

Ministry of
JUSTICE

PRISON
REFORM
TRUST

Informacije za zatvorenike

© Prison Reform Trust and HM Prison Service/NOMS

This publication can be shared, copied, distributed and transmitted but not sold. It can not be altered in any way without the permission of the copyright owners.

**Ministry of
JUSTICE**

The National Offender Management Service: part of the Ministry of Justice protecting the public and reducing re-offending by delivering probation and prison services.

**PRISON
REFORM
TRUST**

The Prison Reform Trust works to create a fair and decent prison system. We do this by looking at how prisons are working, giving information to prisoners, staff and people outside and by asking the government and officials to make changes.

First published in 2008 by Prison Reform Trust

ISBN: 0946209 86 3

For further information, contact:

Prison Reform Trust
15 Northburgh Street
London EC1V 0JR
020 7251 5070
www.prisonreformtrust.org.uk

Both HMPS and the Prison Reform Trust would like to thank prisoners and staff at HMP Wandsworth for helping with this book and Mencap for its work to make the book easier to read.

The Prison Reform Trust would like to thank the Big Lottery Fund and the Diana, Princess of Wales Memorial Fund for supporting our charity to improve information for prisoners.

Informacije za zatvorenike

Tko radi u zatvoru?

Upravitelj ili **direktor** upravlja zatvorom. U ovoj knjizi koristimo izraz upravitelj.

Zatvorski službenici – rade većinu poslova u zatvoru i oni su osoblje koje ćete najčešće vidati.

Nadzornik prekršitelja – naš nadzornik prekršitelja radit će s vašim voditeljem prekršitelja kako bi vam pomogao postići ciljeve u planu izdržavanja kazne.

Osobni službenici – ovo su zatvorski službenici koji vam pomažu i koji će pisati izvješća o vašem napretku. Također mogu raditi s vama na planu izdržavanja kazne.

Socijalni službenik – netko tko radi s vama kako bi vam pomogao da se nakon izlaska iz zatvora vaše ponašanje ponovno ne pogorša.

Psiholog – procjenjuje vas i radi s ostalim osobljem na održavanju tečajeva o lošem ponašanju.

Kapelani – će vam pomoći u prakticiranju vaše vjere. Bit će različitih vjera. Također s njima možete razgovarati o tome kako se osjećate.

Obrazovno i radioničko osoblje – održavaju predavanja i vode radionice.

Zdravstveno osoblje – to su medicinske sestre, liječnici, stomatolozi itd.

CARAT radnici – pomažu zatvorenicima u rješavanju problema s drogom.

Članovi IMB-a – su ljudi koji provjeravaju je li zatvori ispravno funkcioniraju. Oni su dobrovoljci iz lokalne zajednice.

Službeni posjetitelji zatvora – to su lokalni stanovnici koji mogu posjećivati zatvorenike koji možda nemaju mnogo ljudi koji bi ih posjećivali.

Sadržaj – što se nalazi u ovoj knjizi

Sadržaj	Str.
Opis knjige	4
Dolazak u zatvor	5
Neosuđeni zatvorenici	7
Građanski zatvorenici	16
Imigracijski pritvorenici	18
Žalba na presudu ili kaznu	22
Koliko dugo ćete biti u zatvoru	25
Stvari koje morate riješiti – izvan zatvora	29
Osobe koje vam mogu pomoći u zatvoru	37
Održavanje kontakta s obitelji i prijateljima	39
Kontakt s odvjetnikom ili ostalim službenim osobama	47
Život u zatvoru	49
Vaše zdravlje	65
Vaša vjera	78
Zatvorska pravila	83
Kako se žaliti ili podnijeti zahtjev	110
Upravljanje prekršiteljima, planiranje odsluženja kazne i priprema za puštanje na slobodu	118
Privremeno puštanje na slobodu	134
Puštanje iz zatvora i nadzor	138
Zatvorenici sa stranim državljanstvom	151
Mladi prekršitelji i institucije za mlade prekršitelje	155

Opis knjige

Ova knjiga objasnit će vam glavne stvari koje trebate znati o boravku u zatvoru, kao što su

- ✓ zatvorska pravila i način ponašanja.
- ✓ vaša prava.

Ako u vezi nečeg u ovoj knjizi niste sigurni, upitajte zatvorskog službenika.

Ova knjiga je za muške zatvorenike, uključujući mlade okrivljenike koji imaju 18 i više godina.

O čemu govori ova knjiga?

- Reći će vam što trebate znati o životu u zatvoru.
- Pravila i način na koji se izvršavaju obveze mogu biti različiti u svakom zatvoru. Ponekad se zatvorska pravila brzo mijenjaju. O svim promjenama pravila koja se vas tiču bit ćete obaviješteni.
- U zatvorskoj knjižnici postoje kopije pravila.
- Možete zatražiti da vidite ta pravila čak i ako ne možete doći u knjižnicu.

Kako doći do kopija ove knjige?

- Zatvorska knjižnica.
- Osoblje zatvora može kopirati ovu knjigu ili njezine dijelove ako je ne možete dobiti u knjižnici.
- Ako imate tiskanu kopiju, mogu vam dopustiti da je zadržite i podijelite s ostalima u svojem krilu.
- Ako imate kopiju, molimo čuvajte je jer možda neće biti lako dobiti drugu.

Dolazak u zatvor

Ovo opisuje što će se dogoditi kada tek stignete u zatvor

- ✓ Bit ćete odvedeni u prijemni odjel zatvora.
- ✓ Ako uzimate drogu ili alkohol i ako trebate pomoć u vezi toga, to recite osoblju.
- ✓ Zatvorsko osoblje će vam objasniti koju odjeću ćete nositi. Ako ste osuđeni zatvorenik, možda ćete morati nositi zatvorsku odjeću.
- ✓ Član zatvorskog osoblja napraviti će popis svega što ste donijeli sa sobom. Možda ćete moći zadržati neke stvari. Sve ostalo će se čuvati na sigurnom mjestu. Sve stvari, osim nekih opasnih ili protivnih zakonu (npr. noževa ili droge) dobit ćete natrag kada budete napuštali zatvor.
- ✓ Član zatvorskog osoblja će vas pretražiti. Ako imate zdravstveni problem zbog kojeg vam je teško izdržati pretragu cijelog tijela, možete zatražiti posjet liječniku.
- ✓ Ako imate zdravstvenih problema, možete zatražiti posjet liječniku ili medicinskoj sestri. Recite liječniku ili medicinskoj sestri ako uzimate neki lijek ili imate problema s drogom ili alkoholom. Također im recite ako se zbog nečeg osjećate jako uzrujano ili zabrinuto.
- ✓ Moći ćete telefonirati svojoj obitelji. Također ćete dobiti informacije o tome kako vas oni mogu posjećivati.
- ✓ Dobit ćete zatvorski broj.
- ✓ Odvest će vas u ćeliju u kojoj ćete spavati.
- ✓ Ako želite, možete se okupati ili istuširati.
- ✓ Srest ćete ostalo osoblje. Možda ćete obaviti razgovor s osobnim službenikom.
- ✓ Osoblje može uzeti vaše otiske prstiju i fotografiju.
- ✓ Osoblje će vam reći više o zatvorskom životu i o onome što morate raditi. To se zovu početne napomene.

Više informacija

Gdje ćete spavati (vaša ćelija)

- Možda ćete morati dijeliti ćeliju s nekim. U tom slučaju osoblje zatvora razmislit će o tome tko je najbolja osoba s kojom bi mogli dijeliti ćeliju. Možete im reći ako imate bilo kakvih problema u vezi toga. Nećete morati dijeliti ćeliju s nekim tko puši ako vi ne pušite. Ako se osjećate zabrinuto ili nesigurno, recite to osoblju.
- Neki zatvori imaju posebno mjesto na kojem zatvorenici prespavaju prvu noć da se naviknu na boravak u zatvoru.

Što učiniti ako...

ste jako uzrujani ili zabrinuti kad dođete u zatvor

Ako se tako osjećate, važno je da s nekim razgovarate.

Možete reći:

- ✓ zatvorskom osoblju. Možda će postojati osoba zvana zatvorski službenik. Također možete razgovarati s nadležnim službenikom u svojem području zatvora (to se zove krilo).
- ✓ liječniku ili sestri koji su vas pregledali
- ✓ kapelanu
- ✓ zatvoreniku zvanom “slušač” ili prijatelju
- ✓ Samaritancima.

Zabrinuti ste zbog djece ili drugih osoba o kojima brinete

- Razgovarajte s bilo kime s gornjeg popisa.

Morate se naći s odvjetnikom – ako niste mogli prije napuštanja sudnice

- Prilikom prijema zamolite zatvorskog službenika da vam pomogne dogovoriti posjet odvjetnika.

Neosuđeni zatvorenici

Tko su neosuđeni zatvorenici?

- ✓ **Neosuđeni** zatvorenici su oni koji čekaju odlazak na sud na suđenje.
- ✓ Neosuđeni zatvorenici tretiraju se kao da **nisu krivi**. To je zato jer još nisu bili na sudu na ispitivanju za svoj prekršaj.
- ✓ Postoje neke stvari koje neosuđeni zatvorenici mogu, a osuđeni ne mogu raditi. Na primjer, oni još mogu glasati i obično mogu nositi svoju odjeću.
- ✓ Neosuđeni zatvorenici se ipak moraju pridržavati većine pravila kao i ostali zatvorenici.

Kao neosuđeni zatvorenik trebali biste dobiti pomoć i podršku kako biste mogli:

- zatražiti puštanje uz jamčevinu
- zadržati dom i posao
- pripremiti se za suđenje
- biti u kontaktu s obitelji i prijateljima
- nastaviti biti uključeni u posao ili voditi posao ako je legalan
- dobiti pomoć u vezi svih problema koje možda imate.

Molba za puštanje uz jamčevinu ako ste neosuđeni zatvorenik

Traženje puštanja uz jamčevinu znači zatražiti puštanje iz zatvora uz jamčevinu dok čekate suđenje.

Više informacija možete naći u publikacijama *Prison Service Order 6100* i *6101*.

Kopija jedne i druge nalazi se u knjižnici.

Kako zatražiti puštanje uz jamčevinu

Glavne točke

- ✓ Možete od istog suda ili od Sudskog vijeća zatražiti puštanje uz jamčevinu više puta ako prvi put odbiju zahtjev. Ipak to možete učiniti isključivo ako im date novi razlog zašto bi vam odobrili puštanje uz jamčevinu.
- ✓ Kad zatražite puštanje uz jamčevinu, predočite sve moguće razloge koje imate zašto bi vam sud trebao odobriti puštanje uz jamčevinu.
- ✓ Ako sud negativno odgovori na vaš zahtjev, prije nego ponovno zatražite isto, pogledajte razlog zašto su vas odbili. Pitajte službenika za informacije u vezi puštanja uz jamčevinu, službenika pravnih službi ili svog odvjetnika ako niste sigurni zašto vam nije odobreno puštanje uz jamčevinu.
- ✓ Također možete razgovarati sa službenikom za informacije o puštanju uz jamčevinu ako trebate pomoć prilikom traženja puštanja uz jamčevinu. Postoji shema zvana „Clearsprings“ za pomoć prilikom pronalaska smještaja.
- ✓ Ako trebate pravnu pomoć (novac za pravne savjete ili predstavljanje), razgovarajte sa službenikom pravnih službi.
- ✓ Morate imati adresu mjesta na kojem ćete živjeti prije nego što vam sud odobri puštanje uz jamčevinu.

Mjesto za život

- Ako tražite puštanje iz zatvora uz jamčevinu, sudu ćete trebati dati adresu mjesta na kojem možete živjeti ako vas puste iz zatvora. To može biti vaš dom, kod prijatelja ili obitelji (vaši prijatelji ili obitelj morati će prije toga sudu reći da je u redu da živite kod njih).
- Ako nemate gdje živjeti, pitajte službenika za informacije u vezi puštanja uz jamčevinu ili službenika pravnih službi za pomoć. Mogu vam pomoći pronaći smještaj, npr. u hostelu.

Ako se suđenje održava na Prekršajnom sudu (Magistrates' Court)

Svaki put kada odete na prekršajni sud u vezi svojeg slučaja, možete zatražiti puštanje iz zatvora uz jamčevinu ili možete upitati svog odvjetnika da to učini za vas.

1. Za traženje puštanja uz jamčevinu morat ćete ispuniti obrasce. Vaš odvjetnik ili službenik pravnih službi trebali bi vam u tome pomoći.
2. Ako vam sud ne odobri puštanje uz jamčevinu, dobit ćete pismo s razlozima. Sačuvajte pismo jer vam može koristiti ako ponovno budete tražili puštanje uz jamčevinu.
3. Ako Prekršajni sud odluči da vam nikako neće odobriti puštanje uz jamčevinu, obavijest o tome poslat će vam na dokumentu zvanom potvrda (certificate).
4. Ako vam Prekršajni sud pošalje tu potvrdu s naznakom da su već čuli sve činjenice, tada možete poslati tu potvrdu i zatražiti puštanje uz jamčevinu od Višeg suda (Crown Court).
5. Ako vas Viši sud odbije, možete pisati sucu u Sudskom vijeću (Judge in Chambers) Visokog suda (High Court) i zatražiti puštanje uz jamčevinu.

Ako se vaše suđenje održava na Višem sudu

1. Pišite službeniku Prekršajnog suda koji vas je poslao na suđenje na Viši sud ili zatražite od svog odvjetnika da to učini za vas.
2. Možete od svog odvjetnika zatražiti da zatraži puštanje izravno od Višeg suda.
3. Ako nemate dovoljno novca za plaćanje odvjetnika i nemate pravnu pomoć, možete zatražiti pomoć službenog odvjetnika (Official Solicitor). Službenika pravnih službi pitajte kako to napraviti. Više informacija o službenom odvjetniku i ostalim pravnim stvarima nalazi se u publikaciji ***Prison Service Order 2600***. Možete dobiti kopiju iz zatvorske knjižnice.

Ako Prekršajni i Viši sud odbiju vašu molbu za puštanje iz zatvora uz jamčevinu

Možete zatražiti od **suca u Sudskom vijeću** Visokog suda puštanje uz jamčevinu.

Na sljedeći način od suca u Sudskom vijeću možete zatražiti puštanje uz jamčevinu:

1. Pitajte svojeg odvjetnika da to učini za vas. Ako plaćate svojeg odvjetnika, morat ćete mu platiti da to učini.
2. Ako nemate dovoljno novca za odvjetnika ili ne možete dobiti pravnu pomoć, možete zatražiti od službenog odvjetnika da zatraži puštanje uz jamčevinu za vas. Morati ćete ispuniti obrazac o tome koliko novca imate. Morate dokazati službenom odvjetniku da nemate dovoljno novca za plaćanje odvjetnika.

Ako će vam osudu izreći na Višem sudu

Možete zatražiti od Višeg suda puštanje uz jamčevinu. Ako vam Viši sud ne odobri jamčevinu, možete zatražiti od suca u Sudskom vijeću Visokog suda da vam odobri puštanje uz jamčevinu.

Što ako vam odobre puštanje uz jamčevinu?

Postoje neka pravila koja morate slijediti ako vam je odobreno puštanje uz jamčevinu.

Na primjer

- Kada vam je rečeno morate se vratiti na sud, osim ako imate jako dobar razlog za spriječenost.
- Možda ćete morati napraviti određene stvari, kao npr. živjeti na određenoj adresi, svaki dan odlaziti u policijsku postaju ili nositi oznaku.
- Možda ćete morati pronaći prijatelje ili članove obitelji koji su voljni platiti novac ako se ne pojavite na sudu. Te osobe nazivaju se **garanti** (sureties).

Ako prekršite pravila, možete biti uhićeni ili optuženi za prekršaj. Ako se ne pojavite na sudu, članovi vaše obitelji ili prijatelji koji su vam garanti možda će morati platiti sav iznos koji su se složili platiti ili će možda oni morati u zatvor.

Garanti

- Garanti su prijatelji ili članovi obitelji koji su se složili da će platiti novac ako vam bude odobreno puštanje uz jamčevinu, a vi se ne pojavite na sudu kad vam je rečeno.

Kako članovi vaše obitelji ili prijatelji mogu biti garanti?

Ako mislite da biste mogli biti pušteni uz jamčevinu odlukom Prekršajnog suda

Pobrinite se da članovi obitelji i prijatelji koji pristaju biti garanti budu s vama na sudu. Ako vam odobre puštanje uz jamčevinu i sud se složi da oni mogu biti garanti, pustit će vas odmah na sudu.

Ako vam odobre puštanje dok niste na sudu

- 1.** Vaši prijatelji ili članovi obitelji moraju otići na sud ili u policijsku postaju kako bi se provjerilo jesu li prikladni za garante. Morati će ponijeti dokumente sa sobom kako bi dokazali da mogu platiti ako to bude potrebno.
- 2.** Vaši prijatelji ili članovi obitelji morat će potpisati izjavu da su suglasni s time da budu garanti.
- 3.** Sud ili policijska postaja tada će vašim prijateljima ili članovima obitelji dati potvrdu ako misle da su prikladni da budu garanti.
- 4.** Vaši prijatelji ili članovi obitelji moraju odnijeti potvrdu u zatvor prije nego što vas puste kako bi osoblju zatvora pokazali da su sud i policija utvrdili da su prikladni za garante.

Prijevoz iz zatvora ako vam je odobreno puštanje uz jamčevinu

- Ako vam odobre puštanje uz jamčevinu, a nemate novca za put kući sa suda, osoblje koje vas je dovelo na sud može vam nabaviti putnu potvrdu (travel warrant). To je karta koja vam omogućuje besplatno putovanje do adrese na kojoj ćete boraviti dok ste pušteni.
- Također možete dobiti putnu potvrdu od osoblja koje vas je dovelo u zatvor ili od zatvorskog osoblja ako ste u zatvoru i sa sudom razgovarate video vezom.

Priprema za odlazak na sud

Trebali biste razgovarati sa službenikom pravnih službi u zatvoru za pomoć u vezi pripreme za suđenje i pronalaska odvjetnika.

1. Prikupljanje svjedoka za suđenje

- Pitajte svojeg odvjetnika da vam pomogne pronaći svjedoke koji će svjedočiti na vašem suđenju.
- Ako nemate odvjetnika, možete zatražiti pomoć od službenika pravnih službi.
- Službenik pravnih službi ne može vam pronaći svjedoke. Međutim, može vam pomoći napisati pismo prijateljima i članovima obitelji u kojem ih molite da pronađu svjedoke za vas.
- Možete pisati policiji i pitati ih da pokušaju pronaći svjedoke za vas. Ipak, policija ne može jamčiti da će se te osobe pojaviti na suđenju.

2. Uporaba računala kao pomagala u pravnim pitanjima

- Za to ne možete koristiti svoje osobno računalo.
- Upitajte upravitelja ako želite koristiti zatvorsko računalo kao pomagalo u pravnim pitanjima.
- Upravitelj će vam odobriti uporabu zatvorskog prijenosnog računala ako misli da vam je potrebno kako biste organizirali pošteno suđenje.
- Ako vam upravitelj odobri uporabu zatvorskog prijenosnog računala, morat ćete se pridržavati nekih pravila.
- Više informacija možete pronaći u publikaciji „**Prison Service Instruction 2/2001**“. Kopija se nalazi u knjižnici.

3. Vaše stvari

- Ako ste pušteni, sve osobne stvari ponesite na sud. Ako ste u zatvoru nakon puštanja ostavili svoje stvari, morat ćete kontaktirati sa zatvorskim osobljem kako biste dogovorili da dođete po njih.

Ostale stvari u vezi neosuđenih zatvorenika

Vaše zdravlje

- Vi **ne morate** koristiti uslugu nacionalne zdravstvene organizacije (NHS) od zdravstvenog osoblja u zatvoru, ako to ne želite.
- Zdravstvenu njegu možete dobiti od privatnog liječnika ili zubara, ali možda ćete morati platiti tu uslugu.
- Ako to želite učiniti, pitajte zdravstveno osoblje. Ono i upravitelj obično će vam to dopustiti.

Glasanje

Za vrijeme boravka u zatvoru možete glasovati ako:

- niste optuženi
- ste optuženi, ali još niste osuđeni
- ste građanski zatvorenik koji je u zatvoru zbog neplaćanja kazni ili zato jer nije činio što mu je sud odredio (nepoštivanje suda).

Morate biti na popisu zvanom **popis birača** kako biste mogli glasovati.

Ako vaše ime nije na popisu birača

1. Trebat ćete ispuniti obrazac i poslati ga službeniku za registraciju birača (electoral registration officer). Adrese za slanje obrazaca nalaze se u publikaciji **Prison Service Order 4650**. Kopija se nalazi u knjižnici.
2. Pitajte svojeg osobnog službenika ili druge zatvorske službenike za obrasce ili više informacija u vezi glasanja.
3. U publikaciji **Prison Service Order 4650** nalazi se više informacija o glasanju. Također, u njoj se nalaze objašnjenja za glasanje putem pošte i posredno glasanju (kad netko drugi glasa za vas).

Rad i dobivanje plaće

- Vi **ne** morate raditi u zatvoru ako ne želite.
- Ako želite raditi, ali nema posla za vas, svaki tjedan dobit ćete mali iznos novca kako biste mogli kupiti potrebne stvari.
- Ako odbijete posao koji vam je ponuđen, možda nećete dobiti novac od zatvora. Također, možda vam neće ponovno ponuditi posao.

Građanski zatvorenici

Građanski zatvorenici su osobe poslone u zatvor zbog stvari kao što su:

- neplaćanje novca za uzdržavanje djece
- neplaćanje kazni ili dugova
- neplaćanje novca koji su se složili platiti ako je netko koga znaju bio pušten uz jamčevinu i nije se pojavio na sudu
- nisu radili što im je sud odredio.

Građanski zatvorenici uglavnom su tretirani jednako kao i osuđeni zatvorenici. Ipak, postoje neke razlike. Na primjer, ako ste građanski zatvorenik

- Imate ista prava prilikom primanja posjeta, pisama i telefonskih poziva kao i neosuđeni zatvorenici. **Pogledajte 40. stranicu.**
- Ne morate se miješati s ostalim zatvorenicima ako ne želite.
- Možete nositi svoju odjeću. Ako nemate dovoljno odjeće, možete je zatražiti od zatvorskog osoblja.
- Može vam biti dopušteno glasanje ako ste poslani u zatvor zbog nepoštivanja suda ili neplaćanja kazne. Više informacija pronađite u publikaciji **Prison Service Order 4650**. Kopija se nalazi u knjižnici.

Ostale stvari u vezi građanskih zatvorenika

Ranije puštanje iz zatvora

- Ovisno o razlogu zbog kojeg ste poslani u zatvor, možda nećete moći biti ranije pušteni iz njega. Možda ćete čak morati odslužiti cijelu kaznu. Zatvorsko osoblje će to provjeriti kad budu određivali datum vašeg izlaska iz zatvora.
- Od svog osobnog službenika, drugog zatvorskog službenika ili socijalnog službenika zatražite pomoć ako:
 - niste sigurni možete li biti ranije pušteni
 - mislite da biste trebali biti ranije pušteni, ali zatvorsko osoblje nije to uzelo u obzir kad su određivali datum vašeg izlaska.

Žalba protiv slanja u zatvor zbog nepoštivanja suda

- Nepoštivanje suda znači da niste napravili ono što je sud odredio. Možete se žaliti ako ste poslani u zatvor zbog nepoštivanja suda. Žalba znači pokušaj promjene odluke suda.
- Trebali biste prvo razgovarati sa službenikom pravnih službi kako biste dobili savjete o tome kako to učiniti.

Ako vas je u zatvor poslao prekršajni sud

- Žalite se Višem sudu ili zatražite od vašeg odvjetnika da to učini u roku od 21 dana od osude.

Ako vas je u zatvor poslao Viši ili Okružni sud

- Žalite se Građanskom žalbenom sudu (Civil Appeal Court) ili zatražite od svojeg odvjetnika da to učini najviše 14 dana od osude. Adresa na koju morate poslati žalbu je:

Civil Appeal Court
Royal Courts of Justice
Strand
London
WC2N 2LL

Imigracijski pritvorenici

Imigracijski pritvorenici su osobe koje nisu izvorno iz Ujedinjenog Kraljevstva (Engleska, Škotska, Wales i Sjeverna Irska).

To su obično osobe koje su u zatvoru zadržane zbog kršenja imigracijskih pravila ili zato što su počinile prekršaj te sada čekaju kako bi se odredilo hoće li biti poslone natrag (deportirane) u državu iz koje dolaze.

Agencija za granice i imigraciju (The Border and Immigration Agency) odlučuje što će biti s imigracijskim pritvorenicima.

Agencija za granice i imigraciju. To je skupina ljudi koji rade za vladu. Oni određuju tko dolazi u državu raditi, tko u posjet, a tko kako bi se trajno nastanio.

- ✓ Agencija za granice i imigraciju biti će u kontaktu s vama dok ste u zatvoru. Za vrijeme boravka u zatvoru oni će raditi na vašem slučaju.
- ✓ Morat ćete se pridržavati pravila kao i neosuđeni zatvorenici. **Za više informacija vratite se na 7. stranicu.**
- ✓ Trebali biste pokušati dobiti pomoć od odvjetnika. Stupite u kontakt s grupom pod nazivom "Imigracijska savjetodavna služba" (Immigration Advisory Service) ako nemate odvjetnika. **Njihova adresa nalazi se na 20. stranici.** Trebali biste moći telefonirati, pisati ili čak slati faks poruke svojem odvjetniku ili on može doći i posjetiti vas.
- ✓ Ako trebate pomoć, pitajte sljedeće osobe:
 - vaš osobni službenik ako ga imate
 - zatvorski službenik nadležan za vaše krilo
 - osoba u zatvoru pod nazivom službenik za jednakost rasa (race equality officer)
 - osoba zvana koordinator inozemnih zatvorenika (foreign national prisoner coordinator) ako postoji u vašem zatvoru.
- ✓ Ako vam je potrebno, možda ćete dobiti prevoditelja (osobu koja će vam pomoći razumjeti nešto izrečeno na engleskom).
- ✓ Možete pogledati knjižicu pod nazivom „**Information and Advice for Foreign National Prisoners**“ za više informacija. Kopija se nalazi u knjižnici.

Održavanje kontakta s osobama koje rade na vašem slučaju

- Ljudi iz agencije za granice i imigraciju bit će u kontaktu s vama za vrijeme vašeg boravka u zatvoru. Oni mogu raditi u zatvoru ili vas mogu u njemu posjećivati.
- Također možete kontaktirati s njima ako je to potrebno.
- Možete pitati svojeg odvjetnika, zatvorskog službenika ili upravitelja kako biste stupili u kontakt s imigracijskim osobljem koje radi na vašem slučaju.

Traženje puštanja uz jamčevinu (to znači traženje da vas se pusti iz zatvora dok se vaš slučaj razmatra)

- Možda ćete moći zatražiti puštanje iz zatvora uz jamčevinu.
- Morate ispuniti obrazac **IS 91R** kako biste zatražili puštanje uz jamčevinu.
- Na obrascu se nalazi više informacija o puštanju uz jamčevinu.
- Prilikom traženja puštanja uz jamčevinu možete dobiti pomoć od:
 - skupine pod nazivom Imigracijska savjetodavna služba (**njihovi detalji nalaze se na 20. stranici**)
 - imigracijskog osoblja koje radi u vašem zatvoru
 - vašeg odvjetnika ili osoblja zatvora. Oni mogu stupiti u kontakt s imigracijskim osobljem koje razmatra vaš slučaj.

Osobe koje vam mogu pomoći

1. Imigracijska savjetodavna služba

Ona daje besplatne savjete imigracijskim pritvorenicima.

Immigration Advisory Service
Head Office
3rd Floor
County House
190 Great Dover Street
London
SE1 4YB

Telefon: 0207 967 1200

Služba pomoći: 0207 967 1299 (u radno vrijeme).

Faks: 0207 403 5875

2. Savjetodavna služba za zatvorenike (The Detention Advice Service)

Ona vam može dati savjet i pomoći oko stvari koje morate napraviti kao imigracijski pritvorenik. Mogu vam pomoći pronaći odvjetnika te uobičajeno posjećuju zatvore.

Detention Advice Service
Unit B3
62 Beechwood Road
London
E8 3DY

Telefon: 0207 254 6888

Faks: 020 7254 8555

3. Združeno vijeće za brigu o imigrantima (The Joint Council for the Welfare of Immigrants - JCWI)

Ono pruža pomoć, savjete i informacije imigracijskim pritvorenima.

Joint Council for the Welfare of Immigrants
115 Old Street
London
EC1 9RT

Telefon: 020 7251 8706

Faks: 0207 251 8707

Ako tražite azil (osoba koja je napustila svoju državu zato jer je u opasnosti i čeka kako bi saznala može li ostati u Ujedinjenom Kraljevstvu), stupite u kontakt s ovom institucijom:

4. Izbjeglički pravni centar (Refugee Legal Centre (RLC))

Refugee Legal Centre
Nelson House
153-157 Commercial Road
London
E1 2DA

Telefon: 0207 780 3200

Faks: 0207 780 3201

Možete zvati i ove brojeve:

1. **Besplatan** telefonski broj 0800 592 3333 ili 0207 780 3333

Ovaj broj možete zvati ponedjeljkom, srijedom i petkom od 10.30 do 13.00 i od 14.00 do 16.30.

2. Ako s nekim morate **hitno** razgovarati, možete nazvati 07831 598057.

Ovaj broj možete nazvati radnim danima i vikendom od 18 sati poslijepodne do 8 sati ujutro.

Žalba na presudu ili kaznu

Korisni izrazi

Vaša presuda. Kada sud odredi da ste krivi za zločin.

Vaša kazna. Ono što sud odredi da vam se mora dogoditi zato jer ste osuđeni.

Slanje žalbe. To je kada pokušavate promijeniti odluku suda o svojoj osudi ili kazni.

Možete pokušati promijeniti odluku suda o **osudi** i **kazni** koju ste dobili. To se zove žalba. Vaš odvjetnik moći će vam dati savjet o tome možete li se žaliti i na što se možete žaliti.

Glavne točke

- Prije odluke o žalbi, pažljivo razmislite. Ponekad, ako žalba ne uspije, sud može odlučiti da se vrijeme koje ste proveli u zatvoru kako biste se žalili ne ubraja u vrijeme izvršenja kazne.
- Prije bilo kakve odluke prikupite savjete od svojeg odvjetnika ili branitelja.
- Možda ćete morati uložiti žalbu brzo. Uobičajeno je to učiniti do 28 dana od odluke ili kazne. Možda ćete to moći učiniti i kasnije, a za više detalja pitajte svojeg odvjetnika.
- Zatražite razgovor sa službenikom pravnih službi u zatvoru. On vam može objasniti kako možete uložiti žalbu.
- Ako ulažete žalbu, trebate novac kako biste to platili. Možete se prijaviti u Fond pravne službe (Legal Services Fund) u vezi toga.

Kako uložiti žalbu

1. Razgovarajte sa svojim odvjetnikom ili braniteljem. Ako niste mogli s njima razgovarati na sudu, pitajte upravitelja mogu li vas posjetiti.

Vaš odvjetnik ili branitelj će

- vam reći svoje mišljenje o mogućnosti prihvatanja žalbe
- ispuniti obrasce ako odlučite uložiti žalbu.

2. Zatražite razgovor sa službenikom pravnih službi. On vam može objasniti kako možete uložiti žalbu.

3. Službenik pravnih službi može vam reći koje obrasce ispuniti i gdje ih poslati. To ovisi o tome je li vam suđeno na Višem ili Prekršajnom sudu.

4. Ako vaša žalba može biti prihvaćena, prijavite se kako biste dobili novac za žalbu. Novac za koji se prijavljujete dolazi iz **Fonda pravnih službi (Legal Services Funding)**.

Fond pravnih službi (novac) plaćen za vaše suđenje omogućuje isključivo dobivanje savjeta o tome kako uložiti žalbu, a ne za slanje žalbe.

Što učiniti ako...

Želite promijeniti odvjetnika ili branitelja:

- Razgovarajte s odvjetnikom ili braniteljem i objasnite im zašto želite promjenu. Oni će pitati suca možete li ih promijeniti.
- Možete platiti odvjetnika ili branitelja po svom izboru.

Želite biti pušteni iz zatvora uz jamčevinu dok čekate rješenje o žalbi:

- Morate ispuniti obrazac „**Form B**“ i poslati ga Žalbenom sudu (Court of Appeal).

Ako je vaša žalba odbijena (neuspješna)

- Možete zatražiti od grupe pod nazivom **Odbor za pregled kriminalnih slučajeva** (Criminal Cases Review Commission) da pregleda vaš slučaj.
- Oni mogu pregledati slučajeve za koje misle da je u njima učinjena pogreška. Mogu poslati slučaj natrag na Žalbeni sud.
- Morati ćete im pružiti **nove informacije ili dokaze** o kojima se nije govorilo na suđenju ili tijekom žalbenog postupka.
- Možete dobiti pomoć od odvjetnika.
- Možete dobiti pomoć iz Fonda pravnih službi. Morat ćete ispuniti obrasce **CDS1** i **CDS2** kako biste zatražili taj novac.
- Više informacija možete pronaći u publikaciji „**Prison Service Order 4400**“, poglavlje 3. Kopiju možete pronaći u zatvorskoj knjižnici.

Koliko dugo ćete biti u zatvoru?

Glavne točke

- Sud odlučuje kolika će biti vaša kazna, ali za određivanje detalja treba vremena.
- Kad dođete u zatvor, bit će vam rečeno kada vam kazna završava. Ako osoblje zatvora još čeka detalje o tome kolika vam je kazna, mogu vam reći da je ta informacija **privremena**. To znači da se može promijeniti.
- Ako prekršite zatvorska pravila možda ćete morati provesti više vremena u zatvoru. To nije dio vaše kazne. **Za više informacija pogledajte 83. stranicu.**
- Razgovarajte sa svojim osobnim službenikom ili drugim članom zatvorskog osoblja ako vam je potrebna pomoć u razumijevanju zatvorske kazne.

O vašoj kazni – ovo se ne odnosi na doživotnu ili neodređenu kaznu za društveno opasne zatvorenike

Vaša kazna određuje se na osnovi:

- datuma kada ste osuđeni
- dužini kazne
- datuma kada ste počinili prekršaj
- Zatvorsko osoblje uzet će u obzir sve vrijeme provedeno u istražnom zatvoru za vrijeme istrage o zločinu ako je počinjen prije 4. travnja 2005.
- Ako je zločin počinjen nakon 4. travnja 2005., recite zatvorskom osoblju da ne računaju vrijeme provedeno u istražnom zatvoru.

Koliko dugo ćete biti u zatvoru?

To ovisi o datumu počinjenja kaznenog djela. Dodatne informacije možete pronaći na **45. stranici**.

Kazne za odrasle u trajanju do 12 mjeseci

- Vaše puštanje bit će bezuvjetno (AUR).
- **Nećete** biti pod nadzorom voditelja prekršitelja.
- Dobit ćete određene informacije u obliku napomena koje objašnjavaju što to znači i morat ćete ih potpisati.

Djela počinjena prije 4. travnja 2005.

Kazna kraća od 1 godine

- Bit ćete pušteni kada odslužite polovicu kazne, bezuvjetno (osim ako imate manje od 21 godine).

Kazna duža od 1 ali kraća od 4 godine

- Bit ćete pušteni kada odslužite **polovicu** kazne.
- Kada se to dogodi, morate posjetiti nekog iz ureda za uvjetne kazne koji će provjeriti pridržavate li se pravila.
- Vaša uvjetna kazna završava istekom tri četvrtine kazne.

Kazna traje 4 ili više godina

- Možete zatražiti oslobađanje nakon odsluženja polovice vaše kazne.
- Ako vas oslobode, netko iz odjela za uvjetne kazne nastaviti će paziti na vas nakon što vas puste.
- Ako **ne** budete oslobođeni, moći ćete se prijaviti svake godine, osim ako vam je ostalo manje od 13 mjeseci u zatvoru.
- Ako vas **ne** oslobode, bit ćete pušteni prije kraja kazne. Datum kada će vas osloboditi zove se zadnji datum izlaska (Non-Parole Date). Morat ćete posjetiti nekog iz odjela za uvjetne kazne tko će raditi s vama i provjeriti da se pridržavate pravila uvjetne kazne.

Više o prekršajima počinjenim prije 4. travnja 2005.

Produžene kazne

- Možda imate dužu kaznu zbog nasilnog ili seksualnog zločina.
- Datum kada ćete napustiti zatvor ovisi o tome koliko sudac kaže da biste trebali biti u zatvoru zbog toga.
- Ako vas oslobode, također možete duže biti na uvjetnoj kazni.
- Ako vas **ne** oslobode, možda ćete moći zatražiti oslobađanje svake godine.
- Ako ne, bit ćete oslobođeni prije kraja izdržavanja kazne. Datum puštanja zove se „Non-Parole Date“. Morati ćete posjetiti nekog iz odjela za uvjetne kazne tko će raditi s vama i provjeriti da se pridržavate pravila uvjetne kazne.

Prekršaji počinjeni nakon 4. travnja 2005.

Ako je vaša kazna duža od jedne, ali kraća od četiri godine

- Bit ćete oslobođeni kad odslužite **polovicu** svoje kazne.
- Morat ćete posjetiti nekog iz odjela za uvjetne kazne tko će raditi s vama i provjeriti da se pridržavate pravila uvjetne kazne.

Produžene kazne

- Ako ste dobili produženu kaznu, morat ćete se **prijaviti** kako biste bili prijevremeno oslobođeni. To možete napraviti kad odslužite zatvorski dio svoje kazne.
- Ako vas **ne** oslobode, možda ćete moći zatražiti oslobađanje svake godine.

Prekršaji počinjeni prije 1. listopada 1992.

- Možete se prijaviti za prijevremeno puštanje na slobodu nakon što ste odslužili **1/3** svoje kazne.
- Ako vas oslobode, bit ćete uvjetno pušteni do isteka ostale dvije trećine vaše kazne.
- Ako vas **ne** oslobode, možda ćete se moći prijaviti za prijevremeno puštanje na slobodu svake godine, osim ako vam je do isteka kazne preostalo manje od 13 mjeseci. Ako vas nikad ne oslobode prijevremeno, bit ćete oslobođeni nakon odsluženja **2/3** kazne.
- Ako za vrijeme boravka na slobodi napravite drugi prekršaj, možda ćete morati odslužiti ostatak kazne.

Više informacija o puštanju na uvjetnu slobodu i prijevremenom puštanju možete pronaći na 141. stranici.

Stvari koje morate riješiti – izvan zatvora

1. Djeca ili ostale osobe o kojima skrbite

- Ako morate riješiti skrb za djecu ili ostale osobe o kojima skrbite, odmah to recite zatvorskom osoblju.

Prihodi Agencije za skrb o djeci (Child Support Agency Payments)

- Ako ste plaćali alimentaciju za djecu, morate obavijestiti Agenciju za skrb o djeci da ste u zatvoru.
- O tome morate obavijestiti Agenciju u roku od tjedan dana. Ako u tom periodu ne prijavite promjenu, to je kazneno djelo.
- **Ne morate** plaćati alimentaciju ako ne radite i nemate prihoda.

Možete im pisati na adresu:

Child Support Agency
National Helpline
PO Box 55
Brierly Hill
DY5 1YL

Telefon: 08457 138 924

2. Prihodi

Ako primate prihode

- Razgovarajte s lokalnim uredom zavoda za zapošljavanje (Jobcentre Plus) što je prije moguće kako biste to riješili ili zatražite od člana obitelji da to učini za vas.
- Ako ste u zatvoru duže od 21 dan, jedini prihod koji ćete moći dobiti je stambena naknada (Housing Benefit).
- Ako mislite da vam *Jobcentre Plus* duguje novac, pišite im i tražite da vam novac pošalju u zatvor. Morat će poslati sredstva **na ime upravitelja**. Novac će vam nakon toga biti isplaćen u gotovini.
- Ako ne možete dobiti taj novac, možete ga zatražiti nakon puštanja iz zatvora.

Ako ste radili

- Vaša obitelj možda će morati zatražiti prihode dok ste u zatvoru ili pritvoru za vrijeme istrage.
- Moraju kontaktirati s lokalnim uredom „Jobcentre Plus“ što je prije moguće.

Obavezno kontaktirajte s uredom *Jobcentre Plus* što je prije moguće. U protivnom vi ili vaša obitelj možete imati poteškoća u primanju prihoda sada i nakon što vas oslobode.

3. Plaćanje najma ili hipotekarnog kredita

- Vi ili vaša obitelj možete dobiti **stambenu naknadu** (Housing Benefit) koja će vam pomoći u plaćanju najma ili hipoteke.
- Dobro se posavjetovati o ovome zato što to ovisi o tome jeste li osuđeni ili pod istragom.

Plaćanje najamnine – što učiniti

Pišite svojem najmodavcu ili agenciji za nekretnine kako biste ih obavijestili da ste u zatvoru. Recite im:

- koliko dugo ćete biti u zatvoru i
- hoće li netko paziti na vaš dom.

Ako ste živjeli s obitelji i već dobivate stambenu naknadu

- Pišite Uredu za stambene naknade (Housing Benefit Office) kako biste ih obavijestili da ste u zatvoru.
- Vaša obitelj također bi im trebala pisati kako bi od njih zatražila preuzimanje vaših prihoda dok ste u zatvoru.

Ako vaša obitelj treba početi dobivati stambenu naknadu

- Moraju pisati Uredu za stambene naknade kako bi poslali zahtjev za prihod za plaćanje smještaja.

Ako ste živjeli sami

- Možete zatražiti stambenu naknadu dok ste pod istragom do 52 tjedna ili ćete biti u zatvoru manje od 13 tjedana.
- Ako još ne dobivate stambenu naknadu, pišite svom lokalnom odboru i zatražite obrazac zahtjeva.

Ako ne možete platiti najam i ne možete dobiti stambenu naknadu

- Možda želite vratiti stan natrag najmodavcu ili agentu za nekretnine. To može biti bolje nego da im dugujete mnogo novca i imate dugove.
- Vaš najmodavac može se složiti s time da vam pronađe neki drugi smještaj kada izađete iz zatvora.
- **Prije svega pitajte NACRO** (Nacionalno udruženje dobrotvornih agencija za oporavak) ili **Citizens' Advice Bureau** (Građanski savjetodavni ured) **za savjet.**
- Te organizacije mogu posjetiti zatvor. Ako ne, možete nazvati NACRO na 0800 0181 259

Vaš hipotekarni kredit

Vi ili vaša obitelj možete dobiti pomoć u plaćanju **kamate na hipotekarni kredit** ako

- ste živjeli s obitelji, a oni ostaju u stanu
- **niste** osuđeni ili čekate izricanje kazne i kupujete stan za sebe.

Što učiniti

- ✓ Vi ili vaša obitelj trebate pisati lokalnom uredu „Jobcentre Plus“ ako vi ili oni želite zatražiti stambenu naknadu.
- ✓ Ne zaboravite obavijestite instituciju koja odobrava hipotekarni kredit, banku ili stambeno-štednu zadrugu o tome da ste u zatvoru.
- ✓ Također im recite što mislite da će se dogoditi. Na primjer, ako želite platiti samo kamatu na hipotekarni kredit ili ako mislite da nećete moći platiti ništa.
- ✓ Nakratko možete obustaviti plaćanja ili prodati kuću.

Kako će se isplaćivati stambena naknada?

Stan kupljen prije 2. listopada 1995.

- od 1. do 8. tjedna **Nećete** dobiti novac za troškove stanovanja.
- od 9. do 27. tjedna Dobit ćete polovicu novca.
- od 27. tjedna Dobit ćete sav novac.

Stan kupljen nakon 2. listopada 1995.

- od 1. do 39. tjedna **Nećete** dobiti novac za troškove stanovanja.
- od 39. tjedna Dobit ćete sav novac.

4. Općinski porez

Što učiniti

- ✓ Obavijestite lokalne vlasti o tome da ste u zatvoru. Možda nećete morati plaćati porez ili će vaša obitelj plaćati manji općinski porez.
- ✓ Kada prvi put dođete u zatvor, trebali biste dobiti letak o općinskom porezu. U letku bi trebali biti obrasci. Ispunite obrasce kako biste kontaktirali s lokalnim vijećem.

5. Računi za vodu, plin, struju i telefon

Ne možete dobiti pomoć za plaćanje ovih računa dok ste u zatvoru.

Što učiniti

- ✓ Možete pisati tvrtkama i reći im da ste u zatvoru. Pitajte osoblje da vam pomogne napisati pismo.
- ✓ Možete ih zamoliti da platite račune kada izađete iz zatvora ili zatražiti da isključe plin, vodu ili struju.

6. Nacionalno osiguranje

Ako ste platili nacionalno osiguranje prije dolaska u zatvor

- **Neće** vam biti plaćeno nacionalno osiguranje dok ste u zatvoru.
- Ako imate između 16 i 18 godina, dobit ćete porezni kredit.
- Također, možete dobiti kredit ako imate između 60 i 65 godina.

Novac koji ste platili za nacionalno osiguranje

Dok ste u zatvoru

Ne možete platiti

- Nacionalno osiguranje 1. (class 1) i 2. klase (class 2) (vezano uz zaposlenje).
- Možda ga **možete** platiti ako ste u posebnom projektu za vrijeme boravka u zatvoru. Na primjer ako ste plaćeni za rad u zajednici.

Možete platiti

- 3. klasu (class 3) nacionalnog osiguranja.
- Ako prestanete plaćati ovu vrstu nacionalnog osiguranja, to može utjecati na vašu mirovinu ili posmrtnu pripomoć. To ovisi o dužini vaše kazne.

Za više informacija stupite u kontakt sa svojim uredom *JobCentre Plus* ili pišite na:

HM Revenue & Customs
National Insurance Contributions Office
Benton Park View
Newcastle on Tyne
NE98 1ZZ

Telefon: 0845 302 1479

7. Vaša državna mirovina

Nećete dobiti državnu mirovinu:

- ako ste bili osuđeni i
- dok ste pod istragom ili čekate suđenje.

Dobit ćete mirovinu:

- ako ste oslobođeni bez kazne. Novac ćete dobiti kada vas puste iz zatvora.

Ako imate partnera

- Vaš partner će i dalje dobivati svoju mirovinu dok ste vi u zatvoru, osim ako dobiva nešto zvano ***dependent's increase*** (dodatak za uzdržavanu osobu).
- Ako nisu sigurni, trebaju provjeriti u svojem uredu *Jobcentre Plus*.

Za više informacija pošaljite pismo u *Pension Service* (uprava za mirovine) na:

National Pension Centre
Tyneview Park
Whitley Road
Benton
Newcastle-upon-Tyne
NE98 1BA

Telefon: 0845 6060 265

8. Porez na dohodak

- Važno je provjeravati sve u vezi sa svojim porezom dok ste u zatvoru.
- Organizacije kao Građanski savjetodavni ured (Citizens Advice Bureau) mogu vas posjetiti u zatvoru i pomoći vam riješiti poreznu situaciju.

Što učiniti

- ✓ Ako trebate pomoć kontaktirajte sa svojim poreznim uredom. Recite im svoj nacionalni porezni broj (National Insurance Number) i poziv na broj, ako možete.
- ✓ Ako ne znate koji je vaš porezni ured, pitajte u lokalnom poreznom uredu.
- ✓ Morate ispuniti svoje porezne obrasce ako su vam poslani ili ako imate prihod koji im morate prijaviti.
- ✓ Netko može kontaktirati porezni ured za vas, ali vi ćete morati napisati nešto kao dokaz da se slažete s tim.
- ✓ Ako vam poslodavac čuva posao dok ste u zatvoru, zamolite ga da to napiše da to imate zabilježeno.
- ✓ Možete dobiti neoporezive prihode (personal allowances) dok ste u zatvoru. To je iznos prihoda koji možete svake godine odbiti od poreza.

Možete kontaktirati s poreznim uredom kako biste saznali:

- ✓ možete li prenijeti novac dječjeg poreznog kredita na ime supruge ili partnera ako oni rade
- ✓ možete li dobiti povrat poreza koji je naplaćen na bankovnu kamatu ili kamatu štedno-kreditne zadruge. Morate ispuniti obrazac za to.
- ✓ možete li dobiti povrat poreza na dohodak koji ste platili do 5. travnja ako imate posao i dokument pod nazivom P45
- ✓ Možete zatražiti savjet ako ste radili za sebe (samozaposlenje).

Osobe koja vam mogu pomoći u zatvoru

- Sa zatvorskim osobljem možete razgovarati o svim problemima koje imate za vrijeme boravka u zatvoru.
- Postoje i druge osobe koje vam mogu pomoći.
- Zatvorsko osoblje reći će vam tko vam može pomoći. Informacije o tome moraju se nalaziti i u zatvorskom krilu.

Slijedi popis ostalih osoba koje vam mogu pomoći u zatvoru. Više osoba nalazi se na sljedećoj stranici.

Ako se osjećate uznemireno ili zabrinuto ili biste željeli popričati s nekim, možete razgovarati s

- ✓ **kapelanom ili drugim predstavnikom religije.**
- ✓ **Samaritancima.** Recite zatvorskom osoblju ako želite razgovarati sa Samaritancima. Samaritanci su osobe s kojima možete razgovarati nasamo ako se osjećate vrlo uznemireno ili zabrinuto ili osjećate da biste se mogli ozlijediti ili ubiti. Dostupni su 24 sata dnevno. Možete se naći sa Samaritancem i razgovarati s njime nasamo (morate zatražiti lokalni broj) ili im pisati na:

Chris
PO Box 9090
Stirling
FK8 2SA
- ✓ **drugim zatvorenikom zvanim slušač (listener) ili prijatelj (buddy).** Slušači su zatvorenici obučeni za slušanje i podršku. Oni **neće** reći zatvorskom osoblju što ste im rekli, osim ako su zabrinuti da ćete nauditi sebi ili nekom drugom. Prijatelji su zatvorenici koji su tu kako bi vas saslušali ako trebate nekoga za razgovor. Mogu reći zatvorskom osoblju što ste rekli ako to moraju.
- ✓ **službenim posjetiteljima zatvora.** To su lokalni ljudi koji mogu posjećivati zatvorenike koji nemaju mnogo ljudi koji bi ih posjećivali ili koji samo žele razgovarati s nekim drugim izvan zatvora. Razgovarajte s osobom zvanom službenik za povezivanje sa službenim posjetiteljima zatvora (official prison visit liaison officer) kako biste zatražili da vas posjeti jedna od tih osoba.

Ostale osobe koje vam mogu pomoći

Ako vas netko ozljeđuje ili je nasilan prema vama

- ✓ Odmah razgovarajte s **bilo kojim** službenikom zatvora. On će vam moći pomoći.

Pomoć pri ostalim stvarima

- ✓ **Ostale organizacije** također pomažu zatvorenicima. Na primjer, građanski savjetodavni ured pomaže oko stvari u vezi novca i zakona. *Alcoholics or Narcotics Anonymous* (Anonimni alkoholičari ili narkomani) pomaže u vezi problema s drogom ili alkoholom. Pitajte zatvorsko osoblje koju pomoć možete dobiti u zatvoru.
- ✓ **New Bridge Foundation** (Zaklada Novi Most). To je organizacija koja pomaže zatvorenicima posjećujući ih u zatvoru i pomažući im da se pripreme za život izvan zatvora. Ako želite da dobrovoljac dođe u zatvor i posjeti vas, pitajte zatvorsko osoblje.

Također možete kontaktirati s njima na:

The New Bridge Foundation
27a Medway Street
London
SW1P 2BD
Telefon: 0207 976 0779

S kime razgovarati o problemima u zatvoru

- ✓ **Neovisni nadzorni odbor** (independent monitoring board). Ove osobe provjeravaju je li zatvori rade na dobar i ispravan način. One ne rade u zatvoru. To su osobe dobrovoljci iz lokalne zajednice. Ako imate primjedbu vezano uz zatvorski život, možete zatražiti da se nađete s nekime iz neovisnog nadzornog odbora ili čak s cijelim odborom kada su u zatvoru. Morat ćete ispuniti poseban obrazac za to. Obrazac i letak o neovisnom nadzornom odboru trebali bi se nalaziti u vašem zatvorskom krilu.
- ✓ Također se možete žaliti zatvorskom osoblju ili osobi zvanoj pučki pravobranitelj za zatvorenike i osobe pod istragom (Prisons and Probation Ombudsman). **Za više informacija pogledajte 155. stranicu.**

Održavanje kontakta s obitelji i prijateljima

Zatvorsko osoblje mora vam pomoći da ostanete u kontaktu s obitelji i prijateljima.

U zatvoru možete:

- pisati pisma
- telefonirati i
- primati posjete.

Ako je to potrebno, pitajte zatvorskog službenika za pomoć u vezi ovoga.

Posjeti obitelji ili prijatelja

Glavne točke (dodatne točke nalaze se na sljedećoj stranici)

- ✓ Obično ćete morati ispuniti obrazac pod nazivom **Visiting Order** (narudžba posjeta) prije nego što vas netko može posjetiti u zatvoru (osim ako ste neosuđeni ili građanski zatvorenik).
- ✓ Posjeti se odvijaju u predvorju zatvora. Osoblje zatvora reći će vam u koji dio predvorja trebate sjesti.
- ✓ Upravitelj svakog zatvora odlučuje u koje vrijeme i dane se posjeti mogu odvijati. Posjeti se uobičajeno **ne mogu** odvijati za vrijeme blagdana (Božića ili Uskrsa).
- ✓ Osoblje zatvora može odlučiti mogu li vas ili ne posjetiti djeca. To ovisi o stvarima kao što su prekršaj koji ste počinili i o vašem ponašanju u zatvoru. Ako se to dogodi, zatvorsko osoblje će vas obavijestiti o tome.

- ✓ Do 3 odrasle osobe s bilo kojim brojem djece vas obično mogu posjetiti svaki puta. Svi vas moraju posjetiti u isto vrijeme, a njihova imena moraju biti na dokumentu „Visiting Order“.
- ✓ Djeca obično moraju biti s odraslima, ali osobe od 16 do 18 godina vas u nekim zatvorima mogu posjećivati same.
- ✓ Dobro je znati tko vas posjećuje. Ako se druga grupa ljudi pojavi na isti dan, neće im biti dozvoljen posjet.
- ✓ Više informacija nalazi se u publikaciji ***Prison Service Order 4410***. Kopija je u knjižnici.

Za neosuđene i građanske zatvorenike

- ✓ Vaša obitelj će obično morati telefonirati u zatvor kako bi dogovorila vrijeme posjeta. Vi **ne morate** ispunjavati obrazac „Visiting Order“.
- ✓ Obično imate pravo na 3 posjeta tjedno. Trajanje svakog posjeta je 1 sat, a jedan posjet može biti u vrijeme vikenda.
- ✓ U nekim zatvorima možete imati kraći posjet više puta tjedno.
- ✓ Možda ćete dobiti više posjeta ili duže posjete. To ovisi o stvarima kao što je npr. vaše ponašanje i zatvor u kojem se nalazite. **Pogledajte 64. stranicu.**
- ✓ Do 3 odrasla s bilo kojim brojem djece mogu doći u svaki posjet.
- ✓ Ako vam u posjet dolaze tinejdžeri, provjerite sa zatvorskim osobljem jer neki zatvori tinejdžere tretiraju kao odrasle osobe.
- ✓ Možda ćete moći posjetiti nekoga iz svoje obitelji tko je neosuđeni zatvorenik u drugom zatvoru. To se obično može dogoditi ako ste oboje u zatvoru sljedećih mjesec dana. Pitajte zatvorsko osoblje u vezi ovoga.

Za sve ostale zatvorenike

- ✓ Možete imati najmanje 2 posjeta svakih 4 tjedna. Posjeti će trajati po 1 sat.
- ✓ Možete dobiti više posjeta, ovisno o vašem ponašanju u zatvoru.
Pogledajte 64. stranicu

Kako organizirati posjet

1. Ispunite obrazac **Visiting Order**. Svaka 2 tjedna dobit ćete novi obrazac *Visiting Order*.
2. Na obrazac napišite popis svih osoba koje želite da vas posjete. Napišite i imena sve djece koju želite da vas posjete.
3. Pošaljite obrazac *Visiting Order* jednoj od osoba koju želite da vas posjeti.
4. Osobe koje vas posjećuju moraju ponijeti obrazac sa sobom.

Ostale informacije o posjetima

Posjet članu obitelji u drugom zatvoru

Možete posjetiti bliskog člana svoje obitelji koji je u drugom zatvoru. Možete se prijaviti za to jednom u svaka 3 mjeseca. Oboje morate ispuniti obrazac „Visiting Order“ kako biste to učinili. Potrebno je vrijeme da se posjet organizira.

Ako ste preseljeni u zatvor daleko od obitelji i prijatelja

- To može uštedjeti posjete. Možete uštedjeti najmanje 3, a možda i do 26 posjeta. To se zovu **akumulirani posjeti** (accumulated visits). Pitajte zatvorsko osoblje kako to učiniti. Možda ćete morati čekati da se to dogodi jer su zatvori zauzeti.
- Također možete pitati upravitelja možete li nakratko biti preseljeni u drugi zatvor bliže obitelji i prijateljima. To možete zatražiti nakon 6 mjeseci boravka u trenutnom zatvoru.
- Morat ćete se pridržavati pravila posjećivanja svojeg novog zatvora.
- Možete početi štedjeti posjete nakon povratka u stari zatvor.

Sudjelovanje u putnim troškovima posjetitelja

- Osobe koje vas posjećuju možda mogu dobiti novac kao sudjelovanje u troškovima svojeg putovanja prilikom posjete vama. Moraju biti starije od 18 godina, imati primanja i ne zarađivati mnogo novca kako bi zatražile ovu pomoć.
- Moraju ispuniti **obrazac** kako bi se prijavile za dobivanje novca iz takozvane Assisted Prison Visits Scheme (shema potpomognutih posjeta zatvoru).
- Informacije o ovome nalaze se u publikaciji **Prison Service Order 4405** i u predvorju gdje vas osobe posjećuju.
- Obrazac možete dobiti od posjetiteljskog centra zatvora i u predvorju gdje se posjeti odvijaju ili tako da kontaktirate s organizacijom *Assisted Prisons Visits Unit* na adresi:

Assisted Prison Visits Unit
PO Box 2152
Birmingham
B15 1SD

Telefon: 0845 300 1423 ili 0121 626 2000
(od ponedjeljka do petka od 10:15-11:45 i 14:15-15:45)
Tekstofon: 0845 304 0800 (isto radno vrijeme)

Pisma

Glavne točke

- ✓ Publikacija ***Prison Service Order 4411*** govori o tome što može, a što ne može biti u vašim pismima. Ako niste sigurni o čemu govori gore navedena publikacija, pitajte zatvorsko osoblje zato što morate znati pravila.
- ✓ Svaki tjedan moći ćete besplatno poslati jedno pismo. To znači da ne morate plaćati poštansku marku. Ako ste neosuđeni zatvorenik, možete poslati dva pisma tjedno.
- ✓ To se neće promijeniti čak niti ako dobijete kazne.
- ✓ Morate platiti za slanje svih ostalih pisama.
- ✓ Možete poslati besplatno pismo umjesto posjeta ako osoba iz nekog razloga ne može doći i posjetiti vas.
- ✓ Ako morate poslati pismo zbog posebnog i hitnog razloga, možda ćete moći poslati dodatno besplatno pismo. Na primjer, ako se morate brzo prebaciti u drugi zatvor i to morate javiti obitelji.
- ✓ Možete poslati koliko god pisama želite.

Koliko su vaša pisma privatna?

- Zatvorsko osoblje otvoriti će sva pisma koja šaljete i primete. Razlog tome je provjera da se u pismima ne šalje nešto nedopušteno. To se ne odnosi na pisma odvjetnika, sudova i ostalih povjerljivih organizacija. **Pogledajte 47. stranicu.**
- Zatvorsko osoblje **ne** čita većinu pisama, ali s vremena na vrijeme pročitat će manji broj pisama.

Više o pismima

- zatvorsko osoblje **može** čitati sva vaša pisma ako:
 - ste zatvorenik kategorije A
 - misle da biste mogli pobjeći iz zatvora
 - misle da biste mogli biti opasni za djecu (to će se provjeravati najmanje svakih 6 mjeseci)
 - ste pod istragom ili osuđeni zbog nasilnog prekršaja
 - ste dobili zabranu pristupa ili privremenu mjeru (to se može provjeravati svakih 6 mjeseci)
 - ako iz nekog razloga osoblje zatvora misli da je sadržaj pisma opasan za zatvor ili druge osobe.

Telefonski pozivi

Glavne točke (više točaka ima na sljedećoj stranici)

- ✓ Zatvorsko osoblje dat će vam obrazac da napišete popis telefonskih brojeva koje ćete možda željeti zvati. Na primjer, članovi vaše obitelji, prijatelji i vaš odvjetnik.
- ✓ Zatvorsko osoblje mora reći je li popis u redu. U nekim slučajevima moći ćete pozvati telefonski broj, a da zatvorsko osoblje ne kaže da je u redu. To ovisi o tome koja je vaša sigurnosna kategorija.
- ✓ Zatvorsko osoblje dat će vam **PIN** broj. Taj broj morate unijeti prije prije **svakog** poziva.
- ✓ Morat ćete potpisati papir koji govori o tome da se slažete s pravilima o korištenju telefona.

- ✓ Pozive plaćate uzimanjem **kredita** (credit). To znači da na početku plaćate novcem. Svaki puta kad obavite poziv, cijena poziva se oduzima.
- ✓ Kredite možete kupiti u zatvorskoj trgovini, svojim privatnim novcem ili novcem koji ste zaradili.
- ✓ Ovisno o svojem ponašanju u zatvoru, možda ćete moći potrošiti više vremena na telefoniranje. **Pogledajte 64. stranicu.**
- ✓ Ako hitno morate razgovarati sa svojim odvjetnikom ili ako postoji drugi važan razlog, možete zatražiti razgovor s drugog telefona koji je privatniji. Upravitelj će odlučiti o tome.

Više informacija nalazi se u publikaciji **Prison Service Order 4440, poglavlje 4.** Kopija se nalazi u knjižnici.

Ako vaša obitelj ili prijatelji žive u drugoj državi

- Kao i s drugim pozivima, obično ih možete jedanput nazvati **besplatno**. Taj poziv može trajati 5 minuta. **Nećete** dobiti pravo na ovaj besplatan poziv ako su vas članovi obitelji ili prijatelji posjetili prošli mjesec.
- Stranci (osobe bez britanske putovnice) ili zatvorenici s bližom obitelji u drugoj državi mogu koristiti više privatnog novca za telefoniranje obitelji i prijateljima u toj državi.

Koliko su vaši telefonski pozivi privatni?

- Ako ste visoko ili iznimno rizičan zatvorenik kategorije A, zatvorsko osoblje može slušati **sve** vaše pozive.
- Ako niste, zatvorsko osoblje će možda slušati **neke** od vaših poziva.
- Zatvorsko osoblje može čuti oba sugovornika tijekom poziva. Također mogu snimati razgovore tako da imaju njihovu kopiju.
- Zatvorsko osoblje reći će vam ako se to događa u vašem zatvoru.
- Zatvorsko osoblje može obustaviti vaš poziv ako ste rekli nešto što niste smjeli.
- Osoblje neće slušati pozive vašem odvjetniku ili nekim privatnim organizacijama.

Vjenčanje ili osnivanje registriranog partnerstva

- Za vrijeme boravka u zatvoru možete prijaviti vjenčanje ili osnivanje registriranog partnerstva.
- Kako biste to učinili, ispunite upitnik ili pišite upravitelju i pošaljite ga zatvorskom osoblju.
- Upravitelj će odlučiti o tome hoće li se ceremonija vjenčanja ili osnivanja registriranog partnerstva održati u zatvoru ili u matičnom uredu u blizini.
- Vi i vaš partner trebate se sve dogovoriti. Na primjer, morat ćete kontaktirati s osobama, ispuniti obrasce i platiti sve troškove.
- Kapelan vam može pomoći u rješavanju nekih stvari.

Više informacija

- Više informacija o vjenčanju nalazi se u publikaciji ***Prison Service Order 4450***.
- Više informacija o registriranom partnerstvu nalazi se u publikaciji ***Prison Service Order 4445***.

Kopije navedenih publikacija možete dobiti u knjižnici.

Kontakt s odvjetnikom i drugim službenim osobama

Pisma odvjetniku i od odvjetnika, sudova ili ostalih službenih organizacija

- Zatvorsko osoblje **neće** otvarati niti čitati vaša pisma odvjetniku ili sudu o pravnim stvarima, osim ako za to postoji dobar razlog. To se zove pošta **Rule 39** (pravilo 39).
- Isto je i s pismima nekim organizacijama kao što je pučki pravobranitelj za zatvorenike i osobe pod istragom, vaš okružni upravitelj zatvora (MP) i Samaritanci. Za popis tih organizacija pogledajte popis u publikaciji **Prison Service Order 4411**. Kopija se nalazi u knjižnici.

Za slanje pisma odvjetniku, sudu ili drugim državnim organizacijama

Uz ime i adresu, morate na omotnicu napisati i ove podatke prije nego što je date zatvorskom osoblju da je pošalje.

- Napišite **Prison Rule 39** na omotnicu vaših pisama odvjetniku ili sudovima.
- Napišite **Confidential Access** na omotnicu pisama ostalim službenim osobama.

Primanje pisma od odvjetnika, suda ili drugih službenih organizacija

Osoba koja vam šalje pismo treba na omotnicu napisati sljedeće:

- vaše ime i zatvorski broj
- svoju adresu i telefonski broj
- *Prison Rule 39* ili *Confidential Access*
- Vaš odvjetnik tada treba potpisati omotnicu. Nakon toga mora je staviti u drugu omotnicu i poslati je upravitelju ili umjesto toga napisati kratku poruku koja se šalje s pismom.

- Na pismu biste trebali napisati **Rule 39** isključivo ako je pravnog sadržaja.
- U pismo **ne** smijete stavljati ništa što **nije** dopušteno slati.
- Zatvorsko osoblje može otvoriti pismo pred vama ako misli da nešto nije u redu. Prije toga mora zatražiti dopuštenje od upravitelja ili direktora.

Posjeti i telefonski pozivi vašeg odvjetnika ili ostalih službenih osoba

- Vaš odvjetnik ili ostale službene osobe (kao osobe povezane sa zakonom) mogu vas posjećivati u zatvoru.
- Za vrijeme njihovog posjeta biti će nazočan zatvorski službenik, ali dovoljno daleko da ne čuje o čemu razgovarate.
- Zatvorsko osoblje **neće** slušati telefonske razgovore koje obavljate s odvjetnikom ili ostalim ljudima povezanim sa zakonom.

Kontakt s novinama, TV-om, radijom ili novinama

Možete pisati novinama, TV i radio postajama ili časopisama sve dok:

- ne pišete o prekršaju koji ste počinili ili o bilo kojem prekršaju koji je počinio netko drugi (osim ako govorite nešto ozbiljno o zločinima, optužbi, pravosuđu, osuđivanju ili zatvorskoj službi)
- **ne** pišete o bilo kojem zatvoreniku ili članu zatvorskog osoblja, iz čega je jasno tko je ta osoba. Na primjer, ne možete napisati ime osobe.
- slijedite sva pravila o pismima
- **niste** plaćeni za to što radite (osim ako ste neosuđeni zatvorenik).

Ako želite primati telefonske pozive ili posjete novinara, morate zatražiti dopuštenje od upravitelja ili direktora.

Više informacija nalazi se u publikaciji **Prison Service Order 4470**. Kopija se nalazi u knjižnici.

Život u zatvoru

Vaš zatvorski broj

Čim dođete u zatvor, dobit ćete zatvorski broj. Broj će ostati isti ako vas premjeste u drugi zatvor. Broj pomaže zatvorskom osoblju da nadzire vas i vaše stvari.

Vaš zatvorski dosje

Vaš zatvorski dosje je **informacija** koju zatvor vodi o vama na papiru i na računalu.

On sadrži stvari poput

- vašeg imena i datuma rođenja
- u kojoj se ćeliji nalazite
- informacije o tome kada ste išli na sud
- sve presude koje ste dobili za vrijeme provedeno u zatvoru
- informacije o vašem zdravlju
- informacije o svim poslovima i školovanjima koje obavljate.

Pravila zatvorske službe (Prison Service Orders = PSO) i upute o zatvorskoj službi (Prison Service Instructions = PSI)

One objašnjavaju zatvorske regulative (pravila) i način na koji zatvori funkcioniraju.

Što osoblje zatvora radi s informacijama o vama

- ✓ Zatvorsko osoblje će čuvati privatnost vaših podataka. Ipak, možda će ih morati dati nekome, npr. policiji i sudovima.
- ✓ Možete pregledati informacije koje sud ima o vama. To će vas stajati 10 £ (funti) ako želite vidjeti **sve** informacije.
- ✓ Kako biste to napravili, morate ispuniti **Obrazac zahtjeva za pristup podacima osobe** (Subject Access Request Form). Pitajte zatvorsko osoblje u vezi toga ili možete napisati poruku na papiru kako biste zatražili obrazac.
- ✓ Pošaljite obrazac ili obavijest disciplinskom/pritvorskom uredu li odjelu ljudskih resursa.
- ✓ Zakon određuje da zatvor mora određene informacije čuvati od vas. Na primjer, ne mogu vam dati informacije koje su korištene za rješavanje zločina.
- ✓ Više informacija nalazi se u publikaciji **Prison Service Order 9020**. Kopija se nalazi u knjižnici.
- ✓ Za više informacija o tome kako zatvori koriste informacije o vama pišite na:

The information manager
H M Prison Service
Room 330
Bell House
John Islip Street
London
SW1P 4LH

Vaša sigurnosna kategorija

Korisni izrazi

Zatvori otvorenog tipa. To su zatvori u kojima imate više slobode nego u ostalim zatvorima kako biste se kretali i radili neke stvari. Možete imati vlastitu ćeliju sa svojim ključevima. U zatvor otvorenog tipa možete biti smješteni ako osoblje misli da vam se može vjerovati.

Zatvori zatvorenog tipa. Većina ljudi u zatvorima boravi u onima zatvorenog tipa. Ti zatvori su sigurni i iz njih se ne može pobjeći.

Koja je vaša sigurnosna kategorija?

- Vaša sigurnosna kategorija ovisi o tome kojoj vrsti zatvorenika pripadate.
- Zatvorsko osoblje gledat će stvari poput toga možete li nauditi drugima ili pokušati pobjeći iz zatvora te koliko opasni možete biti ako pobjegnute.
- Zatvorsko osoblje odlučit će u kojoj ćete sigurnosnoj kategoriji biti te će vam to priopćiti.
- Ako ste u visokoj sigurnosnoj kategoriji (kao A ili B), bit ćete manje slobodni u zatvoru raditi neke stvari nego ostali zatvorenici. Zatvorsko osoblje će ulagati više napora kako bi vas provjeravalo te kako bi spriječilo da pobjegnute.
- Mladi prekršitelji imaju različite sigurnosne kategorije od odraslih zatvorenika.

Sigurnosne kategorije odraslih

1. **Kategorija A.** Zatvorsko osoblje misli da ćete nađiti nekom izvan zatvora i/ili da bi mogli pokušati pobjeći, tako da će napraviti sve moguće kako bi spriječilo da pobjegnute.
2. **Kategorija B.** Zatvorsko osoblje misli da ne bi smjeli imati priliku pobjeći.
3. **Kategorija C.** Zatvorsko osoblje misli da nećete pobjeći, ali da vam se ne može vjerovati u zatvoru otvorenog tipa.
4. **Kategorija D.** Zatvorsko osoblje misli da vam se može vjerovati ako biste bili u zatvoru otvorenog tipa.

Sigurnosne kategorije mladih prekršitelja

1. **Kategorija A.** Zatvorsko osoblje misli da ćete nađiti nekome te da treba učiniti sve kako bi spriječilo da pobjegnute iz ustanove za mlade prekršitelje.
2. **Ograničeni status** (Restricted status). Zatvorsko osoblje misli da vas treba držati u sigurnom dijelu ustanove za mlade prekršitelje.
3. **Zatvoreni uvjeti** (Closed conditions). Zatvorsko osoblje misli da ste manje rizični, ali ipak niste sigurni za smještaj u ustanovi za mlade prekršitelje otvorenog tipa.
4. **Otvoreni uvjeti** (Open conditions). Zatvorsko osoblje misli da vam može dovoljno vjerovati kako bi vas smjestilo u ustanovu za mlade prekršitelje otvorenog tipa.

Provjera vaše sigurnosne kategorije

Zatvorsko osoblje će stalno provjeravati nalazite li se u ispravnoj sigurnosnoj kategoriji. Ako misle da ste postali sigurniji ili opasniji, promijenit će vašu sigurnosnu kategoriju.

- **Ako je vaša kazna između 1 i 4 godine**

Zatvorsko osoblje provjeravat će vašu sigurnosnu kategoriju svakih 6 mjeseci.

- **Ako je vaša kazna duža od 4 godine**

Zatvorsko osoblje provjeravat će vašu sigurnosnu kategoriju svake godine.

- **Ako ste zatvorenik kategorije A**

Osoblje koje radi u glavnom uredu zatvora (Prison Service Head Office) provjeravat će vašu sigurnosnu kategoriju.

- **Ako ste zatvorenik kategorije D**

Zatvorsko osoblje neće morati puno provjeravat vašu sigurnosnu kategoriju.

Ako mislite da je vaša sigurnosna kategorija netočna, možete se žaliti. **Pogledajte stranicu 110.**

Gdje ćete služiti kaznu?

- ✓ Započet ćete služenje kazne u lokalnom zatvoru ili ustanovi za mlade prekršitelje blizu suda u kojem su vas osudili.
- ✓ Ako je vaša kazna kratka, možete cijelo vrijeme ostati u istom zatvoru.
- ✓ Ako je vaša kazna duža, ubrzo ćete biti premješteni u drugi zatvor.
- ✓ **Ne možete** birati u koji zatvor ćete ići, ali možete zatražiti od zatvorskog osoblja da se premjestite u zatvor bliže prijateljima ili rodbini. Oni vam **mogu** pomoći oko toga.
- ✓ Čekanje na prelazak u drugi zatvor može biti dugotrajno jer postoji mnogo zatvorenika koji se žele prebaciti u drugi zatvor.

Različite vrste zatvora

1. Lokalni zatvori

- Prvo idete u lokalni zatvor ili ustanovu za mlade prekršitelje ako
 - ste optuženi i osuđeni na sudu
 - ste u pritvoru i čekate suđenje.
- Tu će vam odrediti sigurnosnu kategoriju.
- Ostat ćete ovdje ili ćete biti prebačeni u drugi zatvor ili ustanovu za mlade prekršitelje. To ovisi o dužini vaše kazne.
- Svi lokalni zatvori su zatvori zatvorenog tipa.

2. Zatvori za obuku (Training prisons)

- Ubrzo nakon dolaska u lokalni, možete biti prebačeni u zatvor za obuku.
- Zatvori za obuku mogu biti otvorenog ili zatvorenog tipa.
- U tim zatvorima možete pohađati tečajeve i obuke koji će vam pomoći da prestanete činiti prekršaje kada izađete iz zatvora. Možda ćete morati čekati kako biste pohađali obuke i tečajeve.

3. Ustanove za mlade prekršitelje

- To su mjesta za mlade osobe od 15 do 21 godine koje su počinili prekršaj.

Više o različitim vrstama zatvora

4. Zatvori visoke razine sigurnosti

- To su zatvori za zatvorenike sa sigurnosnom kategorijom A ili B.
- Trenutačno postoji 8 zatvora visoke razine sigurnosti. To su: Belmarsh, Frankland, Full Sutton, Long Lartin, Manchester, Wakefield, Whitemoor i Woodhill.

5. Zatvori pod upravom privatnih tvrtki (ponekad zvani ugovorni zatvori - Contracted Prisons)

- Te zatvore vode privatne tvrtke.
- Zatvorenici slijede jednaka pravila i imaju ista prava kao i zatvorenici u drugim zatvorima.
- Osoblje je možda drukčije. Na primjer, privatnim zatvorom upravlja direktor, a ne upravitelj.
- Zatvorski službenici zovu se nadzornici (custody officers).
- Trenutačno postoji 11 privatnih zatvora. To su: Altcourse, Ashfield, Bronzefield (ženski), Doncaster, Dovegate, Forest Bank, Lowdham Grange, Parc, Peterborough (muški i ženski), Rye Hill i The Wolds.

Što možete, a što ne možete zadržati u zatvoru?

Glavne točke

- ✓ U ćeliji ne možete držati mnogo stvari.
- ✓ Višak stvari koje ne možete držati trebali biste dati posjetiteljima kada vas dođu vidjeti.
- ✓ Možda je dobra ideja dati posjetiteljima skupe ili vrijedne stvari koje imate zato što zatvor ne može učiniti ništa ako se vaše stvari izgube ili razbiju, osim ako se može dokazati kako je to napravilo zatvorsko osoblje.
- ✓ Sve što ne možete zadržati ili dati posjetiteljima biti će stavljeno u zatvorene vreće i čuvano na sigurnom mjestu ili izvan zatvora dok ga ne napustite.
- ✓ Zatvorsko osoblje zatražit će da potpišete obrazac (karton imovine)
 - kada dođete u zatvor kako biste potvrdili da ste vidjeli što je zatvorsko osoblje stavilo u vreće te da su vreće zatvorene pred vama
 - kada dođete ili prijeđete u novi zatvor kako biste potvrdili da su vaše stvari još u redu
 - kada vas puste iz zatvora kako biste potvrdili da su sve vaše stvari na broju.
- ✓ Kada budete pušteni iz zatvora, dobit ćete natrag sve vaše stvari, osim onog što nije dopušteno posjedovati ili je protuzakonito.

Što možete držati u svojoj ćeliji?

- U ćeliji možete držati dovoljno stvari koje stanu u **2** kutije.
- Također možete imati
 - radio ili nešto na čemu možete puštati glazbu
 - nešto veće, npr. gitaru
 - sve pravne dokumente koje smijete imati.
- Zatvorsko osoblje često će provjeravati kako bi se uvjerilo da nemate previše stvari ili krive stvari.
- Možda ćete morati zaraditi pravo na držanje nekih stvari u svojoj ćeliji. **Pogledajte 64. stranicu.**

Dolje je popis stvari koje **možda** možete držati u svojoj ćeliji. Može se razlikovati od zatvora do zatvora te može ovisiti o sigurnosnoj kategoriji u kojoj se nalazite.

Možda ćete moći držati sljedeće stvari

- ✓ Novine, knjige i časopise.
- ✓ Nešto za sviranje glazbe i slušalice.
- ✓ Računalo i stvari koje idu s njime, poput disketa.
- ✓ Pribor za pušenje. **Osuđeni** zatvorenici mogu držati do 62,4 grama duhana, 80 cigareta ili cigara ili miješano jedno i drugo.
Neosuđeni zatvorenici mogu držati do 137 grama duhana ili 180 cigareta
Smijete pušiti isključivo u svojoj ćeliji.
- ✓ Neke igre, uključujući elektroničke igre.
- ✓ Neke stvari vezane uz hobi, npr. umjetnost ili pisanje.

Ostale stvari koje ćete možda moći držati u svojoj ćeliji

- ✓ 1 kletku i jednu malu pticu (samo ako zatvor dopušta ptice u kletkama, a mnogi zatvori to čine)
- ✓ Sat
- ✓ Električni brijlač
- ✓ Pomagala ako ste invalid
- ✓ Baterije
- ✓ Pribor za higijenu (poput četkice za zube, paste i dezodoransa)
- ✓ Vjenčani ili drugi obični prsten
- ✓ Medaljon ili privjesak
- ✓ Knjige i druge stvari vezano uz vjeru. Također i tamjan
- ✓ Fotografije i slike (ako su u okviru bez stakla)
- ✓ Čestitke (poput rođendanskih ako su bez jastučića)
- ✓ Kalendar, dnevnik ili osobni organizator
- ✓ Adresar
- ✓ Poštanske marke i omotnice
- ✓ Lijekove (osoblje će vam reći možete li ih držati u ćeliji)

Ako vas premještaju u drugi zatvor te morate negdje prenoćiti

Možete ponijeti sljedeće stvari: sapun, ručnik, češalj, četkicu za zube, pastu za zube, brijač, kremu za brijanje, šampon, dezodorans, radio, knjigu, olovku i papir. Vi sami morate paziti na svoje stvari i pobrinuti se da su sigurne.

Vaš novac

Glavne točke

- ✓ Vaši prijatelji ili članovi obitelji mogu vam poslati novac dok ste u zatvoru.
- ✓ Taj novac zove se **privatna gotovina** (private cash).
- ✓ Novac ne može doći izravno vama. Zatvor će ga preuzeti za vas.
- ✓ Možete potrošiti novac. Koliko ćete moći trošiti ovisi o vašem ponašanju u zatvoru.
- ✓ Na primjer, ako ste **osuđeni** zatvorenik moći ćete potrošiti 4,00 £, 15,50 £ ili 25,50 £ (funti) tjedno. To ovisi o tome koliko je dobro vaše ponašanje.
- ✓ Ako ste **neosuđeni** zatvorenik, moći ćete potrošiti 22 £, 47,50 £ ili 51,00 £ (funtu) tjedno, ovisno o ponašanju.
- ✓ Više o tome možete pronaći na **64. stranici**.
- ✓ Upravitelj vam ponekad može dozvoliti da trošite više svog novca. Na primjer, ako trebate novac za pravne stvari ili ste zatvorenik strane nacionalnosti i morate telefonirati obitelji u drugoj državi.

Kako vam prijatelji i obitelj mogu poslati novac u zatvor?

- Trebali bi pokušati poslati čekove ili poštanske uputnice. Trebale bi biti naslovljene na **HM Prison Service** i poslane **upravitelju**.
- Ako moraju poslati gotovinu, trebali bi poslati poruku uz omotnicu u kojoj je navedeno koliko je novca u omotnici.
- Na omotnicu moraju napisati
 - svoje ime i adresu
 - vaše ime i zatvorski broj.

Zatvorska trgovina – također zvana kantina

- Svaki tjedan u zatvoru možete kupiti stvari kao npr. duhan, baterije, slatkiše i toaletni pribor (kao četkice za zube i dezodorans).
- U svakom zatvoru u trgovini se nalaze različite stvari.
- Ako trebate nešto posebno, kao npr. za kožu ili kosu, pitajte u trgovini mogu li to naručiti za vas.
- Možda ćete moći kupiti stvari od nekih tvrtki putem poštanske narudžbe (tvrtka vam poštom pošalje ono što ste kupili). Pitajte zatvorsko osoblje o ovome.

Pušenje

- Jedino mjesto na kojem smijete pušiti unutar zatvora je vaša ćelija. Dok pušite, morat ćete držati vrata ćelije zatvorenima.
- Ako ne pušite, **ne** morate dijeliti ćeliju s nekim tko puši.

Više o pušenju

Uopće ne smijete pušiti

- na mjestima za osobe mlađe od 18 godina
- u zatvorskim vozilima
- u ćelijama s mnogo kreveta (spavaonicama)
- u ćelijama ili područjima u kojima vam zatvorsko osoblje kaže da ne smijete pušiti.

Ako biste željeli prestati pušiti, pitajte zdravstveno osoblje o tome.

Hrana

- Zatvori moraju provjeravati kako bi se uvjerali da je hrana koju vam daju dobra. Na primjer, da je zdrava, sigurna za jesti te da dobivate dovoljno hrane.
- Razgovarajte s ugostiteljskim osobljem (osobljem koje radi u kuhinji) ako imate problem s hranom.
- Prije obroka iz jelovnika ćete moći odabrati hranu koju želite jesti.

Jelovnik će sadržavati

- jelo s mesom ili ribom
- vegetarijansku hranu
- vegan hranu
- Halal (dopuštenu muslimansku) hranu
- Kosher (židovsku) hranu
- Umjesto krumpira možete odabrati rižu.
- Ako iz zdravstvenih razloga morate jesti nešto posebno, zdravstveno osoblje će vam to reći.
- Zatvor vam možda može nabaviti posebnu hranu vezano uz vašu vjeru za vrijeme nekog vjerskog praznika ili događaja.

Odjeća

Osuđeni zatvorenici

- Morat ćete nositi odjeću koju ste dobili u zatvoru. Ta odjeća uključuje donje rublje, čarape i majice.
- Zatvorsko osoblje mora osigurati da odjeća bude čista, u dobrom stanju te da vas grije i održava zdravima.
- Zatvorsko osoblje mora osigurati da često dobivate čistu odjeću.
- U nekim zatvorima može vam ponekad biti dozvoljeno nositi svoju odjeću ako se dobro ponašate. **Pogledajte 64. stranicu.**

Neosuđeni zatvorenici

- Možete nositi svoju odjeću sve dok je prikladna za nošenje u zatvoru, čista i uredna.
- Ipak, možda ćete morati nositi odjeću dobivenu u zatvoru ako
 - ste zatvorenik sigurnosne kategorije A
 - upravitelj misli kako biste mogli pokušati pobjeći. Tada ćete možda morati nositi odjeću u kojoj ćete biti lako uočljivi osoblju u slučaju da pokušate pobjeći
 - ste na putu u zatvor. Ako se to dogodi, zatvorsko osoblje učinit će sve što je moguće kako bi spriječilo da vas ostali ljudi vide u toj odjeći.
- Vaša obitelj i prijatelji mogu vam donijeti odjeću u zatvor i odnijeti odjeću na pranje.
- Morate nositi svoju odjeću kad
 - ste na sudu
 - napustite zatvor ako niste optuženi.
- Ako nemate dovoljno svoje odjeće, pitajte zatvorsko osoblje.

Posteljina – plahte i pokrivači za vaš krevet

- Posteljina treba biti:
 - čista i u dovoljno dobrom stanju te
 - topla.
- Madrace i posteljinu potrebno je prozračivati najmanje 1 sat tjedno.
- U zatvoru postoji praonica (gdje možete prati odjeću). Trebali biste moći jednom tjedno tamo staviti odjeću i posteljinu.

Kupaonice, tuševi i zahodi

- Trebali biste moći bilo kada koristiti zahod i umivaonik.
- Trebali biste se moći okupati u toploj vodi najmanje 3 puta tjedno.
- Zatvorsko osoblje vam možda može dati pribor za higijenu (stvari poput paste za zube, četkice za zube i dezodoransa) ako nemate dovoljno novca kako biste to sami kupili.

Vrijeme na otvorenom, na zraku

- Svi zatvorenici trebali bi provesti između 30 minuta i 1 sata na otvorenom svaki dan. Vrijeme u kojem možete boraviti na otvorenom različito je za svaki zatvor.
- Ponekad se to neće dogoditi. Na primjer, ako je vrijeme loše ili postoji drugi razlog kako bi vas se zadržalo unutra.
- Trebali biste moći vježbati, npr. hodati. Zatvorsko osoblje reći će vam koje vježbe smijete raditi u zatvoru.
- U mnogim zatvorima postoji posebno vrijeme u kojem možete obavljati stvari poput bavljenja sportom (physical education = PE) i ostalih stvari, tako da možete provesti vrijeme izvan svoje ćelije.

Poticaji i zaslužene privilegije (Incentives and earned privileges = IEPs)

Ovo se odnosi na dodatne stvari koje možete dobiti ili raditi ako

- se pridržavate pravila
- sudjelujete u poslu i ostalim aktivnostima, poput plana odsluženja svoje kazne, na dobar način
- dodatne stvari koje možete imati ili raditi različite su za svaki zatvor.

Na primjer, ako se pridržavate pravila i radite dobre stvari u zatvoru, možda ćete moći raditi sljedeće:

- potrošiti više svojeg novca
- primati više posjeta obitelji ili prijatelja
- zaraditi više novca
- imati TV u svojoj ćeliji
- nositi svoju odjeću
- potrošiti više novca izvan ćelije.

Ipak, te privilegije vam mogu oduzeti ako se ne pridržavate pravila.

Kako to funkcionira

Zatvorsko osoblje će vam reći koliko dodatnih stvari možete dobiti ili raditi, ovisno o ponašanju. Postoje **3** IEP razine.

Osnovna razina (basic level). Ako ste na osnovnoj razini, to znači da možete imati dodatne stvari dopuštene zakonom, poput pisama i posjeta. Nećete dobiti ništa više.

Standardna razina (standard level). To znači da će vam biti dopušteno više posjeta i pisama. Može vam biti dopušteno imati TV u ćeliji i trošiti više novca.

Napredna razina (enhanced level). To znači da možete imati još više stvari. Na primjer više posjeta, TV u ćeliji ili trošiti više novca.

Vaše zdravlje

Glavne točke – više možete pronaći na sljedećoj stranici.

Vaše fizičko zdravlje

- ✓ Zatvorenici dobivaju jednaku zdravstvenu njegu kao i osobe izvan zatvora.
- ✓ U zatvoru postoji područje za zdravstvenu njegu. Također, u zatvoru može biti i bolnica.
- ✓ U zatvoru se nalazi zdravstveni tim. To su osobe koje vam pružaju zdravstvenu njegu, poput liječnika, sestara i stomatologa.
- ✓ U zatvoru biste trebali dobiti mnogo informacija o zdravstvenoj njezi.
- ✓ Sve zatvorsko osoblje obučeno je prema istim visokim standardima kao i zdravstveno osoblje izvan zatvora.
- ✓ Recite zdravstvenom osoblju ako
 - imate bilo kakvih problema s drogom ili alkoholom
 - imate HIV, odnosno AIDS
 - morate uzimati lijek.

Vaše psihičko zdravlje

Mnoge osobe u zatvoru trebaju psihološku pomoć. Postoje osobe koje vam mogu pomoći.

Recite zdravstvenom osoblju ako:

- ✓ ste posjećivali psihijatra ili psihijatrijsku sestru u zajednici te ako ste boravili u bolnici zbog psihičke bolesti.
- ✓ ste uzimali lijek za psihičko zdravlje.
- ✓ se osjećate zabrinuto ili uznemireno.
- ✓ se osjećate jadno ili depresivno.
- ✓ se osjećate nemirno ili preplašeno.
- ✓ imate poteškoća sa spavanjem ili se osjećate jako umorno.
- ✓ mislite da ljudi pričaju o vama.
- ✓ čujete glasove u glavi.
- ✓ ste jako ljuti.
- ✓ ste zbunjeni ili zaboravljivi.
- ✓ stalno razmišljate o istim stvarima.
- ✓ Razmišljate o tome da se ozlijedite.

Zatvorsko zdravstveno osoblje

Neke od zdravstvenih osoba koje rade u zatvoru su

- liječnici
- sestre
- stomatolozi
- ljekarnici (to su osobe koje rade u ljekarni i mogu vam dati lijek koji vam je liječnik propisao)
- osoblje koje će vam pomoći pri problemima s drogom ili alkoholom
- osoblje koje će vam pomoći pri problemima vezanim uz vaše psihičko zdravlje. To osoblje su psihijatri i psiholozi.
- osoblje koje će vam pomoći u vezi spolnog zdravlja i općeg zdravstvenog stanja.

Posjet liječniku ili sestri

- Recite zatvorskom službeniku u svojem krilu ako morate posjetiti liječnika ili medicinsku sestru. Medicinske sestre i ljekarnici moći će riješiti mnoge probleme bez posjete liječniku, ali zatražite da posjetite liječnika ako ste još uvijek zabrinuti.
- Ako niste zadovoljni onime što su vam liječnik, medicinska sestra ili ljekarnik rekli o vašem zdravstvenom problemu, možete zatražiti da posjetite nekog drugog iz zdravstvenog tima.
- Ako vaš problem ne može riješiti zdravstveno osoblje unutar zatvora, može se dogoditi jedna od sljedećih stvari:
 - Zatvor može dovesti specijaliziranu zdravstvenu osobu koja će doći u zatvor kako bi vas pregledala.
 - Možete biti premješteni u drugi zatvor kako biste dobili zdravstvenu njegu koju trebate.
 - Možete biti odvedeni u bolnicu izvan zatvora. Ako se to dogodi, zatvorsko osoblje će još uvijek biti nadležno za vas.

Posjet stomatologu ili otologu (za vid)

- Recite zatvorskome osoblju ako morate posjetiti stomatologa ili optičara.
- Sve terapije koje ćete dobiti bit će besplatne, osim ako nisu iz zdravstvenih razloga.
- Moći ćete dobiti besplatne naočale ili druge stvari za oči ako ih trebate.

Lijekovi

- **Ne možete** zadržati nikakve lijekove koje ste donijeli sa sobom u zatvor.
- Recite osoblju u prijemnom odjelu, liječniku ili članu zdravstvenog tima ako uzimate bilo kakve lijekove.
- Zatvorski liječnik propisat će vam sve lijekove koje trebate. Te lijekove možete dobiti od ljekarnika u zatvoru.
- Nakon toga može vam biti dopušteno da zadržite lijekove kod sebe. Zatvorsko osoblje odlučit će o tome i obavijestiti vas.

Vaš zdravstveni karton (zdravstveno osoblje vodi zabilješke o vašim zdravstvenim problemima i vašoj zdravstvenoj njezi na papiru i računalu)

- Zatvor će uobičajeno otvoriti vaš novi zdravstveni karton kada dođete u zatvor. Zatvor obično **neće** imati vaše stare zdravstvene kartone izvan zatvora.
- Liječnici u zatvoru mogu dobiti informacije iz vaših starih zdravstvenih kartona ako ih trebaju, ali samo ako vi prije toga pristanete na to.
- Ako želite, možete zatražiti da vidite svoj zdravstveni karton. Uobičajeno, možete vidjeti informacije koje zatvor čuva o vašem zdravlju, ali mogu postojati i neke informacije koje ne možete vidjeti.
- Ako želite vidjeti svoj zdravstveni karton, zatražite to od člana zdravstvenog tima ili ispunite obrazac kako biste to zatražili.
- Ne bi trebalo proći više od 40 dana prije nego vam zatvorsko osoblje pruži informacije koje ste zatražili, Ako je vaš zdravstveni karton u drugom zatvoru, bit će poslan u vaš zatvor.
- **Možete** vidjeti informacije o svojem zdravstvenom stanju koje liječnici daju sudovima ili odboru za pomilovanje (Parole Board), osim ako liječnik kaže da ih ne možete vidjeti.

Zdravstveni problemi i bolesti

HIV i AIDS

- AIDS je uzrokovan virusom zvanim **HIV** (virus humane imunodeficijencije).
- Osobe dobiju HIV prije nego što dobiju AIDS.
- AIDS se javlja kasnije kada ljudsko tijelo nije sposobno braniti se od bolesti.
- Osobe koje imaju HIV mogu izgledati i ponašati se dobro, ali ipak mogu prenijeti HIV na druge ljude.

Kako možete dobiti HIV/AIDS?

- Možete dobiti HIV ako krv ili sjeme nekoga tko ima HIV dospije u vaše tijelo.
- Glavni načini zaraze HIV-om su putem
 - seksualnog odnosa bez kondoma
 - dijeljenja igala ili pribora (na primjer za uzimanje droge, tetoviranje ili bušenja ušiju ili tijela). Pribor (works) je drugo ime za igle i opremu za ubrizgavanje uličnih droga.

Ne možete dobiti HIV od nekoga radeći svakodnevne stvari, odnosno

- pričajući s njima
- rukujući se s njima
- dodirivajući ih u prolazu
- koristeći iste poslužavnike, noževe i vilice
- koristeći iste zahode

Lijekovi

- **Nema** lijeka za HIV ili AIDS. Ipak, postoje lijekovi koje možete uzimati kako biste kontrolirali HIV te ako imate AIDS.

Što možete napraviti?

Kako biste se zaštitili od HIV/AIDS-a

- ✗ **Ne** prakticirajte seksualni odnos bez kondoma.
- ✗ **Ne** dijelite igle s nikime **ni iz kojeg razloga**.

Ako ste zabrinuti u vezi HIV/AIDS-a

- ✓ Možete nasamo razgovarati s bilo kojim članom zdravstvenog tima.
- ✓ Možete zatražiti razgovor sa savjetnikom ili članom tima u zatvoru zvanom Communicable Disease Management Team (tim za upravljanje prenosivim bolestima).
- ✓ Možete biti testirani na HIV u zatvoru. Rezulati testa bit će **privatni**.
- ✓ Pitajte članove zdravstvenog tima za kondome, dentalne brane (za oralni seks) ili lubrikante za uporabu prilikom seksa, ako ih trebate. Članovi zdravstvenog tima moraju vam ih dati ako misle da postoji rizik da se u protivnom zarazite HIV-om.
- ✓ Ako dijelite igle s drugim ljudima iz bilo kojeg razloga, razgovarajte s nekim iz zdravstvenog tima. Oni će vam dati nešto kako biste igle i druge stvari (pribor) održavali čistima.

Hepatitis B i Hepatitis C

- To su virusi koje možete dobiti od nekoga drugog. Možete ih dobiti krvlju ili seksualnim odnosom sa zaraženim osobama.
- Postoji cjepivo koje možete uzeti za hepatitis B, ali ne i za hepatitis C. Cjepivo je nešto što možete uzeti kako biste prije svega pomogli u sprječavanju prenošenja virusa.
- Razgovarajte s članom zdravstvenog tima ako ste zabrinuti zbog hepatitisa B ili C ili ako želite više informacija.

Spolno prenosive bolesti i infekcije - bolesti koje možete dobiti putem seksualnog odnosa s nekime, također zvane i STD (Sexually Transmitted Diseases)

- Postoji nekoliko različitih spolno prenosivih bolesti i infekcija. Neki primjeri su klamidija i genitalni herpes.
- Većina njih može se uspješno liječiti i izliječiti ako odmah posjetite zdravstveno osoblje.
- Većina zatvora imaće posebno zdravstveno osoblje koje možete posjetiti u vezi bilo kakvih problema vezanih uz spolni odnos. Ipak, mnogi liječnici i ostalo zdravstveno osoblje mogu uspješno liječiti spolno prenosive bolesti i infekcije.
- Razgovarajte sa zdravstvenim timom ako ste zabrinuti kako biste mogli dobiti bolest spolnim odnosom. Možete razgovarati s njima nasamo.

Problemi s drogom i alkoholom

Glavne točke

- ✓ Ako imate problema s alkoholom ili drogom, razgovarajte s članom zdravstvenog tima kako bi vam pomogao što je prije moguće.
- ✓ On vam može osigurati pravu vrstu pomoći.
- ✓ U zatvoru možete dobiti veliku pomoć kako biste prestali koristiti droge ili alkohol.
- ✓ Ako vas zatvorenici pokušavaju navesti da počnete koristiti ili unesete drogu ili alkohol u zatvor, recite to svojem osobnom službeniku.

Testiranje na droge

Zatvorsko osoblje može vas testirati na droge kako bi vidjelo jeste li ih uzimali. Za to će uzeti uzorak vašeg urina i testirati ga kako bi vidjelo pokazuje jeste li uzimali drogu.

- Za vrijeme boravka u zatvoru možete biti testirani na droge ako
 - vas osoblje odluči testirati. Zatvorsko osoblje će svaki mjesec slučajnim odabirom odabrati mali broj zatvorenika za testiranje.
 - zatvorsko osoblje misli da ste možda uzeli drogu.
 - ste u prošlosti često uzimali drogu, a testovi su pokazali da ste za vrijeme boravka u zatvoru uzimali droge A klase. Ako se to dogodi, mogu vas testirati prilično često.

Više o testiranju na droge

- Osoblje se želi uvjeriti da niste uzimali drogu prije nego što vam dopusti raditi neke stvari. Na primjer, prije nego što vam dopuste da nakratko napustite zatvor ili prije nego vam dopuste obavljanje posla u kojem je potrebno da vam osobe vjeruju.
- Možete biti testirani i kad vas premjeste u drugi zatvor ili kad prvi put dođete u zatvor.

Što će se dogoditi kada se testirate na droge?

1. Zatvorsko osoblje će vam reći što će se dogoditi i zašto vas testiraju na droge.
2. Morat ćete zatvorskom osoblju dati uzorak urina za potrebe testiranja.
3. To možete napraviti nasamo, ali zatvorsko osoblje mora vidjeti da ne radite ništa s uzorkom urina.
4. Vaš uzorak urina će biti provjeren u laboratoriju kako bi se provjerilo da u njemu nema droge.
5. Zatvorsko osoblje dat će vam rezultate testa što je prije moguće.
6. Zatvorsko osoblje reći će zdravstvenom timu ako rezultati pokazuju da ste uzimali drogu. To je zato kako bi provjerilo da ne uzimate lijekove koji mogu utjecati na rezultate testa. Prije nego što zatvorsko osoblje kaže zdravstvenom timu rezultate, vi se morate složiti s time.
7. Ako testiranje pokaže da ste uzimali drogu, morat ćete se izjasniti jeste li **krivi** ili **niste krivi** za uzimanje droge. Morat ćete ići na raspravu o tome (više informacija o ovom nalazi se dolje).

Ako kažete da niste krivi

- Testirat će vas ponovno kako bi se vidjelo jesu li rezultati prvog testa bili netočni.
- Ako su rezultati ovog testa jednaki kao i oni prvog testa, možete poslati uzorak u laboratorij izvan zatvora na ponovno testiranje.
- Zatvorsko osoblje dat će vam dokumente ako rezultati testa pokazuju da ste uzimali drogu ili ako želite platiti za dodatne testove. Ti dokumenti zovu se
 - informacija o obveznom testiranju zatvorenika na droge
 - informacija za odvjetnike i zatvorenike o obavljanju neovisne analize uzorka obveznog testiranja na droge.

Ako kažete da ste krivi ili ako testovi pokažu da ste uzimali droge

1. Ako ste uzeli drogu, znači da ste prekršili ***Prison Rule number 51(9)*** ili ***Young Offender Rule number 55(10)***.
2. Obično ste biti optuženi za prekršaj i morat ćete ići na raspravu. Rasprava je postupak u kojemu vi i upravitelj ili sudac izvan zatvora razgovarate o prekršaju te oni odlučuju o vašoj krivnji.
3. Ako vas proglašavaju krivim, zatvor će odrediti najbolju mjeru. Možete biti kažnjeni ili vam se mogu oduzeti neke privilegije. Također, možete biti poslani kako biste dobili pomoć u rješavanju problema s drogom. Na primjer, možete biti poslani u grupu pod nazivom CARAT (savjetovanje, ocjenjivanje, upućivanje, savjeti i potpuna njega).

Molba osoblju za testiranje na droge (dobrovoljno testiranje na droge)

Možete sami zatražiti testiranje na droge ako to želite. Možda to želite kako biste prestali s uporabom droge. Zatvorsko osoblje pomoći će vam koliko god je to moguće ako izjavite da želite prestati uzimati drogu.

Možete napraviti 2 stvari:

1. Možete zatražiti odlazak u dio zatvora zvan **jedinica za dobrovoljno testiranje na droge** (voluntary drug testing unit). To je sigurni dio zatvora u kojem možete ostati i dobiti pomoć kako biste prestali koristiti drogu. Morat ćete potpisati obrazac u kojem izjavljujete da se slažete s pravilima o boravku u tom dijelu zatvora. Također ćete morati obaviti testiranja na droge.
2. Možete dobiti pomoć u odvikavanju od droge i bez prelaska u drugi dio zatvora. Možete zatražiti uključenje u program dobrovoljnog testiranja na droge. Morat ćete potpisati obrazac u kojem izjavljujete da se slažete s pravilima. Također ćete morati obaviti testiranja na droge.

- ✓ Morat ćete potpisati obrazac u kojem se slažete da ćete slijediti neka pravila ako želite prestati koristiti droge.
- ✓ U obrascu se nalaze informacije o tome što će se dogoditi ako testovi pokažu da ste opet uzimali drogu.
- ✓ Nećete biti kažnjeni ako se otkrije da ste opet uzimali drogu, ali zatvorsko osoblje može napraviti druge stvari, kao na primjer ukloniti vas iz tog dijela zatvora.

- U nekim zatvorima možete dobiti dodatne stvari, takozvane privilegije, ako pristanete na testiranja na droge i testovi pokažu da ne uzimate drogu. Na primjer, mogu vam biti odobreni dodatni posjeti ili vam biti omogućeno trošenje više novca.
- Pitajte zatvorsko osoblje u vezi ovoga. Morat ćete potpisati obrazac koji govori da se slažete da ćete se pridržavati nekih pravila te da nećete uzimati drogu. U obrascu se nalaze informacije o tome što će se dogoditi ako se pokaže da uzimate drogu.

Pomoć koju možete dobiti u vezi problema s drogom i alkoholom

Svaki zatvorenik može dobiti pomoć u rješavanju problema s drogom ili alkoholom.

Pomoć možete dobiti od:

- 1. Zdravstvenog tima.** Oni mogu napraviti mnogo kako bi vam pomogli prestati uzimati drogu ili alkohol.
- 2.** Za vrijeme boravka u zatvorskom krilu ili prelaska u drugi dio zatvora zvan jedinica za dobrovoljno testiranje na droge. **Pogledajte 76. stranicu.**
- 3. CARAT servisa** (savjetovanje, ocjenjivanje, upućivanje, savjeti i potpuna njega). To su osobe izvan zatvora ili zatvorski službenici. Oni pomažu zatvorenicima da prestanu uzimati drogu. Možete se sresti s nekime iz CARAT servisa ubrzo nakon dolaska u zatvor. Oni će raditi s vama kako biste napravili plan da prestanete koristiti drogu.
- 4. Programi rehabilitacije od droga.** Osoba is CARAT servisa s kojom radite može vam reći o ostalim oblicima pomoći koje možete dobiti. Vaš CARAT radnik morat će odobriti da dobijete tu vrstu pomoći. Možda ćete se moći premjestiti u drugi zatvor kako biste dobili tu vrstu pomoći.

Korištenjem tih vrsta pomoći možda ćete se morati testirati na droge. Ako se otkrije da ste koristili drogu, možda ćete prestati dobivati tu pomoć.

- Nemojte biti zabrinuti u vezi razgovora s osobom koja vam pomaže u problemima vezano uz uporabu droge. Ona će vam reći koje informacije smatra privatnima, a koje mora reći drugim osobama.
- Ako ste zabrinuti da netko u vašoj obitelji uzima droge ili kako vaš problem s drogom utječe na njih, razgovarajte o tome s nekime iz CARAT-a. Osoba iz CARAT-a možda može osigurati vašoj obitelji pomoć ili informacije.

Vaša vjera

- ✓ U zatvoru ćete moći praktimirati svoju vjeru.
- ✓ Kada dođete u zatvor, zatvorskom osoblju možete reći koje ste vjere. Oni će vam pomoći kako biste dobili ono što vam je potrebno za praktimiranje vjere.
- ✓ Zatvor mora osigurati mjesto na koje možete ići kako biste praktimirali svoju vjeru. Na primjer, za molitve ili religiozne sastanke.
- ✓ Svaki zatvor ima tim osoba koji vam pomažu u praktimiranju vaše vjere. To se zove **tim kapelana**.
- ✓ Možete zatražiti sastanak s kapelanom čak i ako niste vjernik. Kapelani su tu kako bi saslušali **svakog** zatvorenika koji želi s nekime popričati. Na primjer, ako se osjećaju uznemireno ili zabrinuto.
- ✓ Zatvor će dati obavijest o datumima i vremenu za molitvu i religiozne službe, blagdane i proslave.
- ✓ Uvijek možete ići na glavnu službu svoje vjere. Na primjer, možete ići ako ste u segregaciji, popisu bjegunaca ili u bolnici. Ako još uvijek želite ići na službe, recite to kapelanu prije službe.
- ✓ Razgovarajte s jednim od kapelana ili osobom zvanom **službenik za različitosti** ako nisu zadovoljene vaše religiozne potrebe u zatvoru.
- ✓ Više informacija nalazi se u ***Prison Service Order 4550***. Kopija se nalazi u knjižnici

Osobe koje će vam pomoći praktimirati vjeru

- Tim kapelana je tim ljudi različitih vjera čija je zadaća pomoći vam u praktimiranju vjere.
- Tim je različit u svakom zatvoru, ali obično se u njemu nalaze kapelani sljedećih religija i vjera:
 - Engleska crkva
 - Rimokatolici, Metodisti i slobodne crkve
 - Muslimani
 - Budisti
 - Židovi
 - Hinduisti
 - Sikhi

U zatvor, ako je potrebno, mogu doći i ljudi drugih religija ili vjera.

Rastafarijanizam nije prepoznat kao religija u zatvorima. Ipak, tim kapelana pokušat će vam pomoći ako ste Rastafarijanac. Moći ćete jesti vegetarijansku ili vegansku hranu i imati ostale stvari, npr. knjige.

Obavijestite zatvorsko osoblje o svojoj vjeri

- Kad dođete u zatvor, morate reći zatvorskom osoblju ako želite praktimirati svoju vjeru. To je zato da zatvorsko osoblje može osigurati da imate sve što trebate za praktimiranje vjere.
- Kad dođete u zatvor, pitat će vas da kažete koje ste vjere. Možete zatvorskom osoblju reći svoju vjeru ili im reći da niste vjernik.
- To se zove **registracija** vaše vjere.

Više o vašoj vjeri

- Ako želite sudjelovati u religijskim službama ili aktivnostima nakon toga, ići ćete na službe vjere u kojoj ste registrirani.
- Kapelan će vas doći posjetiti ubrzo nakon vašeg dolaska u zatvor kako bi se uvjerio da je registrirana prava vjera te kako bi saznao imate li religiozne potrebe.

Ako želite promijeniti svoju vjeru

- Možete promijeniti vjeru koju ste registrirali u drugu vjeru.
- Morat ćete ispuniti obrazac koji govori o tome da želite promijeniti vjeru i potpisati ga.
- Tim kapelana pomoći će vam pronaći pravog kapelana za vašu vjeru.

Ako želite vidjeti kapelana druge vjere bez promjene svoje vjere

Možete to napraviti sve dok

- su upravitelj i kapelani zadovoljni jer stvarno želite saznati više ili prakticirati drugu vjeru.
- upravitelj i kapelani misle da to radite iz dobrog razloga, a ne kako biste pravili probleme.

Odlazak na religijske službe ili ostale vjerske aktivnosti

- Zatvor mora osigurati najmanje 1 sat tjedno religijskih službi.
- Tim kapelana reći će vam datume i vremena religijskih službi, sastanaka ili aktivnosti.
- Možete ići na glavne službe vjere u kojoj ste registrirani.
- Možete ići na ostale sastanke ili aktivnosti vaše vjere ako ima dovoljno slobodnog mjesta.
- Možete ići na religijske službe čak i ako ste u zatvoru izjavili da niste vjernik.
- Možda ćete moći odlaziti na sastanke različitih vjera. Prvo razgovarajte sa svojim kapelanom o tome.
- Ponekad se druge aktivnosti koje radite u zatvoru, poput dnevnog vježbanja ili posjeta događaju u isto vrijeme kao i važne stvari vezano uz vašu vjeru. Zatvorsko osoblje može vam pomoći da stignete na svoj religijski događaj u tom slučaju.

Što kapelan može učiniti za vas?

- Kapelani vam mogu pomoći kako biste ostali u kontaktu sa svijetom izvan zatvora. Na primjer, mogu vam organizirati posjet religiozne osobe iz vaše domicilne crkve, džamije, hrama ili zajednice u zatvor.
- Također vam mogu pomoći u održavanju kontakta s obitelji. Mogu surađivati s vašom obitelji ili ostalim ljudima iz ureda za uvjetne kazne.
- Ako ste iz druge države (zatvorenik strane nacionalnosti), kapelan vam može pomoći u održavanju kontakta s obitelji u toj državi.

Ostala pomoć. Na primjer stvari vezano uz puštanje na slobodu

- Možete od svog kapelana zatražiti da nešto napiše ili kaže o vama za svako izvješće koje se o vama radi za vrijeme boravka u zatvoru.
- Zatvorsko osoblje pisat će izvješća o vama s informacijama kao što je vaše ponašanje i stvari koje ste radili, poput posla ili obrazovanja. Ta izvješća bit će korisna za donošenje odluke o vama. Na primjer, osobe iz odbora za uvjetno puštanje na slobodu gledat će ta izvješća kako bi odlučile možete li biti pušteni na slobodu ili ne.

Zatvorska pravila

Glavne točke

- Zatvorska pravila primjenjuju se u svakom zatvoru, ali upravitelj može odrediti i lokalna pravila.
- Kada prekršite zatvorska pravila, to se zove **prekršaj**.
- Možete biti optuženi i kažnjeni za prekršaj.
- Pravila ***Prison Rule number 51*** i ***Young Offender Institution Rule number 55*** govore o prekršajima.
- Zatvorska pravila mogu biti teško razumljiva. Možda ćete željeti proučiti knjigu zvanu *Prison Discipline Manual* (zatvorski disciplinski priručnik). Ona se zove i ***Prison Service Order 2000***. Kopija te knjige trebala bi biti u svakom zatvorskom krilu i u knjižnici.

Ako napravite bilo koju od stvari na sljedećim stranicama, znači da ste prekršili zatvorska pravila i počinili prekršaj.

Ponašanje kojim možete nekog uvrijediti, zaprijetiti ili ozlijediti drugu osobu

- Ako uvrijedite ili udarite nekog ili se s nekime potučete.
- Ako nekog uvrijedite ili udarite zbog njegove rase (rasa se odnosi na npr. boju kože ili kulturu).
- Ako kažete ili napravite nešto što bi drugoga moglo uzrujati, zaprijetiti mu ili ga preplašiti i ako to učinite zbog rase.
- Ako osobu držite daleko od ljudi, a osoba to ne želi. Na primjer, ako nekoga zaključate.
- Ako se ponašate na način koji bi nekoga mogao dovesti u opasnost ili ugroziti zdravlje te osobe.
- Ako ste grubo prema nekome tko radi u zatvoru ili ustanovi za mlade prekršitelje ili prema nekome tko je došao u posjet.

Sprječavanje zatvorskog osoblja u obavljanju posla

- Ako spriječite nekoga tko radi u zatvoru da dođe na mjesto u zatvoru na koje mora. Na primjer, ako napravite barikade kako biste spriječili da netko uđe u vašu ćeliju.
- Ako bilo koga tko radi u zatvoru spriječite u obavljanju posla.

Bijeg iz zatvora

- Ako pobjegnute iz zatvora ili zatočeništva. Na primjer ako pobjegnute od pratnje.
- Ako se ne vratite kada vam je nakratko odobren izlazak iz zatvora. To se naziva bijegom (absconding).

Droge i alkohol

- Ako ste naručeni za testiranje urina i ono pokaže da ste uzeli drogu kada vam to nije bilo dopušteno, čak i ako ste je uzeli dok ste kratko bili izvan zatvora.
- Ako odlučite piti alkohol ili se otkrije da ste pijani nakon konzumacije alkohola.

Oštećivanje zatvora ili ustanove za mlade prekršitelje

- Ako podmetnete požar u dijelu zgrade ili bilo čemu unutar zgrade.
- Ako oštetite ili uništite dio zgrade ili ono što u njoj ne pripada vama.
- Ako nešto stavite na zidove ili napišete ili nacrtate nešto što može nekoga uzrujati, zaprijetiti mu ili ga preplašiti ili
- Ako bilo koju od tih stvari napravite zbog nečije rase.

Stvari koje možete i koje ne možete posjedovati

- Ako imate nešto što nije dopušteno, na primjer, mobilni telefon, nož ili drogu.
- Ako imate više stvari nego što je dopušteno.
- Ako od posjetitelja primite nešto što nije dopušteno posjedovati u zatvoru, npr. drogu.
- Ako nekome prodate ili date nešto što nije dopušteno posjedovati u zatvoru.
- Ako nekome prodate ili date nešto što samo vi smijete imati.
- Ako od druge osobe ili od zatvora uzmete ili ukradete nešto što vam ne pripada.

Boravak na mjestima u zatvoru na kojima ne smijete biti

- Ako napustite prostor u kojem biste se trebali nalaziti.
- Ako odete na mjesto na koje **ne** smijete ići.

Neizvršavanje onoga što vam je zatvorsko osoblje reklo da učinite

- Ako vam je rečeno da nešto učinite i to **ne** učinite na ispravan način ili to uopće ne učinite.
- Ako **ne** izvršite zapovijed ili se pridržavate pravila.
- Ako prekršite zatvorska pravila ili pokušate pomoći nekome da to učini.

Kršenje pravila kada ste nakratko izvan zatvora

- Ako prekršite pravila dok ste nakratko pušteni iz zatvora. Ovo je o ***Prison rule number 9*** ili ***Young Offender Institution Rule number 5***.

Kršenje zatvorskih pravila

Kada prekršite zatvorsko pravilo, to se zove **prekršaj**.

Što se događa ako počinite prekršaj?

1. Zatvorski službenik odmah će vam reći (ili u roku od **48** sati) ako misli da ste počinili prekršaj te koji ste prekršaj počinili. Dobit ćete obrazac koji vam govori o prekršaju.
2. Morat ćete doći na saslušanje. To je postupak kada vi i zatvorsko osoblje razgovarate o prekršaju koji mislite da se dogodio. Saslušanje će voditi upravitelj ili osoba izvan zatvora zvana neovisni sudac.
3. Na saslušanju ćete morati izjaviti jeste li krivi ili niste za prekršaj.
4. Upravitelj ili neovisni sudac odlučit će jeste li krivi ili niste krivi za prekršaj. To će napraviti nakon što sasluša vas i ostale osobe koje znaju što se dogodilo.
5. Ako vas proglase krivim, dobit ćete kaznu. Popis kazni nalazi se na **87. stranici**. Ako vas ne proglase krivim, neće se dogoditi ništa.

Kazne

Glavne točke

- ✓ Kaznu koje biste mogli dobiti navode se u ***Prison Rule 55 & 55A*** i ***Young offender Rule 60 & 60A***.
- ✓ Kazna koju ćete dobiti ovisi o ozbiljnosti počinjenog prekršaja.
- ✓ Zatvor može uključiti i policiju ako misle da je prekršaj ozbiljan.
- ✓ Ako počinite više od jednog prekršaja, bit ćete kažnjeni za svaki posebno. Kazne se mogu izvršavati jedna za drugom.
- ✓ Možda ćete morati ostati duže u zatvoru ako je prekršaj dovoljno ozbiljan.
- ✓ Ipak, ako vam odrede dodatne dane boravka u zatvoru, broj dodatnih dana koje ćete dobiti za svaki prekršaj ne smije biti veći od 42.
- ✓ Svaka kazna osim upozorenja može biti uvjetna na 6 mjeseci. To znači da će se kazna izvršiti ako u tom periodu počinite drugi prekršaj.
- ✓ Upravitelj vam može izreći bilo koju kaznu, osim dodatnih dana u zatvoru.
- ✓ Neovisni sudac (okružni sudac) je jedina osoba koja vam može dati dodatne dane u zatvoru, a može vam izreći i sve ostale kazne.

Popis kazni koje možete dobiti za prekršaj

- Možete dobiti opomenu.
- Vaše privilegije (poput posjedovanja TV-a u ćeliji) mogu vam biti oduzete na period do 42 dana ili do 21 dana za mladog prekršitelja.
- Do 84 dana zarade bilo kakvog novca može vam biti obustavljeno ili do 42 dana za mladog prekršitelja. Ipak ćete dobiti dovoljno novca za kupnju poštanskih maraka i telefoniranje kako biste ostali u kontaktu sa svojom obitelji.
- Možete biti sami zaključani u ćeliju, odvojeni od ostalih zatvorenika u trajanju do 35 dana ili do 16 dana za mlade prekršitelje. To se zove samica (cellular confinement). Prije toga morat će vas pregledati liječnik ili sestra kako bi vidjeli jeste li dovoljno zdravi.
- Možete dobiti zabranu obavljanja posla s ostalim zatvorenicima u trajanju do 21 dana.
- Ako ste pod istragom, mogu vam biti oduzete privilegije.
- Možete biti udaljeni iz zatvorskog krila ili stambene jedinice u trajanju do 28 dana ili do 21 dana za mlade prekršitelje.

Sljedeće kazne su **samo za mlade prekršitelje**

- Možete biti spriječeni u sudjelovanju u aktivnostima u trajanju do 21 dana.
- Možete dobiti dodatna 2 sata rada dnevno u trajanju do 21 dana.

Dodatni dani

- Ako je prekršaj dovoljno ozbiljan, možete dobiti do 42 dodatna dana boravka u zatvoru i bilo koju drugu kaznu.
- Dodatni dani nisu dio vaše kazne, ali ćete ostati duže u zatvoru.
- Samo neovisni suci (okružni suci) mogu vam dati dodatne dane.

Više o dodatnim danima

- Ako ste pod istragom, odslužit ćete dodatne dane isključivo ako vas osude i odrede kaznu.
- Nećete dobiti dodatne dane ako ste doživotni zatvorenik, zatvoreni zbog javne sigurnosti, građanski zatvorenik ili strani državljanin zadržan u zatvoru dok se ne riješe imigracijska pitanja.

Zatvorske presude ili saslušanja

Glavne točke

- ✓ Morat ćete ići na zatvorsko saslušanje razgovarati o prekršaju.
- ✓ Saslušanje će održati upravitelj ili okružni sudac izvan zatvora (zvan neovisni sudac).
- ✓ Saslušanje se obično događa dan nakon što vam zatvor priopći kako misle da ste počinili prekršaj.
- ✓ Imat ćete najmanje 2 sata kako biste se pripremili za saslušanje.
- ✓ Možete biti odvojeni od ostalih zatvorenika do saslušanja.
- ✓ Imat ćete priliku ispričati što mislite da se dogodilo.
- ✓ Također možete dovesti i svjedoke koji će govoriti na saslušanju.
- ✓ Možda ćete moći dobiti pomoć od drugih ljudi. Na primjer, od odvjetnika ili osobe zvane „McKenzie prijatelj“. **Pogledajte 94. stranicu.**
- ✓ Razgovarajte sa zatvorskim službenikom ili svojim odvjetnikom ako ne razumijete što se događa ili ako trebate nešto pitati.

Što će se dogoditi prije saslušanja?

- Od vas će **zatražiti iskaz**. Tada će vam zatvorski službenik reći koji prekršaj misli da ste počinili.
- Zatvorski službenik trebao bi vam odmah reći (ili u roku od 48 sati) koji prekršaj misli da ste počinili.
- Saslušanje će se obično dogoditi dan nakon toga (osim ako je to nedjelja ili praznik).
- Imati ćete najmanje 2 sata kako biste se pripremili za saslušanje.

Dobiti ćete **2 obrasca** prije saslušanja

1. **Form 1127A**. Govori o prekršaju koji zatvorski službenik misli da ste počinili. **Morate** reći ako ne razumijete što je napisano na tom obrascu.
2. **Form 1127C**. Govori što će se događati na obrascu.

Na tom obrascu možete

- napisati izjavu o tome što vi mislite da se dogodilo. To napišite na pozadini obrasca. Ako trebate više papira, zatražite ga.
- napisati imena svih svjedoka koji žele doći na saslušanje ako u tom trenutku znate tko su oni. Na saslušanju možete reći koje svjedoke želite ako vam to više odgovara.

Više o saslušanjima

- Možda će liječnik ili medicinska sestra provjeriti vaše zdravstveno stanje prije saslušanja kako bi se uvjerali da ste sposobni za saslušanje.
- Možda ćete biti odvojeni od ostalih zatvorenika do saslušanja.

Što napraviti prije saslušanja?

- ✓ Razmislite o tome što želite reći na saslušanju.
- ✓ Razmislite je li netko drugi vidio što se dogodilo. Druge osobe mogu biti svjedoci na vašem saslušanju.
- ✓ Može biti korisno pogledati zatvorski disciplinski priručnik, takozvani **PSO 2000**, prije saslušanja. Kopija bi se trebala nalaziti u zatvorskom krilu i u knjižnici. Ako ne možete doći u knjižnicu, zatražite kopiju.
- ✓ Možete zatražiti da se saslušanje odgodi za kasniji datum ako ne pregledate zatvorski disciplinski priručnik.
- ✓ Ako imate poteškoća u čitanju ili pisanju ili nešto ne razumijete, zatražite pomoć od zatvorskog službenika ili svojeg odvjetnika.

Što će se dogoditi na saslušanju?

1. Upravitelj će provjeriti

- imate li obrasce **1127A** i **1127C**
- da razumijete zašto ste na saslušanju i što će se dogoditi
- da ste imali dovoljno vremena pripremiti se za saslušanje. Na primjer, da razmislite o onome što želite reći.
- želite li ikakvu pomoć, poput pravnog savjeta ili prevoditelja

2. Netko će pročitati optužnicu. Optužnica je prekršaj koji zatvorsko osoblje misli da ste počinili.

3. Od vas će zatražiti da izjaviti jeste li **krivi** ili **niste krivi** za prekršaj.

Ako izjavite da ste krivi

- Zatvorski službenik koji je uzeo iskaz pročitati će izjavu o tome što se dogodilo.
- Vi ćete tada morati reći što mislite o tome, na primjer postaviti pitanja.
- Recite ako se **ne slažete** s onime što je zatvorski službenik rekao. Također možete zatražiti pozivanje svjedoka ako se **ne slažete** s onime što je rekao zatvorski službenik.
- Upravitelj mora provjeriti sve s čime se ne slažete.
- Upravitelj može odlučiti da su činjenice točne te da ne postoji ništa dodatno što bi trebalo pregledati. U tom slučaju će vas upravitelj pitati želite li uložiti molbu za smanjenje kazne. U ovome slučaju upravitelju možete reći što mislite da ide u prilog smanjenju ozbiljnosti prekršaja.
- Član zatvorskog osoblja zatim će pročitati podatke o vama i vašem ponašanju od dolaska u zatvor te o svim saslušanjima koja ste imali prije.
- Nakon toga možete reći što mislite o podacima koji su pročitani.
- Upravitelj će vam reći koja je vaša kazna. Nakon toga ćete dobiti kopiju obrasca koji govori o tome koja je vaša kazna, a to je **Form 256D**.
- Ako u bilo kojem trenutku upravitelj smatra da je vaš prekršaj tako ozbiljan da trebate dobiti dodatne dane u zatvoru, zamolit će neovisnog suca da pregleda vaš slučaj.
- Možete čekati do 28 dana kako biste sreli neovisnog suca.

Ako izjavite da niste krivi ili ako niste sigurni kako se braniti

- Zatvorski službenik koji je uzeo iskaz pročitati će izjavu o tome što misli da se dogodilo.
- Vi možete reći što mislite o tome ili postaviti pitanja.
- Upravitelj će postaviti zatvorskom službeniku pitanja. Također mogu zatražiti saslušanje nekih svjedoka.
- Vi i upravitelj možete svjedocima postavljati pitanja.
- Tada će zatražiti da izjavite što vi mislite o optužnici (što zatvorsko osoblje misli da ste napravili) i o dokazima koje su predložili.
- Možete pozvati svjedoke da svjedoče u vašu obranu ako želite (osim ako upravitelj misli da postoji dobar razlog protiv toga).
- Vi, zatvorski službenik i upravitelj možete svjedocima postavljati pitanja.
- Moći ćete reći glavne razloge zbog kojih mislite da niste krivi.
- Upravitelj će vam tada priopćiti odluku koju je donio. To se zove pravorijek. Upravitelj mora biti siguran da ste vi počinili prekršaj prije nego što vas proglasi krivim.
- Ako vas proglase krivim, upravitelj će vam priopćiti vašu kaznu. Upravitelj će vam zatim dati kopiju obrasca koji govori o tome koja je vaša kazna, a to je **Form 256D**.
- Ako u bilo kojem trenutku upravitelj smatra da je vaš prekršaj tako ozbiljan da trebate dobiti dodatne dane u zatvoru, zamolit će neovisnog suca da pregleda vaš slučaj.

Druga pomoć koju možete dobiti na saslušanju

Možda ćete moći dobiti sljedeće vrste pomoći na svojem saslušanju:

- pravni savjet
- pravno zastupanje (odvjetnik vas dođe zastupati na saslušanju)
- dolazak prijatelja ili savjetnika (ta osoba zove se „McKenzie prijatelj“). Ta osoba može doći i napraviti zabilješke za vas te vas savjetovati, ali vas **ne može** predstavljati i može govoriti isključivo ako upravitelj to odobri. Vaš McKenzie prijatelj može biti osoba poput kapelana, zatvorskog službenika ili drugog zatvorenika.

Ako saslušanje vodi upravitelj

Možete dobiti pravni savjet. To može biti telefonom, u pisanom obliku ili prilikom posjeta vašeg odvjetnika.

Ne možete dobiti pravni savjet o sljedećemu ako to ne odobri upravitelj:

- ozbiljnost prekršaja i kazne koju možete dobiti
- moguća pravna pitanja koja se mogu postaviti
- koliko razumijete što se događa
- stvari koje mogu usporiti slučaj ili uzrokovati bilo kakve probleme. Na primjer, ako ste imali problema s pripremom obrane jer ste bili odvojeni od ostalih zatvorenika.

Obično **ne možete** imati McKenzie prijatelja ili savjetnika na toj vrsti saslušanja.

Ipak, možda možete imati McKenzie prijatelja ili savjetnika ako ne razumijete što se događa, ako je slučaj jako težak ili upravitelj misli da je u redu da vam to odobri.

Ako saslušanje vodi neovisni sudac (okružni sudac)

- Uvijek **možete** dobiti pravnu pomoć (odvjetnik vas može zastupati).
- Upravitelj ili službenik pravnih službi može vam pomoći sa svim problemima koje imate u vezi dobivanja pravnog zastupnika.

Zahtjev za reviziju saslušanja ili kazne

Možete

- ✓ Zatražiti reviziju ako mislite da je saslušanje obavljeno na krivi način ili mislite da je kazna prestroga.
- ✓ Upravitelj može poduzeti korake ako misli da je saslušanje obavljeno na krivi način.
- ✓ Prijavite se kako bi vam dodatni dani koje ste dobili bili poništeni.

Što se događa ako je saslušanje obavljeno na krivi način ili ako mislite da je kazna prestroga?

1. Ako upravitelj misli da je saslušanje obavljeno na krivi način

Ako je saslušanje vodio upravitelj

- Upravitelj može promijeniti rezultat saslušanja. Na primjer, može promijeniti presudu kojom ste proglašeni krivima te kaznu koju ste dobili.

Ako je saslušanje vodio neovisni sudac (okružni sudac)

Upravitelj može

- vratiti slučaj višem okružnom sucu kako bi ga pregledao.

2. Ako mislite da je saslušanje obavljeno na krivi način ili da je kazna prestroga.

Ako je saslušanje vodio upravitelj

- Zatražite obrazac **Form ADJ1** od zatvorskog službenika u svojem krilu.
- Ispunite obrazac i pošaljite ga upravitelju u roku od **6** tjedana od saslušanja.
- Osoba zvana područni upravitelj (area manager) odlučit će o vašem slučaju.
- Ako područni upravitelj misli da je vaše saslušanje bilo krivo, on može promijeniti presudu kojom ste proglašeni krivim ili promijeniti kaznu.

Ako je saslušanje vodio neovisni sudac

- Pišite upravitelju na **praznom papiru** kako biste objasnili zašto želite da se pregledaju rezultati vašeg saslušanja. **Ne** ispunjavajte obrazac ADJ1. Morate pisati upravitelju u roku od 14 dana nakon saslušanja.
- Vaš dokument bit će poslan višem okružnom sucu kako bi ga pregledao. Taj sudac je s prekršajnog suda u Westminsteru.
- Viši okružni sudac može promijeniti vašu kaznu, ali **ne može** promijeniti činjenicu da ste proglašeni krivim.

Ako nakon toga još uvijek niste zadovoljni

- Možete zatražiti od **pučkog pravobranitelja za zatvorenike i osobe pod istragom** (Prisons and Probation Ombudsman) da pregleda vaš slučaj. Ta osoba ne radi za zatvor. Njihov posao je pregledavanje pritužbi zatvorenika na život u zatvoru.
- Možete pisati pravobranitelju i zatražiti da pregleda vaš slučaj ili zatražiti od odvjetnika da to učini.
- Pravobranitelj će prvo pokušati riješiti situaciju između vas i upravitelja.

Više o pučkom pravobranitelju

- Ako to ne radi, pravobranitelj će napisati izvješće o tome što on misli da se dogodilo.
- **Nećete** dobiti ponovno saslušanje, ali pravobranitelj može predložiti zatvoru da promijeni presudu da ste krivi ili kaznu koju ste dobili.

Pišite pravobranitelju na:

Prisons and Probation Ombudsman
Ashley House
2 Monck Street
LONDON
SW1P 2BQ

Sudski pregled

- Možete zatražiti od suca da pregleda vaš slučaj, ali to vam možda neće biti dopušteno. Stoga se najbolje prvo žaliti na gore navedene načine.
- Ako želite zatražiti od suca da pregleda vaš slučaj, pišite svom odvjetniku i zamolite da on to zatraži.

Poništavanje dodatnih dana

- Možete se prijaviti kako bi vam neke dodatne dane koje ste dobili poništili.
- Obično se možete prijaviti za poništavanje do **polovice** dodatnih dana.
- Možete se prijaviti za poništavanje dodatnih dana **6 mjeseci** nakon što ste zadnji put bili proglašeni krivima za prekršaj ili 6 mjeseci nakon zadnje prijave za poništavanje dodatnih dana.
- Ako ste mladi prekršitelj, možete se prijaviti nakon **4 mjeseca**.

Kako se prijaviti za poništavanje dodatnih dana

- Razgovarajte s članom osoblja u svojem krilu. On će provjeriti mogu li vam dodatni dani biti poništeni.
- Nakon toga će od vas biti zatraženo da napišete nešto kako biste objasnili zašto mislite da bi vam dodatni dani trebali biti poništeni.
- Član osoblja u vašem krilu zatim će napisati izvješće o vama i poslati ga upravitelju te poslati i podatke o svim prekršajima koje ste počinili.
- Vjerojatno vam neće poništiti sve dane, ali možete se prijaviti naknadno za poništenje više dodatnih dana.

Segregacija, pretraživanje ćelije i ostale stvari koje zatvorsko osoblje može raditi u cilju zadržavanja sigurnosti u zatvoru

- ✓ Postoje druge radnje koje zatvorsko osoblje može provoditi kako bi držalo pod kontrolom događanja u zatvoru.
- ✓ Te radnje **ne mogu** biti korištene kao kazne, ali mogu kada je potrebno zaustaviti ozljeđivanje drugih ljudi i održati sigurnost zatvora.
- ✓ Te se radnje vrlo rijetko koriste.

Segregacija (više informacija nalazi se u publikaciji *Prison Service Rule 45*)

Što je segregacija?

- Segregacija je odvajanje od ostalih zatvorenika.
- Upravitelj odlučuje o tome treba li vas staviti u segregaciju ili ne.
- Možete biti zadržani u drugom dijelu zatvora zvanom segregacijski odjel. Bit ćete odvojeni od ostalih zatvorenika. Možete biti s ostalim zatvorenicima koji su također u segregaciji.
- Možda nećete moći raditi i možda ćete u ćeliji morati ostati duže od ostalih zatvorenika.

Zašto biste bili zadržani u segregaciji?

- Ako zatvorsko osoblje misli da ste u opasnosti. Na primjer, možda želite biti odvojeni od ostalih zatvorenika ako mislite da će vas oni ozlijediti zbog vrste prekršaja koji ste počinili. Na primjer, ako ste počinili seksualni zločin. Vaš odvjetnik ili policija možda su vam dali savjet u vezi toga.
- Ako se ponašate na način da zatvorsko osoblje misli da ćete ugroziti ostale ljude ili uzrokovati probleme u zatvoru.

Koliko dugo ćete biti u segregaciji?

- Za početak upravitelj vas može staviti u segregaciju do 3 dana.
- Nakon toga bit ćete stavljeni u segregaciju do 1 mjeseca, a zatim do 1 mjeseca svaki put nakon toga.
- Zatvorenici mlađi od 21 godine mogu biti stavljeni u segregaciju najviše 21 dan.
- Nakon prva 3 dana upravitelj mora najmanje svakih 14 dana provjeriti trebate li još biti u segregaciji.

Stvari o kojima morate razmisliti ako želite ići u segregaciju

- ✓ Odlazak u segregaciju je vrlo ozbiljna stvar. Dobro razmislite prije nego što zatražite da vas stave u segregaciju.
- ✓ U segregaciju možete otići isključivo ako se upravitelj slaže da je to ispravno.
- ✓ Ako idete u segregaciju, ostali zatvorenici mogu početi o vama misliti stvari koje će otežati vaš povratak u zatvorsko krilo.

Pomoć koju možete dobiti za vrijeme dok ste u segregaciji

Ako ste zabrinuti u vezi bilo čega za vrijeme boravka u segregaciji, razgovarajte sa zatvorskim službenikom ili upraviteljem.

Sljedeće osobe **svaki dan** posjećuju segregaciju

- zatvorski službenik
- upravitelj
- liječnik ili medicinska sestra.

Sljedeće osobe također posjećuju segregaciju – ali ne svaki dan

- kapelan
- netko iz Neovisnog nadzornog vijeća (Independent Monitoring Board) (to su osobe koje provjeravaju zatvor kako bi se uvjerile da radi na ispravan i pravedan način).

Poseban smještaj i mehanička ograničenja

Ove stvari ne koriste se često, ali zatvorsko osoblje može ih koristiti ako

- se ponašate nasilno
- ako biste mogli ozlijediti ili uništiti sebe, ostale osobe ili zatvor.

Poseban smještaj je ćelija u koju vas zatvorsko osoblje može zaključati ako se nasilno ponašate. U toj ćeliji možda nema nikakvog namještaja. Bit ćete zatvoreni u toj ćeliji dok se ne smirite.

Mehanička ograničenja su naprave koje se mogu staviti na vaše tijelo kako bi vas spriječile da ozlijedite sebe ili ostale osobe. **Pojas** (body belt) je vrsta mehaničkog ograničenja koje će se koristiti. To je pojas koji je postavljen oko vašeg struka s lisicama pričvršćenim za njega.

- Bit će vam stavljen pojas ako zaključavanje u posebnu ćeliju ne funkcionira.
- Pojas vam može biti stavljen samo ako ste stariji od 17 godina.
- Zatvorsko osoblje će svaka 4 sata provjeriti kako ste.
- Netko iz Neovisnog nadzornog vijeća (osobe koje provjeravaju rade li zatvori ispravno i pošteno) posjetit će vas u roku od 1 dana. Ta osoba također će, ako je moguće, biti nazočna kada zatvorsko osoblje bude provjeravalo kako ste.

Glavne točke

- ✓ Prije nego što vas zatvorsko osoblje zatvori u posebnu ćeliju ili vam stavi pojas, upravitelj to mora odobriti.
- ✓ Zatvorsko osoblje mora o tome obavijestiti zdravstveni tim.
- ✓ Liječnik ili medicinska sestra će vas posjetiti što je prije moguće.
- ✓ Osoba iz Neovisnog nadzornog vijeća (osobe koje provjeravaju rade li zatvori na ispravan i pošten način) trebala bi vas posjetiti u roku od 1 dana.
- ✓ Neovisno nadzorno vijeće također će provjeriti je li bilo ispravno da vas zatvorsko osoblje zatvori u posebnu ćeliju ili da vam stavi pojas.
- ✓ Osoblje će vas često provjeravati kako bi vidjelo kako ste. Čim vaše ponašanje prestane biti opasno, zatvorsko osoblje izvest će vas iz posebne ćelije i/ili vam skinuti pojas.

Zatvorska pobuna

Ako sudjelujete u ozbiljnom ugrožavanju zatvora, možete biti optuženi za **zatvorsku pobunu**.

Zatvorska pobuna je kada vi i ostali zatvorenici poduzmete radnje kako biste pokušali preuzeti zatvor i spriječiti upravitelja i ostalo zatvorsko osoblje u njihovoj nadležnosti i upravljanju zatvorom.

Možete biti optuženi za zatvorsku pobunu ako

- je netko od osoblja ili zatvorenika ozlijeđen
- je zatvor oštećen
- upravitelj izgubi kontrolu nad cijelim zatvorom ili dijelom zatvora.

Ako ste optuženi za zatvorsku pobunu, možete

- dobiti zatvorsku kaznu u trajanju do 10 godina
- dobiti novčanu kaznu ili
- obje gore navedene stvari.

Ako ostali zatvorenici oko vas počnu stvarati zatvorsku pobunu

- **ne** pridružujte se
- napustite prostor u kojem se to događa
- ako to ne učinite, zatvorsko osoblje može misliti da i vi sudjelujete u pobuni i optužiti vas za zatvorsku pobunu.

Pretraživanje ćelije i ostalih stvari

- Zatvorski službenici mogu bilo kada pretražiti vašu ćeliju i ostale stvari kako bi zadržali sigurnost u zatvoru.
- Nema pravila o tome kako često se to može dogoditi. To ovisi o zatvoru u kojem se nalazite ili koliko zatvorsko osoblje misli da ste sigurni.

Što će se dogoditi za vrijeme pretrage ćelije i ostalih stvari?

- Prije pretrage ćelije detaljno će vas pretražiti.
- Morat ćete zatvorskom osoblju predati sve što nije dopušteno posjedovati.
- Bit ćete odvedeni u drugi dio zatvora dok traje pretraga vaše ćelije.
- Zatvorsko osoblje može uzeti stvari iz vaše ćelije kako bi ih pregledalo. Za detaljniji pregled vaših stvari mogu se koristiti rendgenski uređaji.
- Osoblje može provjeriti vaše pravne dokumente, ali ih neće čitati.

Pretraživanje osobe

Postoje 2 vrste pretraživanja osobe koje zatvorsko osoblje može primijeniti

1. Pretraživanje trljanjem (rub down)

To je kada zatvorsko osoblje

- zatraži od vas da skinete cipele i ispraznite džepove
- provjeri vaša usta, nos (nosnice), uši i kosu.

- ✓ Zatvorsko osoblje može provesti pretraživanje trljanjem u bilo koje vrijeme.
- ✓ Bilo koji član zatvorskog osoblja, uključujući žene, može vas pretražiti trljanjem. Ako mislite da vas žene ne bi trebale pretraživati trljanjem, na primjer iz religioznih razloga, recite to zatvorskom osoblju.
- ✓ Pretraživanje trljanjem može se dogoditi prije i nakon prelaska iz jednog dijela zatvora u drugi.

2. Potpuna pretraga tijela

To je kada zatvorsko osoblje

- pretraži vašu odjeću.
- pretraži vaše tijelo. Osoblje također može od vas zatražiti da se sagnete ili čučnete kako bi provjerilo da niste nešto sakrili u analnom ili genitalnom području. Kako bi to napravilo, ne smije vas dirati.
- Za vrijeme pretrage uvijek ćete imati neku odjeću na sebi. Zatvorsko osoblje provjerit će polovicu vaše odjeće odjednom, a zatim možete tu odjeću odjenuti prije nego što oni provjere drugu polovicu.

Više o potpunoj pretrazi tijela

- ✓ Svaki zatvorski službenik, viši službenik, stariji službenik ili upravitelj može provesti potpunu pretragu vašeg tijela.
- ✓ Pretraga će se uvijek provoditi u nazočnosti muškog člana zatvorskog osoblja.
- ✓ Potpune pretrage tijela mogu se provoditi u bilo koje vrijeme. Na primjer,
 - svaki put kad napuštate zatvor ili dolazite u njega
 - neposredno prije pretrage vaše ćelije
 - pri dolasku u segregacijski odjel
 - nakon posjeta prijateljima, obitelji ili odvjetniku
 - nakon svakog posjeta ako ste zatvorenik kategorije A.
- ✓ Prije nego što vas potpuno pretraže, zatvorsko osoblje točno će vam objasniti što će se dogoditi.
- ✓ Potpune pretrage tijela trebale bi se provoditi na ispravan i siguran način.
- ✓ Za vrijeme pretrage nazočno bi trebalo biti isključivo zatvorsko osoblje koje provodi pretragu.

Kako biste trebali biti tretirani u zatvoru

U zatvoru biste trebali biti tretirani na ispravan način. Ako niste, možete pokušati nešto učiniti da se to promijeni.

Na sljedećoj stranici nalaze se informacije o zakonima koji postoje kako biste bili sigurni te radnjama koje bi zatvor trebao činiti kako bi jamčio da ste tretirani na ispravan način.

Konvencija o ljudskim pravima iz 1998.

- To je zakon o ljudskim pravima. Svatko ima ljudska prava, poput prava na život ili pošteno suđenje.
- Ako mislite da su vam uskraćena ljudska prava, možete svoj slučaj prijaviti sudu.
- Kako biste saznali više o Konvenciji o ljudskim pravim, pogledajte letak **Vodič kroz konvenciju o ljudskim pravima** (Guide to the Human Rights Act) i informativni paket **Konvencija o ljudskim pravima** (The Human Rights Act). Oboje možete naći u knjižnici.

Nasilje ili zlostavljanje

- Svaki zatvorenik ima pravo osjećati se sigurno.
- Ako je netko nasilan ili vas zlostavlja, odmah to recite zatvorskom osoblju. Možete to reći svakome članu zatvorskog osoblja, kapelanu i obrazovnom osoblju.
- Nasilje i zlostavljanje su, npr. kada vam netko prijete (na primjer govori da će vas ozlijediti ili vam nešto loše učiniti).
- Ako vam se to događa, osoblje će vam pomoći.

Rasna jednakost – ljudi različitih rasa

- Rasa osobe vezana je uz mnoge stvari poput odgoja, kulture i boje kože.
- Prema zakonu zatvori moraju osigurati da se osobe različitih rasa ispravno i pošteno tretiraju. Upravitelj i viši rukovoditelji (senior managers) odgovorni su za provođenje ovih odredbi.
- **Prison Service Order 2800** govori o tome što sve zatvor mora napraviti kako bi osigurao da se sve osobe različitih rasa tretiraju na ispravan i pošten način. Kopija se nalazi u zatvorskoj knjižnici.
- Također možete pročitati akcijski plan zatvora koji jamči da se zatvorenici svih rasa tretiraju ispravno i na pošten način. To se zove **Akcijski plan jednakosti rasa** (Race Equality Action Plan).

Kako biste trebali biti tretirani?

Zatvorsko osoblje mora osigurati da:

- budete tretirani na ispravan i pošten način
- možete raditi stvari vezane uz vašu vjeru ili kulturu. Na primjer, nositi odjeću u vezi vjere, držati religiozne knjige i posjećivati religiozne događaje.
- možete jesti hranu vezanu uz vašu religiju ili kulturu
- dobijete informacije poput ove knjige na ostalim jezicima ako je potrebno ili da dobijete pomoć prevoditelja.

Što učiniti ako ste loše tretirani zbog vaše rase ili ako vidite da se to događa nekome drugome?

- ✓ Razgovarajte s članom zatvorskog osoblja, ispunite obrazac **COMP 1** ili obrazac pod nazivom Obrazac prijave rasističkog incidenta (Racist Incident Reporting Form).
- ✓ Ako se ne osjećate sposobnim za to, možete na povjerljivi način zatražiti od upravitelja, područnog upravitelja ili uprave Neovisnog nadzornog vijeća da pogledaju što se dogodilo.
- ✓ Ispunite **COMP2 obrazac povjerljive prijave** kako biste to napravili. Možete obrazac staviti u zatvorenu omotnicu, čime će se smatrati povjerljivim.
- ✓ Ako nakon toga još uvijek niste zadovoljni, možete kontaktirati s pučkim pravobraniteljem za zatvorenike i osobe pod istragom.
- ✓ Također možete kontaktirati s organizacijom pod nazivom Odbor za jednakost i ljudska prava (Equality and Human Rights Commission). Ona daje savjete i pomaže zatvorenicima koji misle da se prema njima loše odnose zbog njihove rase. Možete kontaktirati s njima na:

The Equality & Human Rights Commission
3 More London Riverside
Tooley Street
London SE1 2RG

Telefon: 0203 117 0235

Tko vam pri tome može pomoći?

Možete dobiti pomoć od:

- ✓ bilo kojeg člana zatvorskog osoblja
- ✓ člana osoblja zvanog službenik za jednakost rasa
- ✓ tima osoblja zvanog Akcijski tim za jednakost rasa (Race Equality Action Team)
- ✓ predstavnika zatvorenika. To su zatvorenici koji odlaze na sastanke u vezi rase i tamo su kako bi predstavljali stav ostalih zatvorenika.
- ✓ ostalog osoblja, odnosno koordinatora protiv zlostavljanja (anti-bullying co-ordinator) ili koordinatora za sigurnije zatvore (safer prisons co-ordinator)
- ✓ člana Neovisnog nadzornog vijeća (osoba koje nadgledaju zatvore kako bi se uvjerile da rade na ispravan i pošten način).

Ako ste **zatvorenik strane nacionalnosti (nemate putovnicu Ujedinjenog Kraljevstva)**, pomoć možete dobiti od

- ✓ člana zatvorskog osoblja zvanog službenik za jednakost rasa
- ✓ člana osoblja zvanog službenik za vezu osoba strane nacionalnosti
- ✓ svojeg veleposlanstva. Možete im pisati i zatražiti pomoć ili možete pitati službenika za jednakost rasa ili službenika za vezu osoba strane nacionalnosti da to učine za vas.
- ✓ Neke adrese na koje možete pisati nalaze se u zatvorskoj knjižnici. Možete tražiti popis pod nazivom **Diplomatski popis Londona** (London Diplomatic List) ili pogledati u **Prison Service Order 4630**.
- ✓ Također možete dobiti informacije, poput ove knjige, na drugim jezicima.

Zatvorenici s invaliditetom

Zakon pod nazivom Zakon protiv diskriminacije osoba s invaliditetom (Disability Discrimination Act) postoji kako bi zaštitio osobe s invaliditetom od lošeg postupanja prema njima.

Zatvor se mora pridržavati tog zakona. Mora učiniti sve što je moguće kako bi se uvjerio

- da možete sudjelovati u zatvorskom životu
- da se prema vama odnose na ispravan i pošten način.

Više informacija nalazi se u **Prison Service Order 2855**. Kopija se nalazi u knjižnici.

Tko vam može pomoći ako ste zatvorenik s invaliditetom?

- ✓ Vaš osobni službenik ili službenik u vašem krilu. Razgovarajte s njima o svojim potrebama kao osobe s invaliditetom. Na primjer, ako trebate dobiti informaciju na drugi način.
- ✓ Član osoblja zvan službenik za vezu invalidnih osoba.
- ✓ Netko iz zdravstvenog tima.
- ✓ Možete pisati upravitelju (vjerojatno ćete morati ispuniti obrazac **COMP1** kako biste to napravili)
- ✓ Možete stupiti u kontakt s Komisijom za jednakost i ljudska prava (Equality and Human Rights Commission). Oni daju savjete i pomažu zatvorenicima koji misle da se prema njima loše postupa zbog njihove invalidnosti. Možete kontaktirati s njima na:

The Equality and Human Rights Commission
3 More London
Riverside
Tooley Street
London SE1 2RG

Telefon: 0203 117 0235

Kako se žaliti ili podnijeti zahtjev?

Više informacija nalazi se u *Prison Service Order 2510*. Kopiju možete dobiti u knjižnici.

Podnošenje zahtjeva (to znači pitati za nešto)

- Bilo kada možete zatražiti nešto od zatvorskog službenika.
- Za traženje nekih stvari morat ćete ispuniti obrazac. Ako zatvorsko osoblje odluči da ne možete dobiti što ste zatražili, morat će vam reći zašto.

Kako se žaliti?

- Možete se žaliti ako mislite da se prema vama u zatvoru loše odnosi.
- Morate poslati žalbu u periodu od **3** mjeseca od pojave problema.

Kako biste se žalili, možete

- se prvo žaliti osoblju zatvora
- žaliti se osobama **izvan** zatvora (poput vašeg MP-a).
- Prvo pokušajte riješiti problem s osobama unutar zatvora. Osobe izvan zatvora obično će očekivati da ste problem prvo pokušali riješiti sa zatvorskim osobljem.

1. Žalba u vezi stvari poput

- Presude (saslušanja).
- Sigurnosne kategorije u koju ste svrstani.
- Odluke o tome možete li ranije biti pušteni iz zatvora zbog razloga poput bolesti od koje ćete umrijeti ili zbog toga što su mogućnosti da počinite drugi prekršaj male. To se zove **suosjećajni otpust**.

- Te vrste žalbi zovu se **pridržane teme** (reserved subjects). **O njima može odlučiti isključivo područni upravitelj** ili osoblje izvan zatvora.
- Popis pridržanih tema nalazi se u publikaciji ***Prison Service Order 2510 Annex H***. Možete je pronaći u knjižnici.
- O tim stvarima zahtjeve i žalbe možete poslati isključivo pisanim putem područnom upravitelju.
- Područni upravitelj će vam pisanim putem u roku 6 tjedana od primitka vašeg pisma poslati informaciju o tome što je odlučio.
- Ako još uvijek niste zadovoljni, možete se žaliti pučkom pravobranitelju za zatvorenike i osobe pod istragom. **Pogledajte stranicu 115.**

2. Žalba u vezi ostalih stvari

Kako se žaliti?

1. Razgovarajte o problemu s članom osoblja. To možda može riješiti problem.
2. Ako to ne pomogne, zatražite razgovor s prijavnim službenikom ili upraviteljem vašeg krila.

Više o podnošenju žalbi

3. Ako to ne pomogne, napišite nešto o svojoj žalbi. Morate ispuniti obrazac **COMP 1** za to. Trebali biste staviti ispunjeni obrazac u **kutiju za prigovore** (complaints box). Nemojte ga davati izravno članu osoblja.
4. Obrazac će vam biti poslan natrag s odgovorom koji govori o tome što zatvorsko osoblje kaže na vašu žalbu. Trebali biste primiti odgovor u roku 3 radna dana.
5. Ako **niste** zadovoljni odgovorom koji ste dobili od zatvorskog osoblja, možete zatražiti ponovno razmatranje svoje žalbe ponovnim ispunjavanjem obrasca **Comp 1A**.

Podnošenje žalbe na povjerljivi način

- Kako biste se žalili na privatniji način, možete ispuniti obrazac **COMP2 Confidential Access Complaint Form**. na obrascu napišite zašto podnosite žalbu na privatniji način.
- Možete poslati obrazac upravitelju u zatvorenoj omotnici, predsjedniku Neovisnog nadzornog vijeća ili područnom upravitelju.
- Trebali biste to napraviti isključivo ako su vaše žalbe vrlo ozbiljne ili vrlo teške za raspravu sa zatvorskim osobljem.
- Osoba kojoj ste poslali obrazac odlučit će o najboljem načinu za reviziju vaše žalbe. Možda će morati razgovarati s ostalim ljudima, uključujući osobu na koju se žalite.

Podnošenje žalbe u vezi osoblja

- Ako mislite da je zatvorsko osoblje prekršilo pravila i odnosilo se prema vama neprimjereno, možete se žaliti upravitelju ili područnom upravitelju. U privatnim zatvorima trebali biste se žaliti kontroloru u vezi žalbi vezanih uz zatvorske službenike.
- Ispunite obrazac **COMP1** ili ako vam je draže ispunite obrazac **COMP 2**. Na obrazac napišite detalje o tome što mislite da je osoblje napravilo krivo. Na primjer, recite što se dogodilo, gdje i kada se to dogodilo te je li itko drugi vidio što se dogodilo.
- Stariji član osoblja pregledat će žalbu. Razgovarat će s vama, osobom na koju ste se žalili i svima ostalima koji su vidjeli što se dogodilo.

Ako se pokaže da ste u pravu, upravitelj će

- poduzeti radnje u vezi člana osoblja na kojeg ste se žalili.
- po potrebi pozvati policiju.
- pisati vam kako bi vas izvijestio o tome što je odlučio. Za to su obično potrebna oko 2 tjedna. Područni upravitelj pisat će vam ako ste se žalili na povjerljivi način.

Mijenjanje mišljenja o žalbi

- Ako promijenite mišljenje, u bilo koje vrijeme možete opozvati žalbu.
- Recite to članu osoblja. On će od vas zatražiti da na obrascu napišete da želite opozvati žalbu.

Ostale osobe s kojima možete razgovarati u zatvoru

- Također možete razgovarati s grupom pod nazivom **Neovisno nadzorno vijeće** (Independent Monitoring Board) o svojim žalbama nakon što ste ih pokušali riješiti s osobljem. Ta grupa provjerava zatvore kako bi osigurala da rade na ispravan i pošten način.
- Osobe u neovisnom nadzornom vijeću su dobrovoljci iz lokalne zajednice. Postoji letak o neovisnom nadzornom vijeću koji možete pogledati, a nalazi se u vašem krilu.
- Morate ispuniti obrazac kako biste zatražili od Neovisnog nadzornog vijeća da pogleda vašu žalbu. Taj obrazac možete naći u svojem zatvorskom krilu.

Neovisno nadzorno vijeće **može**

- zatražiti od upravitelja objašnjenje odluke o vašoj žalbi.
- savjetovati upravitelja o tome što se još može učiniti.
- ukazati na informaciju koja nije bila pregledana.

Ono **ne može**

- promijeniti odluku donesenu u zatvoru.

Osobe izvan zatvora kojima možete poslati svoju žalbu nakon što ste pokušali riješiti žalbu sa zatvorskim osobljem

1. Pučki pravobranitelj za zatvorenike i osobe pod istragom

- Možete pisati pučkom pravobranitelju za zatvorenike i osobe pod istragom ako ste već pokušali riješiti svoju žalbu sa zatvorskim osobljem, ali još niste zadovoljni.
- Pučki pravobranitelj ne radi za zatvor. Njegov posao je pregledavanje žalbi zatvorenika o zatvorskom životu.
- Pučki pravobranitelj može pregledati isključivo žalbe koje ste **vi** poslali.
- Morate pisati pučkom pravobranitelju u roku od **1** mjeseca od kada dobijete odgovor zatvorskog osoblja o svojoj žalbi.
- Pučkom pravobranitelju napišite sve što znate. On obično neće doći i razgovarati s vama, tako da mu u pismu morate napisati što je više moguće detalja.
- Pučkom pravobranitelju uobičajeno treba **12** tjedana ili manje kako bi pregledao vašu žalbu. Dobit ćete pisanu obavijest da je odluka donesena.
- Ako pučki pravobranitelj misli da se prema vama ne odnose na ispravan način, on može zatražiti od upravitelja da promijeni svoju odluku ili predložiti promjene načelniku zatvorske službe.

Pišite pučkom pravobranitelju na:

Prisons and Probation Ombudsman
Ashley House
2 Monck Street
London
SW1P 2BQ

Možete pogledati letak o pučkom pravobranitelju i načinu na koji se treba žaliti. Nalazi se u knjižnici.

2. Žalbe u vezi zdravlja

- Ako vaša žalba ima veze sa zdravljem, prvo biste trebali razgovarati sa zdravstvenim timom u zatvoru.
- Ako to ne pomogne, možete pisati ustanovama primarne zdravstvene zaštite kako biste ih obavijestili o svojoj žalbi. Ustanova primarne zaštite (Primary Care Thrust) je nadležna za zdravstvenu skrb, kao npr. liječnike, stomatologe i optičare u lokalnom području.
- Ako još uvijek niste zadovoljni, možete zatražiti od zdravstvene komisije da pregleda vašu žalbu. Ta skupina radi kako bi osigurala da zdravstvene usluge funkcioniraju na ispravan način.

Pišite im o svojoj žalbi na:

Healthcare Commission
FREEPOST NAT 18958
Complaints Investigation Team
Manchester
M1 9XZ

- Ako niste zadovoljni odlukom zdravstvene komisije, možete zatražiti od pučkog pravobranitelja za ustav i zdravstvenu skrb da pregleda vašu žalbu. Pučkom pravobranitelju pišite na:

The Parliamentary and Health Service Ombudsman
Millbank Tower
Millbank
London
SW1P 4QP

- Ako trebate pomoć prilikom pisanja žalbe vezane uz zdravlje, zatražite je od organizacije pod nazivom Neovisna savjetodavna služba za žalbe (Complaints Advisory Service =ICAS).
- Njihove kontakt podatke možete dobiti od zatvorskog osoblja, u zatvorskoj knjižnici ili na telefon NHS Direct na 0845 4647.

3. Vaš predstavnik u parlamentu

- Možete pisati svom predstavniku u parlamentu
- Na pismu svom predstavniku u parlamentu obavezno navedite svoju kućnu adresu.
- Možete zatražiti od svog predstavnika u parlamentu da prosljedi vašu žalbu pučkom pravobranitelju za ustav i zdravstvenu skrb kako bi je i on pregledao.

4 Vaš odvjetnik.

Vaš odvjetnik može vam pomoći u svim pitanjima vezanima uz zakone.

5. Šef Policije.

Možete pisati lokalnoj policiji ako mislite da je počinjen zločin. Pitajte službenika za vezu s policijom (police liaison officer) u zatvoru da vam da ispravnu adresu na koju ćete poslati pismo.

6. Možete poslati molbu kraljici, parlamentu ili svom predstavniku u Europskom parlamentu

Više informacija nalazi se u *Prison Service Order 2510*. Unutra se nalazi obrazac koji možete kopirati kako biste ispunili svoju molbu.

7. Direkcija za naknade ozljeda zbog zločina (The Criminal Injuries Compensation Authority).

Ako ste ozlijeđeni jer je netko nad vama počinio nasilni zločin, možete pisati ovoj organizaciji. Ona radi kako bi ljudima dala kompenzaciju (novac) za ozljede nastale kao rezultat nasilnog zločina ili iz nekog drugog razloga. Možete im pisati na:

CICA
Tay House
300 Bath Street
Glasgow

Upravljanje prekršiteljima, planiranje odsluženja kazne i priprema za puštanje na slobodu

Upravljanje prekršiteljima

To se odnosi na način upravljanja vremenom koje provodite u zatvoru ili pod nadzorom.

Upravljanje prekršiteljima provodi se kako bi bilo manje vjerojatno da ćete ponovno počiniti prekršaj.

Provodi se za sve prekršitelje po razinama.

Vaša procjena i plan odsluženja kazne

Zatvorske i službe za osobe pod istragom koriste Sustav procjene prekršitelja (Offender Assessment System). Skraćeno se on zove **OASys**.

On im pomaže kako bi pronašli razlog zašto ste počinili prekršaj te što vam je potrebno kako biste prestali činiti prekršaje.

Također se koristi kako bi se procijenilo jeste li skloni nauditi sebi ili ostalima te kako bi radili s vama i pomogli vam da to više ne učinite.

Svatko tko će biti u zatvoru 12 mjeseci ili više ima plan kroz OASys.

Vi sudjelujete u procjeni i pokazat će vam se sve što je napisano.

Procjena se radi u svrhu izrade akcijskog plana. Taj akcijski plan zove se vaš **plan izdržavanja kazne** (sentence plan).

Na primjer, plan izdržavanja kazne može pokazati što ćete učiniti kako biste promijenili način na koji se ponekad ponašate ili kako ćete riješiti probleme s drogom ili alkoholom.

Vaš plan izdržavanja kazne utječe na većinu odluka te se mijenja tijekom vašeg izdržavanja kazne i nakon otpusta iz zatvora.

Upravitelj prekršitelja i ostalo osoblje

Upravitelj prekršitelja je osoba iz odjela za uvjetne kazne. Ona radi u zajednici i obično će raditi s vama cijelo vrijeme vašeg boravka u zatvoru ili pod nadzorom u zajednici.

Ona će vam pomoći kako biste napravili promjene u svom životu tako da bude manje vjerojatno da ćete počinuti prekršaj u budućnosti.

Dok ste u zatvoru, također možete imati i nadzornika prekršitelja kao i osobnog službenika.

Oni će vam pomoći kako biste se pridržavali svog plana izdržavanja kazne.

Vaš nadzornik prekršitelja i/ili osobni službenik radit će zajedno s vašim upraviteljem prekršitelja. Na nekim mjestima, nadzornik prekršitelja i osobni službenik je ista osoba.

Ako imate bilo kakvih pitanja vezano uz Sustav procjene prekršitelja (Offender Assessment System = OASys) ili upravljanje prekršiteljima, razgovarajte sa zatvorskim osobljem.

Međuagencijski programi javne zaštite (Multi-Agency Public Protection Arrangements = MAPPA)

To koristi policija, zatvorske i službe za uvjetne kazne kako bi radili s ostalim profesionalcima na nadzoru nasilnih i seksualnih prekršitelja. To se koristi za zaštitu javnosti .

Biti će vam rečeno ako se to odnosi na vas.

Ako imate MAPPA procjenu, bit će korištena za izradu plana upravljanja rizikom (risk management plan). Procjena će također pomoći osoblju da odluči predstavljate li rizik za ostale osobe, kao npr. djecu.

Vaš plan odsluženja kazne

Vaš plan u sebi sadržava ciljeve.

To su stvari koje želite napraviti ili promijeniti.

Na primjer, možda imate ciljeve u vezi obrazovanja, poput

- ✓ pismenost – čitanje i pisanje
- ✓ brojanje – matematika i upravljanje novcem
- ✓ učenje novih vještina da budete sposobniji u pronalaženju posla kad napustite zatvor
- ✓ polaganje ispita i stjecanje kvalifikacija.

Kao dio vašeg plana možda ćete morati sudjelovati u grupnim sastancima ili tečajevima koji će vam pomoći da razmislite o tome zašto ste počinili prekršaj i pomoći vam promijeniti vaše ponašanje.

Neki primjeri

Postoje tečajevi koje možete pohađati kako bi vam pomogli razmišljati u određenim situacijama i kontrolirati svoje reakcije. Na primjer:

- Tečajevi pod nazivom Napredne vještine razmišljanja (Enhanced Thinking Skills) i Pojačanje kognitivnih vještina (Cognitive Skills Booster). Kognitivno znači način na koji razmišljate.
- Tečaj koji vam pomaže upravljati vašim emocijama pod nazivom Kontrola i učenje upravljanja ljutnjom (Controlling Anger and Learning to Manage It = CALM).
- Programi liječenja seksualnih prekršitelja (Sex Offender Treatment Programmes) (obično zvan SOTPs).

Više o programima

Postoje programi koji vam pomažu ako imate problema s nasilnim ponašanjem.

Na primjer

- Program zdravih odnosa (The Healthy Relationships Programme) ako ste zlostavljali svog partnera.
- Program kognitivne samopromjene (Cognitive Self Change Programme) ako ste često nasilni.
- Chromis program za osobe koje su nasilne i imaju posebnih problema u kojima im ne mogu pomoći druge grupe.
- Programi koji vam pomažu vratiti se u zajednicu nakon zatvora.

Obrazovanje

U svakom zatvoru postoji knjižnica i obrazovni odjel.

Knjižnica služi kako biste je koristili poput javnih knjižnica izvan zatvora.

- Možete posuditi i naručiti knjige.
- Trebali biste dobiti mogućnost odlaska u knjižnicu najmanje 20 minuta svaki tjedan.
- Većina knjižnica ima knjige na drugim jezicima.
- Više informacija nalazi se u ***Prison Service Order 6710***.

Učenje

Prije nego što počnete pohađati bilo kakve satove, proći ćete intervju i provjeru kako bi se vidjelo kakvu podršku možda trebate pri čitanju i pisanju. To pomaže pri odabiru tečajeva koji su odgovarajući za vas.

Dobit ćete raspored i svoj osobni plan učenja s kojim ste se složili zajedno s edukacijskim osobljem.

Više o učenju

Možete pohađati satove više različitih predmeta, na primjer:

- čitanje i pisanje
- matematika
- satovi engleskog za osobe koje govore druge jezike
- umjetnost
- poslovni studiji.

Svi tečajevi koje pohađate trebali bi vas dovesti do kvalifikacija priznatih izvan zatvora, poput Opće potvrde o sekundarnom obrazovanju (General Certificate of Secondary Education = GCSEs) ili Nacionalnih strukovnih kvalifikacija (National Vocational Qualifications = NVQs). To je zato da možete nastaviti sa svojim obrazovanjem kada napustite zatvor ako to želite.

Možda možete dobiti pomoć vezano uz tečajeve na daljinu, poput Otvorenog sveučilišta (Open University = OU) tečajeve.

Zatvorenici **iznad 21** godine starosti trebali bi dobiti mogućnost sudjelovati u tjelesnim aktivnostima najmanje jedan sat tjedno.

Rad i obuka

Obuka

Zatvorska služba radi s Vijećem za učenje i vještine (Learning and Skills Council). Kontaktirajte s obrazovnim službenikom kako biste saznali više o tome što vam Vijeće za učenje i vještine može ponuditi za vrijeme boravka u zatvoru i kad izađete iz njega.

Obuka vam pomaže naučiti vještine koje će vam pomoći da pronađete posao. To se zove **strukovna obuka** (vocational training).

Strukovna obuka obično je povezana s obrazovnom nastavom. Na taj način možete ići na tečaj obuke i steći kvalifikacije.

Na primjer, možete ići na tečaj obuke za bojanje i dekoracije. U isto vrijeme možda želite pohađati satove matematike i čitanja tako da možete dobiti Opće potvrde o sekundarnom obrazovanju (General Certificate of Secondary Education = GCSEs) ili Nacionalne strukovne kvalifikacije (National Vocational Qualification = NVQ).

Svaki zatvor ima knjigu pod nazivom **imenik za obrazovanje i obuku** (directory of education and training) koja će vam pokazati koji tečajevi se provode u vašem zatvoru.

Rad

Rad bi trebao biti jedna od najvažnijih stvari koje radite tijekom dana za vrijeme boravka u zatvoru. Rad bi vam dobrim dijelom trebao pomoći da naučite vještine i dobijete kvalifikacije tako da se možete zaposliti kad izađete iz zatvora.

Ubrzo nakon dolaska u zatvor, imat ćete procjenu kako bi se vidjelo koja vrsta posla vam najviše odgovara.

Rad u zatvoru obično je u industrijskim radionicama i/ili poljoprivrednim (farme) i hortikulturnim (vrtlarstvo) jedinicama. Radit ćete stvari i usluge potrebne u zatvoru i za prodaju u zajednici.

Rad u tim jedinicama trebao bi vam omogućiti stjecanje vještina i iskustva u djelatnostima poput

- tekstila
- strojarstva
- obrada drveta
- tiskanja
- unosa podataka
- obrade plastike
- računalnog dizajna
- održavanja tla.

Bit ćete plaćeni za svoj rad u zatvoru. Također ćete biti plaćeni ako želite raditi, ali nema prikladnog posla za vas u zatvoru. Ta plaća obično je polovica plaće koju biste dobivali ako radite.

Rad u zajednici

Rad za lokalnu zajednicu blizu zatvora zove se **vanjski rad** (working out). To je vaša mogućnost da izgradite samopouzdanje prije nego što napustite zatvor, a također će vam pomoći i bolje razumjeti odgovornost za svoju zajednicu i ljude koji žive i rade s vama. Vanjski rad uključivat će rad

- na projektima o ekologiji
- sa starijim osobama
- s osobama s invaliditetom
- u sportskim aktivnostima.

Poslovni klubovi

Neki zatvori imaju svoje poslovne klubove kako bi vam pomogli naći posao kada izađete iz zatvora. Poslovni klubovi pomoći će vam sa stvarima poput razgovora za posao te načina kako tražiti posao.

Pitajte zatvorsko osoblje postoji li u vašem zatvoru poslovni klub.

Većina zatvora ima osoblje obučeno kako bi vas savjetovalo i pomoglo pri zapošljavanju.

Volontiranje

Možda ćete u zatvoru moći volontirati kao slušač.

Također ćete možda imati poseban posao poput zastupanja ostalih zatvorenika na sastancima ili pomaganja u kapelici ili knjižnici.

Priprema za napuštanje zatvora

Prije nego što napustite zatvor morate znati:

- ✓ gdje ćete živjeti
- ✓ kako ćete dobiti naknade
- ✓ za koje vrste pomoći se možete prijaviti kako bi vam pomogle pronaći mjesto za život
- ✓ ako ste radili prije odlaska u zatvor, trebate li poslati porezne obrasce
- ✓ pristaje li vam još odjeća koju ste nosili u zatvoru
- ✓ trebate li posjetiti službu za uvjetne kazne te jeste li još pod kaznom.

Vaše vlasništvo

Kada napustite zatvor, cijelo privatno vlasništvo poput odjeće koju ste imali kad ste stigli, bit će vam vraćeno. U većini zatvora moći ćete isprobati svoju odjeću nekoliko dana prije odlaska. Ako vam ne pristaje ili je drugo doba godine, možete zatražiti od prijatelja ili obitelji da vam donesu odjeću.

Ako to nije moguće, zatvorska služba mora vam dati **odjeću za izlazak na slobodu** (liberty clothing). To je odjeća u kojoj izlazite iz zatvora, koja vam pristaje i prikladna je za to doba godine.

Pitajte za odjeću nekoliko dana prije izlaska.

Putna potvrda

Dobit ćete putnu potvrdu kako biste se vratili kući ili na drugu adresu u Ujedinjenom Kraljevstvu. Ona vam omogućuje putovanje vlakom ili autobusom.

Subvencije uz otpust

To je subvencija koja će vam pomoći dok ne dobijete financijsku potporu (Income Support) ili doplatak za tražitelja posla (Jobseekers Allowance). To je mali iznos novca – oko 46 £.

Nećete dobiti subvencije uz otpust ako:

- imate manje od 18 godina
- ste u zatvoru odslužili 14 ili manje dana
- ste u zatvoru zbog neplaćanja kazne
- ste građanski zatvorenik
- ste pod istragom ili čekate deportaciju
- idete ravno u bolnicu
- ćete živjeti negdje izvan UK
- niste prikladni za dobivanje financijske potpore
- ste vraćeni u zatvor za manje od 14 dana.

Upravitelj također može platiti malu subvenciju agentu za nekretnine (kućevlasniku) kako bi vam pomogao pronaći mjesto za život.

Ta subvencija ovisi o upravitelju i zatvor će provjeriti je li mjesto za koje želite novac prikladno.

Smještaj

Ako ste nakon puštanja iz zatvora beskućnik, postoje organizacije koje vam mogu pomoći pronaći smještaj. Većina smještaja bit će u hostelima ili zajedničkim kućama. Ako imate upravitelja za prekršitelje, on će također o tome razgovarati s vama.

Pitajte odjel za preseljenje u zatvoru kako bi vam pomogao u vezi ovoga.

Neki zatvori mogu koristiti bazu podataka NACRO Easily Accessible Service Information (lako dostupne servisne informacije). Pitajte može li vaš zatvor to koristiti. To su informacije na računalu.

Više o smještaju

NACRO je dobrotvorna organizacija koja radi s ljudima koji su bili u zatvoru.

Možete ih kontaktirati na 0800 0181 259.

Shelter je dobrotvorna organizacija koja radi s beskućnicima.

Možete kontaktirati Shelter na 0808 800 4444.

Novac i naknade

Za naknade se prijavljujete putem ureda **Jobcentre Plus**.

Možete tražiti od savjetnika službi *Jobcentre Plus* i *Benefit Surgery* koji rade u vašem zatvoru da vam pomognu s prijavama za naknade **prije** nego što napustite zatvor.

Ako se ne možete naći sa savjetnikom prije nego što odete, telefonirajte ili posjetite svoju poslovnicu *Jobcentrea* što je prije moguće nakon izlaska iz zatvora.

- Recite im da trebate savjetnika za **Freshstart Scheme**. To je shema za ljude koji su bili u zatvoru.
- Morate to riješiti u roku od **7 dana** od izlaska iz zatvora kako biste mogli tražiti naknade od dana izlaska iz zatvora.

Kada idete na sastanak u *Jobcentre Plus*, morate **sa sobom ponijeti**:

- neku vrstu identifikacijskog dokumenta (ID) poput putovnice, vozačke dozvole ili rodnog lista
- vaš broj osiguranja (National Insurance number)
- službeno pismo iz zatvora.

Ako se ne vraćate kući ili ako su ti dokumenti kod prijatelja ili obitelji, organizirajte da ih dobijete. Osigurajte da se to obavi **prije** nego što napustite zatvor.

Porez na dohodak

Ako nemate obrazac **P45** sa svojeg posljednjeg posla, dobit ćete obrazac *Inland Revenue P80-1* prije izlaska iz zatvora.

Morate to ispuniti i poslati poreznom uredu nadležnom za vaš posljednji posao.

Morate to ispuniti za *Jobseekers Allowance* i *Income Support*.

Ako ćete biti samozaposleni, stupite u kontakt sa svojim lokalnim poreznim uredom.

Subvencije i zajmovi

Ako ćete dobivati *Income Support* ili *Income Based Jobseeker's Allowance*, možda možete također dobiti i **naknadu zajednice** (Community Care Grant).

Ta naknada služi kao pomoć ako nemate odjeće ili pokućstva. Uzet će u obzir koliko dugo ste bili u zatvoru. Također će uzeti u obzir ako vam je odjeća ukradena, izgubljena ili oštećena ili ako ste dobili ili izgubili mnogo težine tako da vam odjeća uistinu ne pristaje.

Ta naknada je bespovratna.

Ostale subvencije

Ako ne dobijete naknadu zajednice, možda ćete moći dobiti **krizni zajam** (Crisis loan). Taj zajam morate vratiti. Plaćanje će se vršiti izravno od vaših naknada do otplate.

Vaše zdravlje

Možete zatražiti posjet liječniku ili sestri prije izlaska ako ste zabrinuti u vezi svojeg zdravlja ili lijekova.

Korištenje droge uvijek je opasno. Ako ste koristili ilegalne droge u zatvoru, zapamtite da su one u zatvoru vjerojatno slabije nego vani. Bit ćete pod većim rizikom od predoziranja od droga izvan zatvora.

Ako ste bili pod terapijom vezano uz probleme s drogom, bit ćete upućeni u terapijski sustav protiv droge u zajednici kako biste nastavili s terapijom.

Vrijeme izlaska iz zatvora

Na dan vašeg izlaska vjerojatno ćete napustiti zatvor prije 8.45 sati ujutro.

Ako datum izlaska pada u subotu ili nedjelju, izaći ćete u petak.

Ako vaš izlazak pada na državni praznik (Bank Holiday), bit ćete otpušteni zadnji radni dan prije državnog praznika. To će obično biti petak.

Ako prijevremeno izlazite na slobodu i vaš datum izlaska pada za vikend, tada ćete izaći u ponedjeljak. Ako pada na državni praznik, obično ćete izaći nakon njega. To će obično biti utorak.

Sloboda i nadzor

Ako ste osuđeni na duže od 1 godine, bit ćete pušteni na uvjetnu slobodu. Mladi prekršitelji pogledajte **159. stranicu** zato što ćete imati uvjetnu kaznu ako ste ispod 21 godine starosti. Morat ćete raditi stvari koje su navedene u uvjetnoj kazni, poput ostajanja na određenom mjestu i posjećivanja upravitelja za prekršitelje.

Uhićenje na izlazu (Gate arrest)

Ako će vas uhititi nakon izlaska iz zatvora, to će vam reći upravitelj, osim ako mu policija kaže da to ne biste trebali znati. Ako vam upravitelj kaže što će se dogoditi, možete to reći svojim prijateljima, obitelji i odvjetniku.

Zakon o rehabilitaciji prekršitelja (Rehabilitation of Offenders Act)

To je zakon o presudama koje mogu biti izbrisane iz vašeg dosjea nakon određenog vremenskog razdoblja.

Taj vremenski period zove se **period rehabilitacije**.

- Period rehabilitacije je određeno vremensko razdoblje od datuma kada ste osuđeni.
- Koliko je ono dugo ovisi o kazni koju ste dobili, a ne o prekršaju ili o tome koliko ste dugo bili u zatvoru.
- Kada presuda bude izbrisana, ne morate je spominjati kada tražite posao, dobivate osiguranje ili ste uključeni u kaznene ili građanske postupke.
- Jednom kada presuda bude izbrisana, takvom i ostaje, čak i ako ste kasnije osuđeni za druge prekršaje.

Presude duže od 2 ½ godine nikada se ne brišu.

Ove tablice pokazuju koliki će biti period rehabilitacije za različitu duljinu kazne. To je za zatvorske kazne.

Kazna	Period rehabilitacije za 18 i više godina starosti	Period rehabilitacije ispod 18 godina starosti
Više od 2 ½ godine	Nikada se ne brišu	Nikad se ne brišu
Više od 6 mjeseci i do 2 ½ godine	10 godina	5 godina
6 mjeseci ili manje	7 godina	3 ½ godine
Kazne, istraga, službe zajednice, kompenzacija, kombinacija i zapovijedi o policijskom satu	5 godina	2 ½ godine
Potpuno oslobađanje	6 mjeseci	6 mjeseci

Za neke kazne period rehabilitacije može varirati

Kazna	Period rehabilitacije za 18 i više godina starosti	Period rehabilitacije ispod 18 godina starosti
Istraga, nadzor, skrbništvo, uvjetan otpust ili popravak ponašanja	1 godina ili dok ne odredba ne prestane vrijediti, što god je duže	1 godina ili dok odredba ne prestane vrijediti (što god je duže)
Naredba o posjetima centru, bolničke odredbe (sa ili bez naredbe o ograničenju)	5 godina ili 2 godine nakon što odredba prestane vrijediti (što god je duže)	1 godina nakon što odredba prestane vrijediti

Kada morate navesti izbrisane presude

Morate navesti izbrisane presude ako radite određene poslove, kao što su

- odvjetnik
- liječnik
- zubar
- knjigovođa
- medicinska sestra
- kemičar

Morate navesti izbrisane presude ako se prijavljujete za posao ili za volontiranje u bilo kojem poslu s djecom ili mladim osobama ispod 18 godina starosti.

Morate spomenuti izbrisane presude ako želite raditi na sljedećim poslovima:

- trgovac vatrenim oružjem
- voditelj kasina
- direktori i menadžeri osiguravateljskih tvrtki ili grupa
- upravitelj doma za njegu
- neki poslovi državne službe
- nositelji ugovora o obrani

Morate spomenuti izbrisane presude ako tražite dozvole za

- vatreno oružje
- lovačke puške
- eksplozive

Ako se prijavljujete za posao i prijava od vas traži podatke o svim **neizbrisanim** presudama, morate ih navesti.

Ako to ne napravite i to se otkrije, možete biti otpušteni zato što to niste naveli poslodavcu.

Ako prelazite granicu, trebate provjeriti pravila te države u vezi navođenja presuda. Više o tome možete saznati u veleposlanstvu određene države.

Kazneni dosjei

Svi prekršaji, izbrisani ili neizbrisani, ostaju u vašem kaznenom dosjeu. Ti dosjei su u nacionalnom policijskom računalu (Police National Computer).

Ako mnogo godina niste bili sumnjivi policiji, mogu se obrisati.

Neki podaci nikada se ne brišu, čak i ako nakon mnogo godina niste bili sumnjivi policiji. To je zbog prekršaja koji ste počinili.

Privremeno puštanje na slobodu

Privremeno puštanje na slobodu znači da možete nakratko napustiti zatvor.

Na primjer, može vam biti odobren privremeni izlazak

- ✓ zbog ozbiljne bolesti roditelja ili partnera
- ✓ kako bi vam se pomoglo vratiti u zajednicu nakon odsluženja kazne

Privremeno puštanje na slobodu uobičajeno se skraćeno zove ROTL.

- ✗ Ne dobiva svatko ROTL.

Više informacija o tome nalazi se u ***Prison Service Order 6300***.

Ne dobiva svatko ROTL. Zatvorenici koji **ne mogu** privremeno izaći iz zatvora su

- Kategorija A ili na popisu bjegunaca.
- Neoptuženi ili optuženi, ali još neosuđeni.
- Pod ekstradikcijskim postupcima – traženi od druge države zato što su možda u njoj počinili prekršaj.
- Osuđeni, ali pod istragom za dodatne optužbe ili ako čekaju druge optužbe.
- Zatvorenici kategorije B ne mogu dobiti slobodan dan ili prenoćište, ali može im biti omogućen izlazak u slučaju da im član uže obitelji umire.
- Ako služite kaznu i dobijete drugu zbog neplaćanja prema odredbi o zapljeni, možete se prijaviti za ROTL isključivo u drugom dijelu odsluženja kazne, ne za vrijeme prve kazne.
- Doživotni zatvorenici mogu biti privremeno pušteni samo ako su u otvorenim ili poluotvorenim zatvorima.
- Doživotni zatvorenici u zatvorenim uvjetima moći će biti privremeno pušteni ako bi mogli biti smješteni u otvorenim ili poluzatvorenim zatvorima, ali ne mogu biti premješteni zbog zdravstvenih razloga.

Ako upravitelj misli da ste sigurni za izlazak iz zatvora, postoje 4 glavne vrste dozvola

Dozvola za posebne namjene

Služi za nekoliko sati i daje se za

- posjet umirućim rođacima koji su članovi uže obitelji
- odlazak na pogrebe članova uže obitelji
- vjenčanje ili religijske službe
- medicinska njega – u slučaju odlaska u bolnicu ili terapije
- odlazak na sud, u sudnicu ili ispitivanje.

Dnevna dozvola za izlazak

Služi za

- sudjelovanje u projektima zajednice ili ostale stvari koje morate obaviti izvan zatvora kao dio svoje kazne kako biste se pripremili za izlazak iz zatvora.
- održavanje kontakta sa svojom obitelji
- tečajeve školovanja ili obuke o životu i radnim vještinama.

Dozvola za prenoćište

Služi za iste stvari kao i dnevna dozvola, a također i kako biste proveli vrijeme na mjestu gdje ćete živjeti nakon izlaska iz zatvora.

Dozvola za njegu djece

Ona je za zatvorenike koji su jedini roditelj ili skrbnik djeteta mlađeg od 16 godina. Može se iskoristiti jednom u svaka 2 mjeseca, odnosno 6 puta godišnje.

Završetak sheme zatvorske kazne (također zvan ECL) Ovo je privremena shema započeta 2007.

- ✓ To je za sve zatvorenike koji su prikladni i imaju kazne trajanja 4 tjedna ili više, ali kraće od 4 godine.
- ✓ Završetak sheme zatvorske kazne znači da ćete biti pušteni iz zatvora do 18 dana prije automatskog datuma puštanja na slobodu.
 - ✗ Neke osobe ne mogu imati ECL.

Više informacija nalazi se u publikaciji ***Prison Service Instruction 42/2007***. Možete je naći u zatvorskoj knjižnici.

Ako ste pušteni iz zatvora pod ECL shemom, morate se pridržavati pravila svoje kazne. Ako prekršite uvjete (pravila) uvjetne kazne, bit ćete vraćeni u zatvor.

Možete dobiti financijsku pomoć ako ste pušteni pod ECL shemom. Ne možete tražiti naknade do originalnog datuma otpuštanja iz zatvora.

Na primjer, ako ste pušteni pod shemom 1. ožujka, ali vaša kazna bila je do 18. ožujka, ne možete tražiti naknade do 18. ožujka.

Zatvorenici koji **ne mogu** biti pušteni iz zatvora pod ECL shemom su

- registrirani seksualni prekršitelji.
- zatvorenici na služenju kazne za ozbiljne prekršaje.
- zatvorenici koji su ranije pobjegli iz zatvora.
- zatvorenici koji su ranije prekršili bilo koje pravilo uvjetne kazne.

Više o zatvorenicima koji ne mogu biti pušteni pod ECL-om

- Zatvorenici koji nemaju sređeno mjesto za život.
- Zatvorenici koji će nakon odsluženja kazne biti deportirani.
- Zatvorenici koji će biti izručeni.
- Zatvorenici pod istragom za više optužbi ili koji čekaju da budu osuđeni za nešto drugo.
- Zatvorenici koji su dovedeni natrag u zatvor zbog kršenja pravila kretanja ili druge odredbe.
- Zatvorenici u terapijskom programu u kojemu bi trebali sudjelovati i nakon izlaska, osim ako vaš upravitelj za prekršitelje to može organizirati u prikladno vrijeme.

Puštanje iz zatvora i nadzor

Postoji mnogo skraćenica u vezi izlaska iz zatvora i nadzora

- SED – Datum isteka kazne
- LED – Datum isteka dozvole
- SLED – Datum isteka kazne i dozvole
- ACR – Automatsko uvjetno puštanje na slobodu
- ADA – Dodatni dani
- AP – Opća dozvola
- HDC – Kućni pritvor
- ARD – Datum automatskog izlaska iz zatvora
- NPD – Zadnji datum izlaska
- CRD – Datum uvjetnog izlaska iz zatvora

Datum vašeg izlaska iz zatvora, sa ili bez nadzora i dužina trajanja nadzora ovise o dužini vaše kazne i vremenu osude.

To je prilično složeno.

Ako imate pitanja, postavite ih zatvorskom osoblju ili upravitelju za prekršitelja.

Kućni pritvor (HDC)

Zatvorenici koji služe kazne od 3 mjeseca do 4 godine mogu prijevremeno biti pušteni u kućni pritvor. To se također zove označavanje (tagging).

To znači da imate elektronsku oznaku koja služi kako bi vas se moglo provjeravati.

Morat ćete slijediti pravila vezano uz to gdje možete ići i kada se morate vratiti kući.

Više o HDC-u

Ako ste pušteni u kućni pritvor, **morate** imati mjesto za život kada napustite zatvor. Ako nemate gdje živjeti, možete zatražiti od **Clearsprings službe za smještaj i potporu** (Clearsprings Accommodation and Support Service) da vam nađe mjesto za život.

Ona vam može omogućiti da živite u maloj kući ili stanu. Možda ćete morati dijeliti smještaj s do 4 druge osobe. Morate kuhati, čistiti i plaćati najam.

Clearsprings smještaj služi isključivo za vrijeme dok se nalazite u kućnom pritvoru.

Morate odslužiti četvrtinu svoje kazne ili 30 dana (što god je duže) u zatvoru. U HDC-u možete biti do 135 dana (4 1/2 mjeseca).

Osoblje će provjeriti je li HDC prikladno rješenje za vas. To ovisi o tome jeste li sigurni za ostale ako iziđete iz zatvora.

Možete odabrati da **ne** budete pušteni u HDC.

Ako vam nije odobren odlazak u HDC, možete se žaliti na to. Pokrenite postupak žalbe za to.

Ako prekršite pravila kućnog pritvora iz razloga na koji niste mogli utjecati, kao što je nemogućnost nastavka života na određenoj adresi, možete opet zatražiti da vam se dopusti odlazak u kućni pritvor.

Ako ste ponovno odvedeni u zatvor zbog kršenja pravila HDC-a, možda vam kasnije neće biti odobren ponovni odlazak u HDC. To ovisi o tome spadate li pod Zakon o kaznenom pravu (Criminal Justice Act) iz 1991. ili iz 2003. Ako niste sigurni, razgovarajte s članom zatvorskog osoblja o tome.

Više o HDC-u

Ako ste vraćeni u zatvor, možete se žaliti.

Nekim zatvorenicima **nikada** neće biti odobren odlazak u kućni pritvor. Na primjer:

- Zatvorenici koji moraju potpisati registar seksualnih prijestupnika.
- Nasilni i seksualni prijestupnici trenutačno na odsluženju produžene kazne.
- Zatvorenici koji se nisu na vrijeme vratili s privremenog puštanja na slobodu.
- Zatvorenici koji su na hospitalizaciji u zatvoru, na putu u bolnicu ili čekaju premještaj.
- Zatvorenici na odsluženju kazne za nepridržavanje pravila kućnog pritvora.
- Neki zatvorenici vraćeni u zatvor zato što se nisu pridržavali uvjeta HDC-a.
- Zatvorenici koji će možda biti odvedeni iz Ujedinjenog Kraljevstva.
- Neki zatvorenici koji su vraćeni u zatvor zbog počinjenja prekršaja prije isteka „perioda rizika“ nakon isteka njihove kazne.
- Zatvorenici koji u trenutku izricanja kazne imaju manje od 14 dana prije isteka polovice kazne.
- Zatvorenici koji nisu platili kaznu ili nisu napravili ono što im je sud naložio (nepoštivanje suda).

Više informacija nalazi se u ***Prison Service Order 6700***.

Ranije puštanje na slobodu

Postoje posebne informacije o ranijem puštanju na slobodu zatvorenika koji služe duže kazne, poput doživotnih ili kazni neodređenog trajanja u svrhu javne sigurnosti. Zatražite te informacije od zatvorskog osoblja ili svog upravitelja prekršitelja.

- ✓ Ranije puštanje na slobodu je kada vas prijevremeno puste iz zatvora pod nadzorom službe za uvjetne kazne prije kraja izrečene kazne.
- ✓ Možete se prijaviti (tražiti) za prijevremeno puštanje na slobodu 6 mjeseci prije najranijeg datuma na koji biste mogli biti pušteni.
- ✓ Većinu odluka vezanu uz prijevremeno puštanje na slobodu donosi neovisna skupina pod nazivom Vijeće za prijevremeno puštanje na slobodu (Parole Board).
- ✓ Pravila prijevremenog puštanja na slobodu razičita su za stanovnike Ujedinjenog Kraljevstva i za strane državljane.
- ✓ Možete od službenika za prijevremeno puštanje na slobodu u zatvoru zatražiti informacije o svojem prijevremenom puštanju na slobodu.

Prijevremeno puštanje na slobodu zatvorenika koji su stanovnici UK

Prijevremeno puštanje na slobodu jedan je od načina za izlazak iz zatvora uz dozvolu. **Pogledajte 136. stranicu.**

Za većinu zatvorenika, prijevremeni izlazak na slobodu odobrava skupina zvana **Vijeće za prijevremeno puštanje na slobodu** (Parole Board). Vijeće nije dio zatvora niti Ministarstva pravosuđa, nego je potpuno neovisno.

Kako bi donijelo odluku o tome hoće li vas prijevremeno pustiti iz zatvora, vijeće može pogledati:

- ✓ Izvješća zatvorskog osoblja
- ✓ Izvješća osoblja za uvjetno puštanje na slobodu
- ✓ Detalje o vašem prekršaju (zašto ste poslani u zatvor)
- ✓ Vaše ponašanje u zatvoru
- ✓ Imate li podršku prijatelja i obitelji te imate li gdje živjeti
- ✓ Koji je plan vašeg otpusta, npr. imate li posao.

Više o prijevremenom puštanju na slobodu za stanovnike Ujedinjenog Kraljevstva

Možete se prijaviti za (zatražiti) prijevremeni izlazak na slobodu 6 mjeseci prije isteka polovice vaše kazne. Datum kad možete zatražiti prijevremeni otpust zove se Datum dostupnosti prijevremenog izlaska (Parole Eligibility Date = PED).

Ne morate se prijaviti za prijevremeni izlazak iz zatvora ako to ne želite.

4 mjeseca prije PED-a pitat će vas želite li pregledati sva izvješća poslana Vijeću za prijevremeno puštanje na slobodu. Ta izvješća zovu se **dosje prijevremenog izlaska na slobodu** (Parole Dossier).

Možete koristiti ta izvješća kako bi vam pomogla napisati zašto želite prijevremeno izaći te što ćete raditi ako vas otpuste.

2 mjeseca prije vašeg PED-a grupa iz Vijeća za prijevremeno puštanje na slobodu sastat će se s vama ako bi pregledala vaš slučaj. Ta mala skupina zove se **Komisija** (Panel).

Možda će htjeti razgovarati s vama prije nego što se predomisli.

Bit će naveden datum i vrijeme tog sastanka. Naći ćete se s jednim članom Komisije.

Sve to biti će riješeno tako što ćete dobiti odluku Vijeća za prijevremeno puštanje na slobodu prije vašeg datuma dostupnosti prijevremenog izlaska.

Vijeće za prijevremeno puštanje razmislit će o rizicima za javnost i dobrobitima prijevremenog puštanja na slobodu.

Što	Kada
Zatražiti prijevremeno puštanje	6 mjeseci prije datuma dostupnosti prijevremenog puštanja
Datum dostupnosti prijevremenog puštanja (PED)	Najraniji datum kada možete biti prijevremeno pušteni
Pregledajte svoj dosje prijevremenog puštanja i napišite zašto želite prijevremeno izaći	4 mjeseca prije vašeg PED-a
Sastanak s Komisijom vijeća	2 mjeseca prije vašeg PED-a
Sastanak s nekim iz Komisije	Tijekom 2 mjeseca
Primitak odluke Vijeća	Dovoljno prije vašeg PED-a da se možete pripremiti za prijevremeni izlazak

Saznajete više o prijevremenom puštanju na slobodu

Vijeće za prijevremeno puštanje izvijestiti će vas i zatvor čim donesu odluku o vašem prijevremenom puštanju na slobodu.

Postoje 2 iznimke od toga:

1. Ako služite kaznu od 15 ili više godina.
2. Ako ste osuđeni prije 1. listopada 1992.

U tom slučaju Vijeće za prijevremeno puštanje na slobodu mora izvijestiti Državnog tajnika o svom mišljenju. Državni tajnik donosi odluku o vašem prijevremenom puštanju na slobodu.

Ako vam ne odobre (ne dobijete) prijevremeno puštanje

Razlozi zašto je Vijeće za prijevremeno puštanje odbilo vaš zahtjev bit će poslani u pisanom obliku u zatvor. Možete vidjeti kopiju.

Ne možete se žaliti protiv odluke samo zato jer se s njom ne slažete.

Možete uputiti prigovor o načinu na koji je vaš zahtjev obrađen ako mislite da nije bio ispravan.

Više o prigovorima možete pronaći na **110. stranici**.

Na primjer, možete uputiti prigovor ako osjećate da

- Sve informacije koje podupiru vaš zahtjev za prijevremeno puštanje nisu poslane Vijeću za prijevremeno puštanje.
- Postupci (treba činiti) u vezi zahtjeva za prijevremeno puštanje na slobodu nisu provedeni na ispravan način.

Trebali biste razgovarati s odvjetnikom ako mislite da je odluka bila kriva.

Više o odbijanju zahtjeva za prijevremeno puštanje na slobodu

Ako je vaš zahtjev za prijevremeno puštanje odbijen, možda će vaš slučaj biti pregledan svake godine. To npr. ovisi o tome koliko vam je kazne ostalo do zadnjeg datuma izlaska (NPD)

Možda ćete također proći prijevremeni ili posebni pregled. To znači da će vaš zahtjev za prijevremeno puštanje na slobodu biti ponovno pregledan čak i ranije.

- Prijevremeni ili posebni pregledi ne događaju se vrlo često.
- Većinom se koriste za provjeru vašeg napretka na tečajevima za zaposlenje, odvikavanje od droge i tako dalje.
- Možete također dobiti prijevremeni ili posebni pregled ako nije ostalo dovoljno vremena za pregled vašeg zahtjeva za prijevremeno puštanje na slobodu prije isteka vaše kazne.

Prijevremeno puštanje na slobodu i zatvorenici sa stranim državljanstvom

Postoje 2 velike razlike između prijevremenog puštanja na slobodu zatvorenika sa stranim državljanstvom:

- Ako se kvalificirate za prijevremeni izlazak iz zatvora, vaš prijevremeni izlazak automatski će se razmatrati. Nimate izbora.
- Odluku o vašem prijevremenom izlasku donosi upravitelj zatvora, osim ako ste osuđeni za nasilni seksualni delikt, u kojem slučaju odlučuje Ministarstvo pravosuđa.

Ako ste zatvorenik stranog državljanstva, možda ćete biti vraćeni u svoju državu pod shemom prijevremenog preseljenja (Early Removal Scheme). **Pogledajte 151. stranicu.**

Nadzor ustanove za mlade prekršitelje – pogledajte 159. stranicu

Ako ste osuđeni na manje od 12 mjeseci, tada ćete nakon otpusta biti pod nadzorom najmanje 3 mjeseca, bez obzira na duljinu kazne.

- Morat ćete se redovno javljati svojem upravitelju prekršitelja za uvjetne kazne.
- Nadzor će trajati 3 mjeseca ili kad< navršite svoj 22. rođendan, što god je prije.
- Ako prekršite uvjete nadzora, možete biti kažnjeni ili osuđeni na još 30 dana zatvora.

Kazne odraslih u trajanju do 12 mjeseci

Vaše puštanje će biti neuvjetno (AUR).

Nećete biti pod nadzorom upravitelja prekršitelja.

Dobit ćete informaciju zvanu napomena. Napomena objašnjava što ovo znači i morate je potpisati.

- **Ako ste počinili prekršaj prije 4. travnja 2005., pročitajte odjeljak na 146. stranici.**
- **Ako ste počinili prekršaj 4. travnja 2005. ili kasnije, pročitajte odjeljak na 148. stranici.**

➤ Prekršaji počinjeni prije 4. travnja 2005.

Glavne točke

Trajanje kazne	Vrsta puštanja
od 12 mjeseci do 4 godine	Automatski uvjetan otpust ARC
4 i više godina	Kraj kazne ili prijevremeno
Produžena kazna	Kraj kazne ili prijevremeno, ali duže ćete biti na dozvoli.

Preko 12 mjeseci, ali kraće od 4 godine (prije 4. travnja 2005.)

- Dozvola i nadzor trajat će dok gotovo ne odslužite svoju kaznu, odnosno 3 četvrtine ukupne kazne.
- Neki zatvorenici osuđeni za seksualne delikte pod nadzorom su do odsluženja kazne.
- Bit će dodani svi dani na suđenju (additional days added = ADAs). **Pogledajte 89. stranicu.**
- Datum isteka vaše dozvole zove se datum isteka dozvole (Licence Expiry Date).
- Možda ćete biti vraćeni u zatvor ako se ne pridržavate svoje dozvole.
- Sud vas može vratiti u zatvor ako počinite drugi prekršaj prije datuma odsluženja kazne (Sentence Expiry Date).

Neposredno prije puštanja na slobodu dobit ćete automatsku dozvolu za uvjetni otpust (Automatic Conditional Release licence).

Ona vam objašnjava uvjete za dozvolu i daje vam ime i adresu nadzornog službenika.

Uvjeti će biti:

- redovno javljanje upravitelju prekršiteljima
- život na odobrenoj adresi
- posjećivanje upravitelja prekršiteljima
- izbjegavanje nevolja.

Ako prekršite uvjete svoje dozvole, možete biti vraćeni u zatvor.

Ako ste prekršaj zbog kojeg ste poslani u zatvor počinili **prije 1. siječnja 1999.** i prekršite dopuštenje, to će se rješavati na sudu.

Ako ste prekršaj zbog kojeg ste poslani u zatvor počinili **nakon 1. siječnja 1999.** te prekršite sporazum o dopuštenju, služba za uvjetne kazne mora zatražiti od Ministarstva pravosuđa da vas vrati u zatvor.

4 i više godina (prije 4. travnja 2005.)

- Kada vas prijevremeno puste iz zatvora ili na vaš zadnji datum izlaska (NPD), dozvola i nadzor trajat će dok gotovo ne odslužite svoju kaznu, odnosno tri četvrtine trajanja kazne.
- Za neke seksualne prijestupnike dozvola i nadzor traju sve do odsluženja kazne.
- Bit ćete rizični do datuma odsluženja kazne (Sentence Expiry Date).

Produljena kazna (prekršaji prije 4. travnja 2005.)

Produžena kazna ima 2 dijela:

- vrijeme u zatvoru i
- vrijeme pod dozvolom.

Na primjer:

Ako je vaša kazna 4 godine, sastoji se od 2 godine zatvora i 2 godine pod dozvolom.

Odslužili biste polovicu od 2 godine u zatvoru – to je 1 godinu. Tada morate biti 6 mjeseci pod dozvolom, što je normalno za tu dužinu vremena u zatvoru, plus dodatne dvije godine pod dozvolom. Vaša kazna ističe nakon 4 godine.

O prijevremenom puštanju na slobodu odlučiti će Vijeće za prijevremeno puštanje na slobodu ako je vaša kazna 4 ili više godina, a to može biti bilo kada nakon što ste odslužili polovicu svoje kazne.

Ako prekršite uvjete svoje dozvole, vaš upravitelj prekršiteljima može zatražiti da vas vrate u zatvor.

➤ Prekršaji počinjeni 4. travnja 2005. ili kasnije

Standardne kazne od 12 mjeseci ili više, ali kraće od 4 godine (za prekršaje počinjene 4. travnja 2005. ili kasnije)

Bit ćete pušteni na slobodu pod dozvolom opće namjene (All Purpose Licence). Bit ćete pod dozvolom i pod nadzorom do odsluženja svoje kazne (SLED).

Neposredno prije otpuštanja iz zatvora dobit ćete svoju dozvolu opće namjene. U njoj su navedeni uvjeti vaše dozvole te ime i adresa nadzornog službenika.

Uvjeti za standardne kazne trajanja preko 12 mjeseci, ali kraće od 4 godine su:

- Redovno prijavljivanje svom upravitelju prekršitelja
- Život na odobrenoj adresi
- Posjete od strane upravitelja prekršiteljima
- Izbjegavanje nevolja

Ako prekršite pravila dozvole, možete biti kažnjeni ili vraćeni natrag u zatvor.

Produžene kazne (za prekršaje počinjene 4. travnja 2005. ili kasnije)

Produžena kazna sastoji se od 2 dijela:

- vrijeme u zatvoru i
- vrijeme pod dozvolom.

Na primjer, vaša kazna je 8 godina i sastoji se od 3 godine u zatvoru i 5 godina pod dozvolom. Na polovici vašeg boravka u zatvoru (1 ½ godina) Vijeće za uvjetne kazne odlučit će o tome može li vas pustiti iz zatvora.

Ako vas ne puste, ostajete u zatvoru do kraja vremena koje je sud odredio da morate provesti u zatvoru.

Kada vas puste, nalazite se pod dozvolom za cijelo preostalo vrijeme svoje kazne.

Povlačenje ili opoziv kazne

Ako ste vraćeni u zatvor, dobit ćete paket pod nazivom **Representations Pack** (Paket za predstavljanje). Taj paket služi kao pomoć prilikom žalbe zbog vraćanja u zatvor.

Vijeće za uvjetne kazne provjerava vraćanje u zatvor. Ono će pregledati vaš slučaj u roku od 28 dana od kada ste vraćeni u zatvor. Vijeće odlučuje je li bilo ispravno vratiti vas u zatvor ili ne. Ako se želite žaliti, učinite to brzo. Možete pisati Vijeću za uvjetne kazne, a možete zatražiti i da ih posjetite i razgovarate s njima.

Više o ponovnom vraćanju u zatvor

Ako ste pušteni iz zatvora pod određenim uvjetima ili pod dozvolom koja kaže što morate raditi, možda ćete biti vraćeni u zatvor ako se ne pridržavate pravila. To može biti zbog toga što ste opet napravili prekršaj ili prekršili druga pravila. To se zove kršenje dozvole (breach of licence).

Ako se ne pridržavate uvjeta i dozvole, dogodit će se sljedeće:

- Koju god vrstu dozvole imate, ona će odmah biti opozvana (poništena)
- Bit će obaviještena policija (lokalna i državna) i služba za uvjetne kazne i posljednji zatvor u kojem ste bili.
- Bit ćete uhićeni i vraćeni u najbliži zatvor.
- Zadnji zatvor u kojem ste bili i služba za uvjetne kazne izvijestit će osobe u centrali da ste vraćeni u zatvor.
- Dobit ćete paket za predstavljanje (Representations Pack) i pitat će vas želite li se žaliti protiv odluke o vraćanju u zatvor.
- Vijeće za prijevremeno puštanje na slobodu bi trebalo pregledati vaš slučaj u roku od 28 dana od vašeg povratka, sa ili bez vaše žalbe. Oni će odbiti ili prihvatiti odluku o vraćanju u zatvor, postaviti datum oslobađanja ili postaviti budući datum kada će vaš povratak biti ponovno razmotren.
- Ako trebate pomoć u vezi ovoga, možete razgovarati s odvjetnikom.

Zatvorenici sa stranim državljanstvom

Shema prijevremenog preseljenja zatvorenika sa stranim državljanstvom - ERS

Ova shema dopušta zatvorenicima koji su stranog državljanstva da napuste Ujedinjeno Kraljevstvo prije odsluženja kazne.

Informacije o vama bit će poslane Agenciji za granice i imigraciju.

Agencija za granice i imigraciju izvijestit će vas napuštate li Ujedinjeno Kraljevstvo i organizirati povratak u vašu državu.

Odslužit ćete najkraći mogući period u zatvoru u Ujedinjenim Kraljevstvu prije povratka.

Najduže vrijeme ERS-a je do 270 dana. Nekim zatvorenicima neće biti odobren ERS.

To su na primjer:

- Zatvorenici koji moraju potpisati registar seksualnih prijestupnika
- Nasilni i seksualni prijestupnici trenutno na produženoj kazni
- Zatvorenici na odsluženju kazne zato jer se nisu vratili nakon privremenog puštanja na slobodu
- Zatvorenici u zatvoru na bolničkom liječenju, na putu u bolnicu i u premještaj
- Zatvorenici koji služe kaznu zbog nepoštivanja pravila kućnog pritvora
- Zatvorenici koji su bilo kada vraćeni u zatvor zbog nepridržavanja uvjeta kućnog pritvora (Home detention curfew = HDC)
- Zatvorenici koji su za vrijeme svoje trenutne kazne otpušteni u HDC ili dobili prijevremeni otpust uz suosjećanje te potom bili vraćeni u zatvor
- Zatvorenici koji su bilo kada vraćeni u zatvor zbog počinjenja prekršaja prije isteka perioda pod rizikom njihove kazne
- Zatvorenici koji su u vrijeme osude imali manje od 14 dana preostalo prije isteka polovice njihove kazne
- Zatvorenici koji nisu platili kaznu ili nisu napravili što im je sud naložio (nepoštivanje suda).

Ako niste premješteni pod ERS-om, nastavit ćete služiti svoju kaznu.

Deportacija

Agencija za granice i imigraciju izvijestit će vas ako ćete biti deportirani po odsluženju kazne.

Ona će poslati Naredbu o zadržavanju imigranta (Immigration Detention Order) u zatvor.

Ostat ćete u zatvoru nakon odsluženja kazne ili ćete biti poslani u Centar za imigrante (Immigration Detention Centre) dok vas ne deportiraju iz Ujedinjenog Kraljevstva.

Ako ne želite biti deportirani, morate razgovarati s odvjetnikom kako bi provjerio možete li se žaliti.

Više informacija možete naći u ***Prison Service Order 4630***.

Repatrijacija

Ujedinjeno Kraljevstvo s nekim državama ima repatrijacijske sporazume. To znači da neki zatvorenici mogu biti premješteni u zatvor u svojoj državi.

Možete biti repatrirani ako:

- ste državljanin države u koju želite ići.
- je vaša kazna konačna i nema neriješenih žalbi.
- je prekršaj koji ste počinili također kažnjiv zatvorom u vašoj državi.
- Vam je ostalo u vrijeme vašeg zahtjeva najmanje 6 mjeseci kazne prije puštanja na slobodu.

Zatvorsko osoblje može provjeriti ima li Ujedinjeno Kraljevstvo repatrijacijski sporazum s vašom državom.

Morate koristiti zatvorsku proceduru zahtjeva/prigovora za početak procesa kako biste vidjeli možete li biti repatrirani.

Ujedinjeno Kraljevstvo i vaša država moraju napraviti službeni zahtjev za repatrijaciju.

Također možete zamoliti osoblje u svojem veleposlanstvu da vam napiše zahtjev.

Popis veleposlanstava možete pronaći u ***Prison Service Order 4630***.

Odluka o zahtjevu za repatrijaciju traje jako dugo. Ponekad do 2 godine.

Ujedinjeno Kraljevstvo odbit će zahtjeve za repatrijaciju samo ako:

- biste u svojoj državi služili kraće vrijeme u zatvoru
- imate kaznu ili drugi sudski nalog za plaćanje koji nisu riješeni.

Ako ste repatrirani, morate odslužiti preostalo vrijeme određene kazne koju ste dobili u Ujedinjenom Kraljevstvu.

U vezi pregleda kazne, otpusta iz zatvora i nadzora slijedit ćete pravila države u koju ste premješteni.

Biti ćete obaviješteni o svim promjenama prije nego što potpišete sporazum o repatrijaciji.

Više informacija možete pronaći u '**Repatriation of Prisoners Act 1984 – Information for Foreign Prisoners**' (Zakon o repatrijaciji zatvorenika 1984. – Informacije za strane zatvorenike) u zatvorskoj knjižnici.

Informacije su na danskom, nizozemskom, engleskom, finskom, francuskom, njemačkom, grčkom, talijanskom, portugalskom, španjolskom, švedskom i turskom.

Premještaj zatvorenika u Škotsku, Sjevernu Irsku, Kanalske otoke (Channel Islands) ili Otok Man

Premještaji iz zatvora u Engleskoj ili Walesu u zatvore u ovim državama zovu se **premještaji pod drugu nadležnost** (transfers to another jurisdiction).

Možete zatražiti trajan premještaj tako da vas obitelj i prijatelji mogu posjećivati. Zatvorske službe u obje države moraju se složiti oko premještaja.

Postoje 2 vrste premještaja:

- Neograničeni – vaša kazna bit će u potpunosti upravljana u području u koje se premještate i slijedit ćete njihova pravila u vezi puštanja na slobodu i nadzora.
- Ograničeni – Engleska i Wales srediti će uvjete za vaš premještaj. To može biti u vezi puštanja na slobodu, nadzora nakon izlaska ili vraćanja u zatvor.

Više o premještajima

Kako biste imali mogućnost dobiti potvrđan odgovor na zahtjev za premještaj,

- morate imati najmanje 6 mjeseci kazne prije datuma otpusta.
- ne smijete imati neriješene žalbe na osudu ili presudu.
- ne smijete ići natrag na sud.

Stvari koje će se gledati kao dio vaše prijave za premještaj su:

- zbog čega želite premještaj.
- jeste li većinu vremena živjeli u državi u koju želite ići.
- imate li tamo bliže obitelji ili prijatelja.
- jeste li naveli da planirate tamo živjeti nakon izlaska iz zatvora.

Također možete zatražiti da vaša dozvola bude nadgledana u Škotskoj, Sjevernoj Irskoj, Kanalskim otocima ili Otoku Man. Pitajte svog upravitelja prekršiteljima kako to možete učiniti.

Mladi prekršitelji i ustanove za mlade prekršitelje

Ovaj dio odnosi se na mlade prekršitelje starosti od 18 do 21 godine. Govori o nekim stvarima po kojima se ustanove za mlade prekršitelje razlikuju od ostalih zatvora.

- Još uvijek ćete morati znati većinu stvari o kojima se govori u ovoj knjizi.
- Ustanova za mlade prekršitelje uobičajeno se skraćeno zove **YOI**.

Član osoblja pod nazivom osobni službenik bit će tu kako bi vam pomogao dok ste u YOI-ju. Razgovarajte s njime ako imate pitanja ili ako trebate pomoć.

Gdje ćete služiti kaznu?

- Svoju kaznu služiti ćete u ustanovi za mlade prekršitelje (**YOI**). Vaš YOI može biti samostalan ili dio zatvora za odrasle.
- Ako ste pod istragom, možete biti u YOI-ju istražnom centru ili lokalnom zatvoru za odrasle do suđenja.

Tko odlučuje o tome gdje ćete služiti kaznu?

Ako ste dobili doživotnu kaznu

(doživotni zatvor, doživotno zadržavanje, na volju Njezinog Veličanstva)

- Osoblje u YOI-ju u koji ste prvo poslani nakon osude morat će ispuniti brojna izvješća o vama.
- Jednom kada to obavi, bit ćete poslani u Centar za doživotne osuđeničke (Lifer Centre) kako biste čekali konačnu odluku o tome gdje ćete ići. O tome će tada odlučivati osoblje u središnjici (Head Office) koje će odlučiti gdje ćete ići na odsluženje svoje kazne.

Za kazne pod nazivom kazne zadržavanja

- Lokalni zatvor ili istražni centar gdje ste bili zadržani odlučiti će u koji YOI ćete ići.

Što će se dogoditi kada dođete u YOI?

Prvih nekoliko dana nakon dolaska u YOI imat ćete nešto pod nazivom **indukcija** (induction). To je mjesto gdje:

- možete osoblju postavljati pitanja ili razgovarati s njime o svemu zbog čega ste zabrinuti.
- Vi i zatvorsko osoblje također ćete razgovarati o tome što biste mogli raditi za vrijeme boravka u YOI-ju.

Plan odsluženja vaše kazne (ako je kazna 4 tjedna ili dulja)

- Zatvorsko osoblje radit će zajedno s vama na izradi **plana izdržavanja kazne** (sentence plan.)
- Taj plan govori o stvarima o kojima ste se vi i zatvorsko osoblje složili da ćete raditi za vrijeme boravka u YOI-ju. Na primjer, govori o vašem obrazovanju i poslu koji ćete obavljati.
- Ako vam je ostalo manje od 3 mjeseca boravka u YOI-ju, plan će govoriti o tome što morate napraviti kako biste se pripremili za život nakon što napustite zatvor.
- Plan odsluženja vaše kazne obično će obrađivati period od najmanje 3 mjeseca nakon što napustite YOI. To je zato jer će netko iz službe za uvjetne kazne (obično vaš upravitelj prekršitelja) raditi s vama kako bi se uvjerio kako se snalazite nakon što napustite YOI.
- Osobe zvane **upravitelji prekršitelja** i **nadzornici prekršitelja** pomoći vam sa svim stvarima u planu izdržavanja vaše kazne. Upravitelj prekršitelja je osoba iz službe za uvjetne kazne izvan zatvora. Nadzornik prekršitelja je osoba iz zatvora. Vaš osobni službenik također vam može pomoći s ovime.

Stvari koje možete raditi za vrijeme boravka u YOI-u

Obrazovanje

- Imat ćete mogućnost naučiti nove stvari dok ste u YOI-ju.
- Svaki YOI ima nastavu koju možete pohađati kako biste naučili neke stvari. Na primjer, možete dobiti pomoć za čitanje, pisanje i uporabu brojeva ako je trebate.
- Većina nastave je tijekom dana, ali neka se može održavati i tijekom večeri.

Obuka

- Postoji mnogo vrsta obuke koje možete proći. Obuka vam može pomoći kako biste naučili nove vještine ili pronašli posao.
- Obuka vam također može pomoći i u stjecanju kvalifikacija. Kvalifikacije se dobivaju nakon što položite testove, poput nacionalne klasifikacije zanimanja (National vocational qualifications = NVQ).
- Možda ćete također moći raditi kao dobrovoljac u lokalnoj zajednici, ali isključivo ako zatvorsko osoblje misli da je to sigurno.

Fizički odgoj (sport ili vježbanje)

- Moći ćete raditi stvari poput vježbanja i bavljenja sportom najmanje 2 sata tjedno.
- Možete to raditi za vrijeme dana, navečer ili vikendima.
- To se može odvijati unutar ili izvan zatvorske zgrade. Trebali biste svaki dan moći provesti neko vrijeme vani na otvorenom zraku.
- Ako ste ozlijeđeni ili trebate posebnu vrstu vježbi, trebali biste dobiti pomoć u vezi toga.

Slobodno vrijeme (ponekad zvano druženje)

- U većini YOI-ja možete dobiti najmanje 1 sat dnevno kako biste proveli vrijeme s ostalim zatvorenicima, igrali igre ili gledali TV.

Vjera

- Svaki tjedan u svom YOI-ju možete posjećivati religiozne službe.
- Trebale bi postojati službe za različite vjere. **Pogledajte 78. stranicu.**

Pušenje

- **Ne možete** pušiti u prostorima za osobe mlađe od 18 godina.
- Može vam se dopustiti pušenje u nekim područjima YOI-ja za osobe od 18 do 21 godine starosti, vjerojatno vani i ponekad u vašoj ćeliji.

Prirema za život nakon YOI-ja

- Zatvorsko osoblje pomoći će vam da se pripremite za život nakon što napustite YOI.
- Razgovarat će s vama o stvarima poput posjeta upravitelju prekršiteljima, gdje živite, poslovima, zdravlju, drogama, novcu te vama i vašoj obitelji.

Što će se dogoditi nakon što napustite zatvor?

Napustit ćete YOI, ali još uvijek ćete morati slijediti neka pravila u trajanju od najmanje 3 mjeseca nakon izlaska ili do svojeg 22. rođendana, što god dođe prije. Ako provedete više vremena u YOI-ju, taj period će biti duži.

To se zove biti pod **nadzorom** (supervision). Netko iz službe za uvjetne kazne, vjerojatno vaš upravitelj prekršitelja, radit će s vama kako bi se uvjerio kako se snalazite nakon što napustite YOI.

- Bit ćete pod nadzorom osim:
 - ako ste bili kažnjeni za neplaćanje kazne ili zato jer niste napravili što vam je sud naložio (to se zove nepoštivanje suda)
 - imate 22 godine kada napustite YOI.
- Netko iz službe za uvjetne kazne provjerit će vas svaka 3 mjeseca nakon što napustite YOI.
- Kad napustite YOI, dobit ćete dokument zvan **dozvola** (licence). Dozvola će sadržavati pravila kojih se morate pridržavati nakon izlaska.
- Zakon kaže da morate raditi stvari navedene u dozvoli. Ako ne razumijete što je navedeno u dozvoli, morate to reći.
- Ako prekršite pravila dozvole, možda ćete morati platiti kaznu ili se vratiti natrag u YOI.
- Ako ste prijevremeno oslobođeni, morat ćete se pridržavati pravila u dozvoli do datuma kada bi svakako bili oslobođeni. To se zove zadnji datum izlaska.

Sadržaj

Tema	Stranica
A	
Adjudications (Presude)	89
- on report (davanje iskaza)	90
- pleading guilty (priznavanje krivnje)	92
- pleading not guilty (nepriznavanje krivnje)	93
AIDS (AIDS)	70-71
alcohol problems (problemi s alkoholom)	73, 77
appealing (žalbe)	22
arrival (dolazak)	5
assessment (ocjenjivanje)	118
B	
benefits (naknade)	30, 127
bills (računi)	33
C	
cell (ćelija)	6, 57-58
chaplain (kapelan)	79, 81-2
children (djeca)	29

civil partnership in prison (registrirano partnerstvo)	46
civil prisoners (građanski zatvorenici)	16
- early release (prijevremeno oslobađanje)	17
- contempt of court (nepoštivanje suda)	17
- visits from family and friends (posjeti obitelji i prijatelja)	40
clothes (odjeća)	62
complaints (prigovori)	110
D	
declaring convictions (navođenje presuda)	132
deportation (deportacija)	152
disabled prisoners (zatvorenici s invaliditetom)	109
doctor (liječnik)	67
drug problems (problemi s drogom)	73, 77
drug testing (testiranje na droge)	73 - 76
F	
faith (vjera)	78-82
family and friends (obitelj i prijatelji)	39
- letters (pisma)	43-44
- telephone calls (telefonski razgovori)	44-45
- visits (posjeti)	39 – 42

H	
health (zdravlje)	65-72
help in prison (pomoć u zatvoru)	37-38
hepatitis (hepatitis)	72
high security prisons (zatvori visoke razine sigurnosti)	55
HIV (HIV)	70-71
home (dom)	
- bills (računi)	33
- council tax (općinski porez)	33
- income tax (porez na dohodak)	36
- mortgage (hipotekarni kredit)	32
- national insurance (nacionalno osiguranje)	34
- pension (mirovina)	35
- rent (najamnina)	30-31
home detention curfew (ograničenja kućnog pritvora)	138-140
I	
immigration detainees (imigracijski pritvorenici)	18
- bail (jamčevina)	19
- help and advice (pomoć i savjeti)	20-21

L	
learning (učenje)	121-122
leaving prison (izlazak iz zatvora)	125
- benefits (naknade)	127
- gate arrest (uhićenje na izlazu)	130
- grants and loans (subvencije i zajmovi)	128
- housing (smještaj)	126-127
- money (novac)	127
- release time (vrijeme oslobađanja)	129
local prisons (lokalni zatvori)	54
M	
marriage in prison (vjenčanje u zatvoru)	46
medicine (lijekovi)	68
money (novac)	59-60
P	
parole (prijevremeni izlazak)	141 - 144
private prisons (privatni zatvori)	55
privileges (privilegije)	64
punishment (kažnjavanje)	87 - 89
R	

race equality (jednakost rasa)	106-108
recall (vraćanje u zatvor)	149-150
- foreign national prisoners (zatvorenici drugih nacionalnosti)	151
records (dosjei)	
- prison (zatvorski)	49-50
- health (zdravstveni)	69
rehabilitation (rehabilitacija)	130- 131
release on licence (uvjetno puštanje na slobodu)	
- childcare (skrb za djecu)	134
- end of custody licence scheme (završetak sheme zatvorske kazne)	135
	136-137
- ROTL (privremeno puštanje na slobodu)	134
- resettlement (dopust)	135
- special purposes (posebne namjene)	135
religion (religija)	78- 82
repatriation (repatrijacija)	152-153
rules (pravila)	83- 86
S	
searches (pretrage)	103-104
segregation (segregacija)	99-100
sentences (kazne)	
- how long (koliko dugo)	25

- sentence plan (plan izdržavanja kazne)	26-28
adult prisoners (odrasli zatvorenici)	118, 120
- on or after April 2005 (travanj 2005. ili kasnije)	26, 145
	27, 148-149
- on or before April 2005 (travanj 2005. ili prije)	26-27, 146-148
- before October 1992 (prije listopada 2005.)	28
- up to 12 months (do 12 mjeseci)	26,145
young offenders (mladi prekršitelji)	145
smoking (pušenje)	60- 61
solicitors (odvjetnici)	47
- letters (pisma)	47
- visits (posjete)	48
special accommodation (poseban smještaj)	100-101
supervision (nadzor)	138
T	
training (obuka)	122
training prisons (zatvori za obuku)	54
transfers (premještaji)	153-154
U	
unconvicted prisoners (neosuđeni zatvorenici)	7
- bail (jamčevina)	8

- court (sud)	9-11, 13
- sureties (garanti)	11-12
W	
work (rad)	123-124
Y	
young offender (mladi prekršitelj)	155
- arrival (dolazak)	156
- education (obrazovanje)	157
- leaving (odlazak)	158
- sentences (kazne)	53, 145, 155
- supervision (nadzor)	159
- training (obuka)	157

O zakladi za reformu zatvora (Prison Reform Trust)

Zaklada za reformu zatvora radi kako osigurala pošten i pristojan zatvorski sustav. To provodimo promatrajući rad zatvora, dajući informacije zatvorenicima, osoblju i osobama izvan zatvora, kao i tražeći promjene od vlade i nadležnih osoba.

Zahvaljujemo

- Zatvorskoj službi Njezinog Veličanstva (Her Majesty's Prison Service = HMPS). Zaklada za zatvorsku reformu želi zahvaliti zatvorenicima i osoblju u HMP Wandsworth zatvoru na pomoći pri pisanju ove knjige.
- Zaklada za zatvorsku reformu želi zahvaliti zakladi Big Lottery i Memorijalnom fondu princeze od Walesa Diane za pomoć u podršci našem dobrotvornom radu kako bismo poboljšali informacije za zatvorenike.
- Humanitarnoj udruzi Mencap

IBSN broj: 0 046209 86 3

What is this book about?

- What you need to know about prison life.
- Prison rules and ways of doing things.
- Your rights.

“The handbook is like an A-Z of information for prisoners. We could never do without it.”

Adeleke, prisoner HMP Wandsworth

“When a prisoner first comes into prison he often doesn't know the questions he needs to ask. This guide is an invaluable aid.”

Prison Officer

Ministry of
JUSTICE

Safer Custody and Offender Rights
NOMS
1st Floor, Fry,
2 Marsham Street
London, SW1P 4DF
www.hmprisonservice.gov.uk

**PRISON
REFORM
TRUST**

Prison Reform Trust
15 Northburgh Street,
London, EC1V 0JR
Tel: 020 7251 5070
e-mail: prt@prisonreformtrust.org.uk
www.prisonreformtrust.org.uk